

colecția
LITURGICA

Cultul ortodox este concretizarea Revelației, actualizarea sacramentală a prezenței lui Iisus Hristos, Dumnezeu-om, în istorie și manifestarea vizibilă a Bisericii ca experiență sensibilă a misterului pogorării cerului pe pământ și a înălțării pământului și umanului transfigurat în cer. El deschide o perspectivă liturgică asupra cosmologiei și antropologiei pe care le unifică și centreează hristologic, le transcende și deschide eshatologic.

Cultul e matricea Tradiției, oferind spațiul sacramental de rezonanță al Cuvântului lui Dumnezeu întrupat, cheia înțelegerii și tâlcuirii misterelor Scripturii.

Întreaga dogmatică și teologie este înrădăcinată în experiența cultului, tot așa cum întreaga mistică și spiritualitate autentică sunt prefigurate și încadrate în obiectivitatea formelor liturgice. Laude, imne, omilii, rituri, melodii și icoane sunt tot atâtea elemente ale unei paradoxale „metafizici concrete” a persoanei, iubirii, nemuririi și luminii, răspuns la problema sensului ultim al existenței.

Așa cum evidențiază Părintele Dumitru Stăniloae: „Sfânta Liturghie — și întreg cultul ortodox — nu e o trăire pur subiectivă. Ea este Evanghelia mereu reactualizată, relația actualizată cu Hristos din Evangheliile. Teologia redă și adâncește experiența a ceea ce se întâmplă în cult și în Sfânta Liturghie în sensurile ce le găsește în ea, iar experiența aceasta dă viață teologiei și o adâncește la rândul ei.”

SFÂNTUL
EFREM SIRUL

Imnele
Nașterii și Arătării
Domnului

Imne II

Traducere și prezentare:
diac. Ioan I. Ică jr

Colecția Liturgică

Lector și viziune grafică: Maria-Cornelia Ică jr
Tehnoredactori și corectori: Paul și Violeta Morar

Coperta: *Icoană a Nașterii* (detaliu), 1546, Teofan Cretanul,
Muntele Athos, Mănăstirea Stavronikita

Exprimăm pe această cale recunoștința noastră profesorului
Sebastian Brock (Oxford), a cărui exemplară generozitate
și devotament în serviciul patristicii siriace au încurajat și făcut
posibilă această apariție care-i datorează practic totul.

Traducere după:

Des heiligen Ephraem des Syrsers Hymnen de Nativitate
(*Epiphania*)

herausgegeben und übersetzt von EDMUND BECK
(Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium, vol. 186–187;
Scriptores Syri, vol. 82–83), Louvain, 1959

© DEISIS, 2000, pentru prezenta versiune

ISBN 973-9344-48-8

Prezentare

La mijlocul secolului IV d. Hr. Sfântul Efrem Sirul (306–373) — unul din cei mai profunzi autori patristici, pe cât de fascinant însă pe atât de puțin cunoscut — era diacon, inmograf și catehet al comunităților și școlilor creștine de limbă siriacă și de credință ortodoxă niceeană din Nisibis (Adiabene), iar din 363 și până la moarte (373) în Edessa (Osrohene), la granița dintre Imperiul Roman și Persia regilor Sasanizi. Sfântul Efrem exprimă cel mai bine geniul specific creștinismului siro-aramaic de origine și inspirație iudeo-creștină¹. Aprofundarea Cuvântului lui Dumnezeu interpretat congenial cu ajutorul metodelor exegetice de tip „targum” și „midrash” se realiza în cadrul unei intense vieți liturgic-sacramentale care avea în centru Botezul și Euharistia și al cărei scop era realizarea experienței Duhului Sfânt într-o viață duhovnicească extrem de riguros ascetică și incandescentă spiritual. Biblie, Taine și spiritualitate erau solid ancorate în realitatea Bisericii înțelese în același timp ca Paradis și Împărăție. În inima Bi-

---

¹ Cea mai bună introducere în gândirea Sfântului Efrem este incontestabil cea din 1985 a lui SEBASTIAN BROCK, *Efrem Sirul. I. Ochiul luminos. Viziunea spirituală a lumii la Sfântul Efrem Sirul*, trad. rom.: pr. Mircea Ielciu; *II. Imnele despre Paradis*, trad. rom.: diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 1998; a se vedea aici și studiul meu introductiv: „Sfântul Efrem, creștinismul siriac și cealaltă teologie” (p. 5–20).

sericii se află Hristos și Întruparea Lui cosmică, biblică și umană sesizate numai de ochiul luminos al credinței. Hristos este Pomul Viței din mijlocul Noului Paradis și al Ierusalimului Apocalipsei, în același timp Măslin mistic, Haină de Slavă și Viță tainică. Uns cu untdelemnul acestui Măslin prin Mirungere, îmbrăcat în haina de slavă la Botez, creștinul intră prin ospățul Euharistiei la Nunta mistică împreună cu Mirele lui ceresc, Hristos. Biblică, sacramentală și spirituală, teologia vechiului creștinism sirian nu este însă nici scolastică, nici fundamentalist-biblicistă, nici pietistă sau ritualistă în sensul modern și contemporan. Ceea ce o desparte de toate aceste ipostaze degradate este profundul simț al misterului revelat în simboluri a căror recunoaștere și celebrare se face numai prin intrarea contemplativă a teologului și a discursului său în dinamica simbolică și paradoxală proprie misterului revelat, a căruia paradigmă e Iconomia Întrupării și înomenirii lui Dumnezeu în Hristos, Simbolul suprem. E o altă teologie poetico-simbolică — total diferită de cea greacă sau latină, ori de producțiile „teologice” moderne — care poate oferi o posibilă paradigmă alternativă pentru creștinismul viitorului.

În calitatea sa de inmograf și catehet, Sfântul Efrema a compus o serie de comentarii biblice (la *Facere*, *Ieșire*, la concordanța Evangheliilor și la *Faptele Apostolilor* și Epistolele pauline), precum și un mare număr de predici ritmate (*memre*) și de omilii în versuri cu strofe și refren (*madrashé*). Impropiu numite „imne”, acestea din urmă au făcut gloria poetică a lui Efrema în lumea antică încă din cursul vieții sale. *Memre*-le erau compoziții întinse, dar fără diviziuni strofice, compuse în proză ritmată (heptasilabe duble) și erau executate probabil în recitativ. *Madrashé*-le — echivalentul sirian al ebraicului *midrashim*, „învățături” — erau deci învățături sau predici în versuri și strofe cu valori variabile, cântate de cor sau de un solist după melodii indicate de manuscrise în fruntea lor și care fixau în același timp o structură prozodică precisă. După executarea fiecărei strofe comunitatea intervenea cu un

refren. *Madrashe*-le efremiene și-au avut un corespondent în prima imnografie bizantină în faimoasele *kontakia*, gen ilustrat cu strălucire tot de un sirian elenizat, nu mai puțin celebrul Roman Melodul († cca 560); evreu creștin originar din Emessa Siriei, Roman cunoscuse cu certitudine *madrashe*-le efremiene.

Din colecția de 598 de *madrashe*/„imne” inventariată într-un manuscris din secolul VII (*Sinai syriacus 10*), ni s-au păstrat grupate în cicluri circa 400. Ele ni s-au transmis în principal în câteva manuscrise foarte vechi, din secolele VI–VII, conservate prin grija monahului bibliofil Moise din Nisibis, egumen între 906–943 al mănăstirii sirienilor (Deir Suriani) din Sketis-ul egiptean, în biblioteca acestei străvechi mănăstiri. Restituirea științifică a textului lor este opera de o viață (1955–1979) a monahului benedictin Dom Edmund Beck (1902–1992) de la abația Metten, autorul ediției critice în 38 de volume (19 volume de text siriac și 19 de traduceri germane) a întregii opere autentice și apocrife de limbă siriacă a Sfântului Efrem în seria „Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium” (CSCO).

Destinate uzului liturgic, „imnele” efremiene sunt grupate în cicluri tematice: despre Paște, despre Nașterea și Arătarea Domnului, despre Biserică, post și feciorie, despre Paradis, despre credință sau împotriva ereziilor. Diviziunea lor este adeseori aproximativă, imnele unui același ciclu, ba chiar același imn putând atinge într-o remarcabilă și polifonică coerență simbolică o diversitate de teme și aspecte: exegetice, teologice, liturgice și ascetice. O particularitate specifică „imnelor” efremiene e dată de profunzimea lor intimă cu universul Scripturii atât în literalitatea lui, cât și în imaginile și simbolurile ei profunde. O regulă generală pentru lectura de către cititorul modern, infinit mai ignorant în ale Bibliei decât sirienii din secolul IV, este de aceea consultarea în paralel a tuturor referințelor și aluziilor biblice, la care se adaugă obligatoria familiarizare cu limbajul și simbolistica liturgică și sacramentală a Bisericii.

Volumul de față continuă traducerea în limba română pe baza ediției și versiunii realizate de Edmund Beck (și a altor versiuni moderne, acolo unde ele există) a integralei operei Efremului siriatic inițiate — cu sprijinul generos al profesorului Sebastian Brock (Oxford) — prin traducerea *Imnelor Păresimilor, Azimelor, Răstignirii și Învierii*². Principiile și obiectivele de bază au rămas aceleași; e vorba de o versiune preliminară cu un scop precis și limitat: acela de a oferi în *proză* un echivalent cât mai fidel și mai puțin interpretativ, în limitele coerenței, *gândirii* teologico-simbolice efremiene. Concentrată asupra ideilor, mai degrabă decât asupra formei, în versiunea aceasta nu poate fi vorba decât de o aproximare preliminară, ghidată în primul rând de interesul de a atrage atenția asupra unui univers teologic inedit și a unui mod de gândire teologic alternativ. Subtilitățile artistice și atenția acordată aspectului poetic formal le lăsăm pe seama unui viitor traducător familiar cu întregul instrumentar filologico-lingvistic și cu ansamblul universului literaturii creștine siriene, a cărei înflorire maximă a fost între secolele II–VII d.Hr.

Volumul de față cuprinde traducerea celorlalte două cicluri cu caracter liturgic din cadrul corpusului efremian autentic și apocrif: cele 47 de imne consacrate celebrării misterului Nașterii și Arătării Domnului, editate critic de Edmund Beck în 1959 (*CSCO* 186–187). Pe lângă versiunea germană integrală a lui E. Beck, pentru *Imnele Nașterii* există și versiunea engleză realizată de Katleen McVey (Princeton), 1989³, iar pentru *Imnele Arătării* există și versiunea franceză a lui François Cassingena OSB, 1997⁴;

---

² SFÂNTUL EFREM SIRUL, *Imnele Păresimilor, Azimelor, Răstignirii și Învierii. Imne I*, studiu introductiv („O teologie poetică a misterului pascal”) și traducere: diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 1999, 208 p.

³ EPHREM THE SYRIAN, *Hymns* (The Classics of Western Spirituality), New York, 1989, translated and introduced by Katleen McVey, p. 3–59 (introducere), 63–217 (traducere).

⁴ ÉPHREM LE SYRIEN, *Hymnes sur l'Épiphanie. Hymnes baptismales de l'Orient chrétien*, introd. et trad.: François Cassingena OSB (Spiritualité Orientale 70), Abbaye de Bellefontaine, 1997.

două traduceri excelente, pe care le-am utilizat cu profit. Pentru mai mult de jumătate din aceste 47 de imne autenticitatea efremiană este asigurată. Înțelegerea atât a criteriilor de evaluare a autenticității, cât și a modului transmiterii și circulației acestor imne în tradiția manuscrisă impune rememorarea prealabilă a unui detaliu important. În epoca Sfântului Efrem, în întreaga lume creștină Nașterea și Arătarea (Botezul) Domnului erau o singură sărbătoare și aceasta se prăznuia pe 6 ianuarie. Abia după moartea Sfântului Efrem (373), începând de la sfârșitul secolului IV și plecând dinspre Occident, Nașterea Domnului a început să se sărbătorească separat de Arătare, pe 25 decembrie, Arătarea Domnului devenind atunci praznicul Botezului Domnului și al botezului catehumenilor (care până atunci avea loc numai de Paști). După ce sărbătorirea Nașterii Domnului pe 25 decembrie s-a generalizat și în Orientul creștin sirian, copiștii manuscriselor liturgice (secolele VIII–IX) au repartizat imnele efremiene în două cicluri distincte. Mai mult, adeseori ei au compus imne noi detașând și asamblând strofe din alte imne efremiene care aveau o tematică legată de aceste praznice (astfel era suficient ca într-o strofă să apară cuvântul *denha*, „arătare”, pentru a smulge acel imn, sau strofe din el, din contextul lor și a le insera în ciclul *Imnelor Arătării*).

Nucleul autentic efremian al *Imnelor Nașterii și Arătării* îl oferă — așa cum a arătat E. Beck — colecțiile din cele mai vechi două manuscrise efremiene din secolul VI. Este vorba de *Imnele 5–20 la Naștere*, toate cu aceeași melodie și grupate sub titlul *Madrashe d-bet yalda (Imne la Naștere)* în cel mai vechi manuscris efremian: *British Museum Add 14571 (D)*, datat în anul 516. Același grupaj de 16 imne apare și în *Vaticanus syriacus 112 (G)* din anul 551 care adaugă la titlul *Madrashe d-bet yalda (Imnele la Naștere)* și pe acela de *nusrata* sau „cântece de leagăn” ale Mariei la Pruncul Iisus fiindcă majoritatea imnelor sunt puse în gura Mariei. Același manuscris *Vaticanus syriacus 112* suplimentează acest grupaj cu alte 4 imne (*Imnele 1–4 la*

Naștere), și ele autentice efremiene, antologate de copist din alte colecții efremiene care îi erau disponibile. Restul imnelor la *Naștere* și la *Arătare* provin din manuscrise liturgice târzii din secolele VIII–XI, care suplimentează colecția inițială cu alte imne la *Naștere* (de exemplu, *Imnele 21–27 la Naștere*, pe care manuscrisul *British Museum Add 14506 (J)* le inserează între *Imnul 1 și 2 la Naștere* din colecția reprezentată de manuscrisul *G*, a căror autenticitate efremiană este azi recunoscută; *Imnul 28* fiind o compilație târzie din imne autentice. Tot aceste manuscrise liturgice târzii adaugă la grupajul lărgit al *Imnelor Nașterii* alte două cicluri: 10 sau 13 *Imne la Arătare (1–10* în manuscrisul *J*, la care manuscrisul *P = British Museum Add 14512* adaugă și 11–13) și 5 sau 6 *Imne-dialog (sogyatha) la Naștere și Arătare (1–5* se găsesc în manuscrisul *H = British Museum Add 14501* unde sunt plasate între *Imnele Nașterii* și cele ale *Arătării*, fără a fi atribuite însă lui Efrem; 6 fiind inserat de manuscrisele *P* și *O* între *Imnele Arătării*).

Autenticitatea efremiană a celor 13 *Imne la Arătare* și a celor 6 *Imne-dialog (sogyatha) la Naștere și Arătare* nu poate fi însă susținută. Ele sunt producții ulterioare, diferite ca stil (prolixitate, didacticism) de imnele efremiene autentice (stil mai viu și spontan), chiar dacă utilizează imagini și teme ce țin de registrul simbolic al universului efremian. În ciuda neautenticității efremiene, ele sunt totuși capodopere ale poeziei religioase siriene vechi. Dacă acest fapt este evident în cazul *Imnelor-dialog (sogyatha)* în care apar idei și expresii neefremiene — *Imnele-dialog 2 și 3* sugerând ca autor mai degrabă pe marele imnograf sirian „monofizit” Iacob din Sarug († 521) —, el este mai puțin clar în cazul *Imnelor la Arătare*, unde apropierea de tematica și limbajul poetic al imnelor efremiene este maximă. Împotriva autenticității lor efremiene pledează însă puternic argumentul liturgic. *Imnele la Arătare* sunt de fapt o colecție de imne baptismale redactate cu ocazia Botzului catehumenilor celebrat festiv de praznicul *Arătării*

Domnului. Or, aceasta presupune deja desprinderea Nașterii de sărbătoarea inițială a Arătării și transformarea Arătării în Boboteaza actuală, reflectând deci o practică ulterioară epocii lui Afrahat și Efrem, când Botezul catehumenilor avea loc de Paști (Arahat, *Omilii* 12, 10; Efrem, *Imnul 7 la feciorie*). Cu toate acestea, imnele baptismale ale Bisericii siriene vechi cuprinse în ciclul actual al *Imnelor Arătării* atestă încă o ordine a Tainelor inițierii specifică acestei Biserici: Mirungere — Botez — Euharistie, diferită prin caracterul prebaptismal al Ungerii de ordinea devenită clasică începând cu secolul IV în Palestina, Egipt, la Antiohia și la Roma, și care s-a impus până astăzi: Botez — Mirungere — Euharistie.

Dacă *Imnele Nașterii* oferă printr-o complexă orchestrare a tipologiilor biblice o magnifică celebrare a misterului hristologic al Întrupării și al întregii Iconomii a mântuirii cu un accent deosebit pus pe mariologie (Sfântul Efrem polemizând aici explicit sau implicit cu iudeii din Nisibis, care contestau divinitatea lui Iisus și criticau virginitatea Mariei), în schimb *Imnele Arătării* sunt un extraordinar și plin de virtuozitate comentariu teologico-poetic, în același registru tipologic, al Tainelor inițierii creștine. Ele sunt o mărturie unică a realismului simbolic sacramental și a spiritualității baptismale într-una din cele mai vechi Biserici ale creștinismului, Biserica siriană, al cărei inegalabil glas a fost Sfântul Efrem. „Harfă a Duhului”, diaconul imnograf și catehet din Nisibis și Edessa se revelează a fi nu numai cel mai fascinant și fabulos poet creștin din toate timpurile, dar și unul din cei mai profunzi teologi ai tradiției creștine⁵.

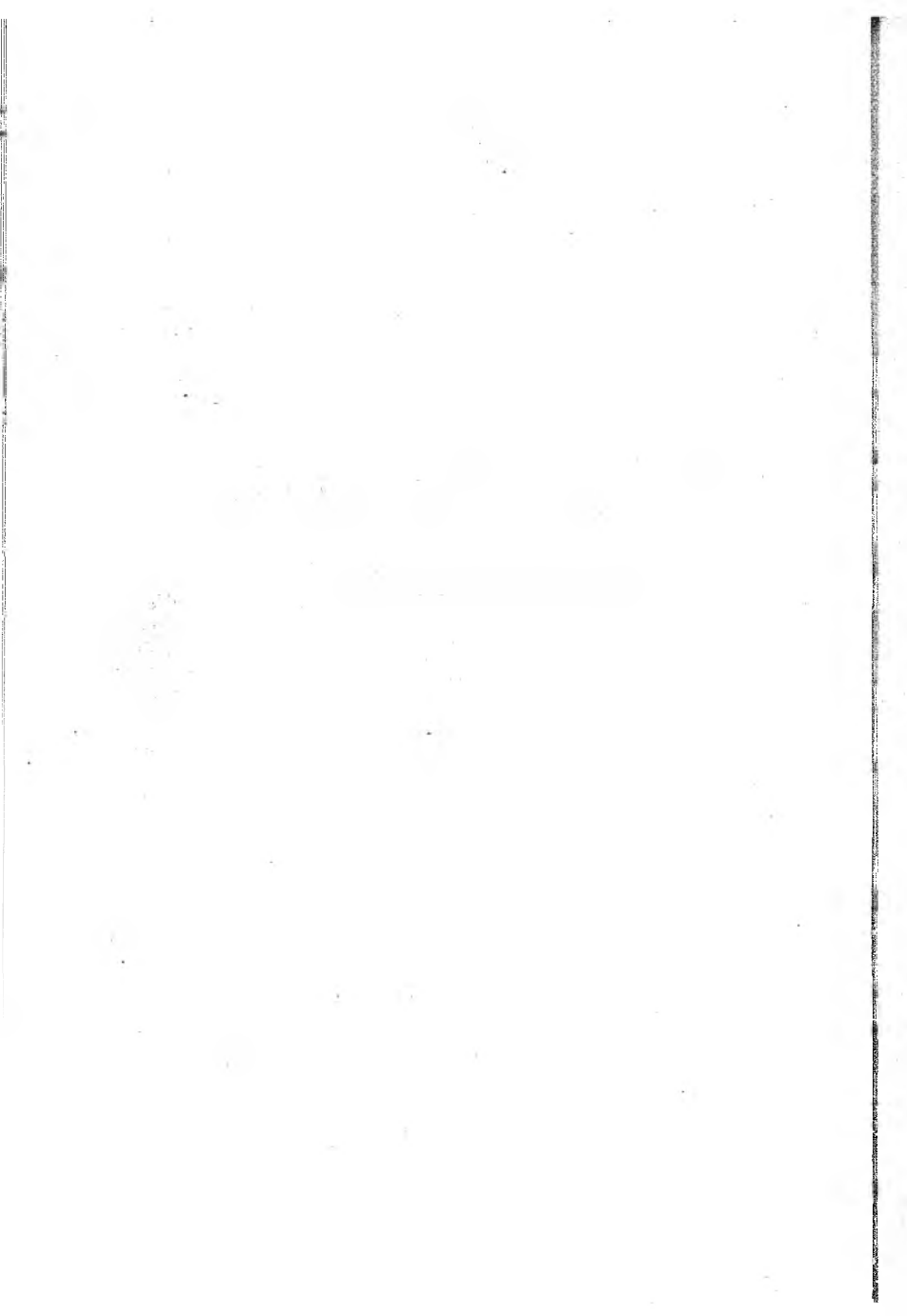
diac. Ioan I. Ică jr

---

⁵ Pentru o privire sintetică asupra limbajului simbolic și a principalelor imagini ale gândirii teologico-poetice efremiene, cititorul are la dispoziție excelenta prezentare a profesorului Sebastian Brock citată mai sus la nota 1.

Imnele Nașterii

(*De Nativitate*)

1-11: Nașterea Domnului, împlinire a prorociilor lui Isaia, David, Valaam, Zaharia, Iacob, Solomon, Isaia; 12-19: Tamar, Rut, Adam, Eva, toiagul lui Aaron și Nașterea Domnului; 20-34: dreptii Vechiului Testament care au așteptat nașterea Mântuitorului: Set, Noe, Sem și Iafet, Melchisedec, Lot, Aaron, Moise, Caleb, Iosua, Rahab, Ilie; 35-37: Moise și Ilie pe Tabor; 38-60: dreptii Vechiului Testament care au așteptat pe Fiul: Adam, Abel, Eva, ziditorii turnului Babel, arca lui Noe, Faleg, potopul, Set, Enoș și Cainan, Matusalem; lucrarea Duhului Sfânt în acești drepti (50-53); Enoh, Lameh, Noe, Avraam, Isaac; 61-81: privegherea convenită în noaptea Nașterii Domnului; îngerii vestitori sunt cei ce priveghează iar îngerul este veghetorul și Hristos; veghea păcătoasă a celor lacomi, a hoților, neguțătorilor, bogaților și celor cu multe griji; veghea lui Iuda, a fariseilor; veghea luminii și a întunericului; veghea invidiosului, mâniașului, flecarului; 82-98: prăznuirea convenită prin virtuțile praznicului: curăție, milă, tăcere, pace, smerenie, iertare, blândețe, căință; 99: Întruparea lui Dumnezeu și îndumnezeirea omului

PE MELODIA: *Acesta e praznicul mărturisitorilor*

1. Această zi, Doamne, bucurat-a pe împărați, preoți și proroci, căci în ea s-au împlinit și înfăptuit toate cuvintele lor.

REFREN: *Laudă Ție, Fiu al Ziditorului nostru!*

2. Căci astăzi Fecioara a născut pe Imanuel [Is 7, 14] la Betleem; cuvântul pe care l-a rostit Isaia s-a înfăptuit astăzi.

3. S-a născut acolo „Cel ce numără în cartea Sa neamurile” [Ps 87, 6]; psalmul pe care l-a cântat David s-a împlinit astăzi.

---

* Primele 4 Imne ale Nașterii au fost puse în fruntea ciclului principal (Imnele 5-20) de copistul din anul 551 al manuscrisului *Vaticanus syriacus* 112 (G), fiind antologate din alte colecții efremiene azi pierdute.

4. Cuvântul pe care l-a rostit Miheia s-a făcut astăzi faptă; căci un păstor a ieșit din Efrata [*Mi* 5, 2] și toiaagul său a păstorit sufletele.

5. „Iată o stea a răsărit din Iacob și o căpetenie s-a sculat din Israel” [*Nm* 24, 17]. Prorocia pe care a rostit-o Valaam și-a găsit tâlcuirea astăzi.

6. Lumina ascunsă s-a pogorât și frumusețea ei a răsărit dintr-un trup; răsăritul, de care vorbea Zaharia [*Za* 2, 5], a luminat azi Betleemul.

7. Lumina împărăției a răsărit în Efrata, cetatea împăraților; binecuvântarea pe care a rostit-o Iacob [*Fc* 49, 10] s-a împlinit astăzi.

8. Pomul vieții aduce nădejde muritorilor [*Pr* 12, 3]; cuvântul întunecos al lui Solomon și-a găsit lămurirea astăzi.

9. Un copil s-a născut astăzi și I S-a dat numele „Minune” [*Is* 9, 6]; căci o minune este că Dumnezeu S-a arătat ca un Prunc.

10. Duhul S-a asemănat unui vierme [cf. *Is* 41, 14], pentru că zămislirea acestuia nu cunoaște împreunare*; preînchipuirea pe care și-o alcătuiseră Duhul Sfânt și-a descoperit tâlcul astăzi.

11. Crescut-a înaintea lui ca o mlădiță, o mlădiță în pământ uscat [*Is* 53, 2], lucrul spus aici în chip întunecos s-a întâmplat în chip vădit astăzi.

12. Pentru că Împăratul era ascuns în Iuda, Tamar L-a furat din coapsele lui [*Fc* 38, 12]; astăzi a răsărit strălucirea frumuseții iubită de ea în ascuns.

13. Astăzi s-a culcat Rut cu Booz [*Rut* 3, 7], fiindcă a văzut ascuns întru el leacul vieții; astăzi s-a împlinit dorirea ei, căci din sămânța ei a răsărit Cel ce dă viață tuturor.

14. Bărbatul a dat vina pe femeia care a ieșit din el; astăzi ea l-a dezlegat de vină, născându-i-L pe Mântuitorul.

15. Pe Eva, maica [*Fc* 3, 20], a născut-o [Adam] bărbatul care nu s-a născut niciodată; vrednică de crezare e fiica Evei care acum fără bărbat și-a născut Pruncul!

---

* Cf. *Imnele despre credință* 41, 1.

16. Pământul feciorelnic l-a născut pe Adam, căpetenia pământului; iar Fecioara astăzi a născut pe [al doilea] Adam, Căpetenia cerului.

17. Toiagul lui Aaron a odrăslit și lemnul uscat a rodit [Nm 17, 23]; simbolul/taina lui s-a lămurit astăzi: e pânțele feciorelnic care a născut.

18. Rușinat e poporul [iudeu] care-i socotește adevărați pe proroci! Dacă Mântuitorul nostru n-ar fi venit, cuvintele lor s-ar fi dovedit minciuni!

19. Binecuvântat fie Cel adevărat, Care a venit din Tatăl adevărat! El a împlinit cuvintele [prorocilor] celor adevărați și ele s-au împlinit în adevărul lor.

20. Din vistieria Ta, Doamne, din comorile scripturilor Tale, să scoatem numele dreptilor din vechime, care așteptau cu nerăbdare să vadă venirea Ta.

21. Set acela care a luat locul lui Abel [Fc 4, 25] semăna cu fiul cel omorât [Abel] ca să tocească sabia adusă de Cain în făptură.

22. Noe i-a văzut desfrânând dintr-o dată pe fiii lui Dumnezeu [Fc 6, 12] cei feciorelnici*; el aștepta cu nerăbdare pe Fiul Cel feciorelnic prin Care se fac feciorelnici cei desfrânați.

23. Cei doi frați care l-au acoperit pe Noe [Fc 9, 23] se uitau după Unul-Născut al lui Dumnezeu, să vină și să acopere goliciunea lui Adam îmbătat de mândrie.

24. Sem și Iafet cei milostivi se uitau după Fiul Cel milostiv, să vină și să slobozească pe Canaan din robia păcatului.

25. Melchisedec [Fc 14, 18] Îl aștepta cu nerăbdare pe El; el care-I ținea locul se uita ca să vadă pe Domnul preoției, al Cărui isop a înălbit făpturile.

---

* Sau „sfinți”; este vorba de faimoasa *qadișuta*, care înseamnă în siriacă în același timp „sfințenie”, „consacrare”, cât și „castitate” în sens de „celibat”, virtute esențială a celor botezați și a „fiilor” sau „fiicelor Legământului”, formă de devoțiune tipică pentru vechea Biserică siriană; cf. mai jos strofa 26. Pentru detalii, cf. S. BROCK, *Sfântul Efrem Sirul. I. Ochiul luminos. II. Imnele despre Paradis*, Ed. Deisis, Sibiu, 1998, p. 142 sq.

26. Văzut-a Lot pe sodomiți cum au răsturnat rânduiala firii [Fc 14, 18]; el se uita după Domnul firii, Care a dat o castitate ce nu stătea în fire.

27. Pe El Îl aștepta cu nerăbdare Aaron, care a văzut că dacă toiagul său a înghițit șerpilor [Iș 7, 12], crucea Lui va înghiți șarpele care i-a înghițit pe Adam și pe Eva.

28. Văzut-a Moise cum șarpele spânzurat tămăduia de mușcăturile viperelor [Nm 21, 8]; el aștepta cu nerăbdare să vadă pe Tămăduitorul primei răni a șarpelui.

29. Văzut-a Moise că numai el singur a primit strălucire dumnezeiască [Iș 34, 29]; el aștepta cu nerăbdare să vină Acela Care prin învățătura Sa să-i facă mulți pe cei dumnezeiești.

30. Caleb, iscoada, a venit cu ciorchini agățați în prăjini [Nm 13, 23]; el aștepta cu nerăbdare să vadă Ciorchinele al Cărui vin a mângâiat făpturile.

31. Pe El Îl aștepta cu nerăbdare Isus [Iosua], fiul lui Nun, care întrupa tăria numelui Său; căci dacă a fost cinstit încă prin numele Său, cu atât mai mult avea să fie cinstit prin nașterea Sa!

32. Acel Isus [Iosua], care a cules și a adus și el din roade[le pământului făgăduinței] [Nm 13, 9. 17], aștepta Pomul Vieții ca să guste roada Celui ce dă viață tuturor.

33. Rahab se uita după El, căci dacă firul cel roșu a izbăvit-o printr-un simbol de mânie [Ios 2, 18; 6, 17], în simbol ea a gustat realitatea.

34. După El tânjea Ilie; și pentru că nu L-a văzut pe Fiul pe pământ, și-a sporit credința și curăția, ca să urce și să-L vadă în cer [4 Rg 2, 11].

35. După El se uitau Moise și Ilie; cel blând [Moise — Nm 12, 3] a urcat din adânc, iar cel zelos [Ilie] a coborât din înalt, și amândoi L-au văzut pe Fiul în mijlocul lor [Mc 9, 2–8].

36. Ei alcătuiau un simbol al [celeia de-a doua] veniri a Lui: Moise s-a făcut preînchipuirea [typos] celor morți, iar Ilie preînchipuirea [typos] celor vii care îi vor ieși în întâmpinare în văzduh atunci când va veni.

37. Pentru că morții au gustat moartea, El îi va învia cei dintâi; iar cei ce n-au fost îngropați vor fi răpiți în întâmpinarea Lui [în văzduh] [1 Tes 4, 16–17].

38. Cine-mi va aduce un sfârșit enumerării dreptilor ce așteptau cu nerăbdare pe Fiul; gura mea slabă nu poate cuprinde numărul lor.

39. Rugați-vă pentru mine, iubiții mei, să mi se dea încă o dată puterea de a pune în față într-un al doilea cuvânt pildele lor, pe cât îmi stă în putință.

40. Cine e în stare să laude [după cuviință] pe Fiul adevărat Care ne-a răsărit și pe Care au tânjit să-L vadă în generațiile lor dreptii?

41. Adam Îl aștepta cu nerăbdare, fiindcă El este Domnul heruvimului [Fc 3, 24], și numai El putea să-l lase înăuntru să se sălășluiască sub ramurile Pomului Vieții.

42. Abel tânjea după El așteptându-L să vină în zilele lui, ca în locul mielului pe care l-a jertfit [Fc 4, 4] să vadă pe Mielul lui Dumnezeu.

43. Eva se uita după El, căci mare era goliciunea/rușinea femeilor și numai El putea să le îmbrace nu cu frunze [Fc 3, 7], ci cu strălucirea [slavei] pe care o pierduseră.

44. Simbolul turnului pe care l-au zidit cei mulți [Fc 11, 4] privea după Singurul Care [putea] coborî să zidească pe pământ Turnul care duce la cer.

45. Chiar și arca [lui Noe] cu viețuitoarele ei privea după Domnul; căci El avea să zidească Sfânta Biserică în care găesc adăpost sufletele.

46. În zilele lui Peleg pământul a fost împărțit în șaptezeci de limbi [Fc 10, 25]; el aștepta cu nerăbdare pe Cel care avea să împartă prin limbi [de foc — FA 2, 3] pământul între apostolii Săi.

47. Pământul inundat de potop striga în tăcere după Domnul; iar El S-a pogorât și a deschis Botezul prin care [oamenii] au fost trași la cer.

48. Set, Enoș și Cainan au fost numiți fii ai lui Dumnezeu [Fc 5, 6–10]; ei Îl așteptau cu nerăbdare pe Fiul lui Dumnezeu pentru că prin milostivire erau frații Lui.

49. Aproape o mie de ani a trăit Matusalem [*Fc* 5, 27]; el aştepta cu nerăbdare pe Fiul, căci numai El dă moştenire viaţa ce nu sfârşeşte niciodată.

50. Harul [dumnezeiesc] se ruga pentru ei în chip [într-un simbol] ascuns [*Rm* 8, 26] ca Domnul lor să vină în generaţiile lor şi să plinească lipsurile lor.

51. Căci Duhul Sfânt se mişca în gândurile lor în tăcere [*Rm* 8, 26], şi în El ei au văzut pe Mântuitorul după Care tânjeau.

52. Sufletul dreptilor L-a simţit pe Fiul, care e Leacul Vieţii, şi dorea ca El să vină în zilele lor ca să poată gusta dulceaţa Lui.

53. Enoh tânjea după El şi, fără să-L fi văzut pe Fiul pe pământ, a sporit în credinţă şi dreptate, ca să urce şi să-L vadă în cer [*Fc* 5, 24].

54. Cine se va arăta nemulţumitor bunătăţii [harului]? Căci darul acela, pe care cei dinainte nu l-au primit cu toată marea lor osteneală, a venit la cei de pe urmă pe degeaba.

55. Chiar şi Lameh se uita după Cel Milostiv să vină să-l mângâie în osteneala sa şi în lucrul mâinilor lui, precum şi în pământul pe care Cel Drept îl blestemase [*Fc* 5, 29].

56. Lameh l-a văzut însă pe Noe, fiul său, în care se alcătuiseră simbolurile Fiului; în locul Domnului încă departe l-a mângâiat simbolul Lui de aproape.

57. Pe El să-L vadă a tânjit şi Noe, care a gustat ceva din ajutorul Său; dacă [până şi] preînchipuirea Lui a păzit [de moarte] vieţuitoarele, cu cât mai mult nu va izbăvi El sufletele?

58. Pe El Îl aştepta cu nerăbdare Noe, care simţise că prin El arca s-a oprit [pe munte] [*Fc* 8, 4]; căci dacă [până şi] preînchipuirea Sa a făcut izbăvire în acest chip, cu cât mai mult nu va da izbăvire El atunci prin El Însuşi?

59. În Duhul a simţit Avraam că naşterea Fiului era departe; el şi-a dorit să vadă măcar [de departe] ziua Lui [*In* 8, 56].

60. Pe El să-L vadă a tânjit Isaac, care a gustat din mântuirea Lui; căci dacă atunci chiar și semnul Său a adus izbăvire, cu cât mai mult nu va izbăvi El Însuși prin realitatea Lui?

61. Veghetorii [îngerii — *Dn* 4, 10. 14] s-au bucurat astăzi, căci Veghetorul a venit ca să ne trezească; cine va dormi în noaptea aceasta în care întreaga făptură veghează?

62. Pentru că Adam a adus prin păcate în făptură somnul morții, Veghetorul S-a pogorât ca să ne trezească din amortirea păcatului.

63. Să nu veghem [însă] cum fac lacomii, care se gândesc la banul dat cu împrumut, care veghează adeseori noaptea socotindu-și capitalul și dobânzile.

64. Treaz și veghetor e [și] hoțul, care și-a îngropat în pământ somnul [cf. *Mt* 25, 18]; veghea sa are doar un singur țel: să aducă multă tânguire celor ce dorm.

65. Veghează și lacomul, ca să mănânce mult și să-și ghiftuiască pântele; dar veghea sa i s-a făcut un chin, fiindcă nu s-a hrănit cu măsură.

66. Veghează și negustorul obosindu-și noaptea degetele să socotească câte dobânzi i-au adus banii, dacă și-a dublat sau triplat paralele sale.

67. Veghează și bogatul, căci Mamona i-a alungat somnul; câinii săi dorm, dar el își păzește de hoți comorile.

68. Veghează și cel plin de griji, al cărui somn i l-au înghițit grijile; moartea îi stă la căpătâi, și el veghează făcându-și griji încă pentru mulți ani.

69. Satan, frații mei, ne învață veghea de dragul vegherii, ca să dormim pentru faptele bune și să veghem pentru fapte rele.

70. Și Iuda Iscarioteanul a vegheat noaptea întreagă și a vândut sângele Celui Drept, Care a răscumpărat întreaga făptură.

71. Fiii întunericii [Iuda] s-au îmbrăcat în întuneric, dezbrăcând și aruncând de la ei lumina, și hoțul l-a vândut pe arginți pe Făcătorul argintului.

72. Și fariseii, fiii întunericului, au vegheat noaptea întregă; întunecații au vegheat ca să ascundă Lumina cea nemărginită.

73. Voi [însă] să vegheați ca niște luminători în această noapte luminoasă, care, chiar dacă e neagră, puterea ei strălucește.

74. Căci cine veghează în strălucire și se roagă în întuneric, acela e învăluit într-o lumină nevăzută [ascunsă] chiar și în întunericul văzut.

75. Chiar dacă stă în lumina zilei, purtarea celui rău e a unui fiu al întunericului; deși pe dinafară e îmbrăcat în lumină, înăuntrul său e încins cu întuneric.

76. Să nu uităm, așadar, iubiții mei, în veghea noastră aceasta: veghea celui ce nu veghează cum se cuvine e nedreptate.

77. Veghea celui ce nu veghează în cinste este somn adânc; veghea celui ce nu veghează în curăție vorbește ea însăși împotriva lui.

78. Veghea celui pizmaș e un capital care aduce numai pierderi, și privegherea sa e un negoț care aduce doar pagubă și rușine.

79. Veghea celui artăgos e tulburată de mânie și privegherea sa e plină de murmur și blesteme.

80. Când veghează un flecar, gura sa e trestie prin care se scurg mereu cuvinte goale, dar e zăbavnică la rugăciune.

81. Când un om înțelept își pune în gând să vegheze, el alege una din două: fie să doarmă în chip plăcut, fie să vegheze cu cuviință.

82. Senină e noaptea în care a răsărit Cel Curat, Care a venit să ne însenineze; să nu amestecăm în veghea noastră ceva ce ar putea să o tulbure.

83. Calea urechii să se netezească, privirea ochiului să se limpezească, cugetul inimii să se sfințească, rostirea gurii să se curățească!

84. Maria a ascuns azi în noi aluatul [Mt 11, 33] din casa lui Avraam; să iubim, de aceea, pe cei săraci ca Avraam pe cei nevoiași.

85. Astăzi a fost pus în noi cheagul din casa lui David; să fim, aşadar, milostivi faţă de prigonitorii noştri, ca fiul lui Iesei faţă de Saul [1 Rg 26].

86. Blânda sare a prorocilor a fost împrăştiată azi între neamuri; să dobândim prin ea noul gust prin care poporul cel vechi s-a făcut searbăd!

87. Să ne alegem cuvintele în această zi a mântuirii; să nu rostim nimic de prisos, ca să nu fim noi de prisos pentru ea!

88. Aceasta e noaptea împăcării; nimeni încruntat şi întunecat să nu fie în ea; în această noapte care dă pace tuturor nimeni să nu ameninţe şi să nu facă tărăboi!

89. Aceasta e noaptea Celui Blând; nimeni să nu fie amar şi aprig în ea! În această noapte a Celui Smerit nimeni să nu fie trufaş şi mândru!

90. În această zi a iertării, nimeni să nu-şi răzbune vreo greşeală! În această zi a bucuriei să nu împărţim dureri!

91. În această zi blândă să nu fim aprigi! În această zi liniştită să nu fim arţăgoşi!

92. În această zi în care Dumnezeu a venit la păcătoşi, cel drept să nu se ridice în cugetul său mai presus de cel păcătos!

93. În această zi în care Domnul a toate a venit la robii Săi, să se plece şi stăpânii în iubire spre robii lor!

94. În această zi în care Cel Bogat a sărăcit pentru noi, să-l lase şi bogatul pe cel sărac să ia parte la masa lui!

95. În această zi ni s-a arătat un dar pe care nu l-am cerut. Să dăm, aşadar, milostenie celor ce ne-o cer cu glas mare!

96. Aceasta e ziua care a deschis rugăciunilor noastre uşa înaltului cerului. Şi noi să deschidem uşile noastre celor care ne-au greşit şi ne roagă de iertare.

97. Domnul firilor S-a schimbat* astăzi împotriva firii Lui. Nici nouă să nu ne fie prea greu să ne schimbăm voia noastră rea!

---

* Cf. mai jos nota de la *Imnul 3, 6*.

98. Legat este trupul de firea sa, căci nu este în stare să-și schimbe mărimea. Slobodă însă e voința să crească până la orice măsură.

99. Astăzi Dumnezeuirea S-a întipărit pe Sine Însăși în umanitate, ca și umanitatea să se întipărească și să se facă podoabă în pecetea Dumnezeuirii!

2

1-2: Nașterea Domnului, Împărat, Preot, Miel, Feciorelnic, împlinirea a prorocilor, preoților și împăraților; 3-4: Cetățile lui Iuda, mai ales Betleemul, laudă pe Împăratul; 5-7: Maica Mântuitorului; 8-9: Betleemul mulțumește Împăratului; 10: îngerii laudă izvorul Vieții. 11: Dreptul Iosif și Pruncul; 12-16: Iosif ca logodnic al Mariei înscrie pe Iisus în spița lui David; 17-20: rugăciune și veste bună; Gavriil se închină Mariei; 21: Fiul lui Dumnezeu în sânul Fecioarei în Betleem; 22-23: Hristos, Fiul lui David; sfârșitul neamului lui Iuda și David în Hristos

TOT DE MAR EFREM PE MELODIA: *Cetele cerești*

1. Trimis spre laudă la cetele îngerești, menit spre izbăvire în timpul slăvit, cruțat spre bucurie în ziua cea binecuvântată, și eu am fost făcut părtaș la iubire și am izbucnit în cântări. În imne curate Îl voi lăuda și în melodii sfinte Îl voi cânta; voi slăvi Pruncul Care ne-a mântuit!

REFREN: *Învrednicește-mă și pe mine să-Ți aduc cu harfa Ta jertfă de laudă în ziua Nașterii Tale!*

2. Harfa prorocilor care L-au vestit și au cântat înaintea Lui, isopul preoților care L-au iubit și au săltat înaintea Lui, și coroana împăraților, care au primit-o moștenire și au adus-o, sunt ale Domnului celor feciorelnici, căci Maica Sa e fecioară. Și fiindcă e Împărat, a dat tuturor împărăția, și fiindcă e Preot, a dat tuturor ispășire, și fiindcă e Mielul, a dat hrană tuturor.

3. Cetățile unui împărat au toate obiceiul să aducă în mâinile lor cununi de aur. Cetățile lui Iuda sunt cununi cu-

vântătoare, Doamne; Ție, Iisuse, Îți aduc cununi cu gura lor Betleemul, Cana și Nazaretul, Betania, Sichemul, și Samaria și celelalte cetăți care s-au învrednicit să Te încununeze.

4. Întâia cunună să Ți-o aducă cetatea Ta, două cununi deopotrivă: a Mariei și a Efratei [Mi 5, 1-2], și apoi pe rând toate cetățile asemenea. Iată, ele îți aduc cununile din ale Tale! Un împărat, Doamne, ia ce nu a dat. Cetățile Tale împletesc cunună și Ți-o aduc drept laudă din slăvitele Tale biruințe.

5. Să I se închine și să-I aducă cununa Maica Sa, fiindcă mama lui l-a făcut împărat pe Solomon și l-a încununat [3 Rg 1, 15]! Acela însă s-a făcut păgân și și-a pierdut cununa în luptă [3 Rg 11, 4]. Iată Fiul lui David a slăvit și încununat casa lui David; căci Tu ai înălțat foarte tronul său și ai cinstit foarte seminția lui și ai întins peste toate harfa lui.

6. Vrednică de pomenire e Mama, care L-a născut; vrednic de binecuvântare e pântecul care L-a purtat, precum și Iosif care s-a numit prin har tată al Fiului adevărat, al cărui Tată e Cel Lăudat, al Păstorului tuturor făpturilor, Care a fost trimis după oaia ce se rătăcise și se pierduse [Mt 14, 61], a purtat-o pe umeri și a adus-o iarăși în turmă.

7. „Mai mult decât pe toți cei pe care i-a tămăduit, m-a bucurat pe mine; căci eu L-am zămislit. Mai mult decât pe toți decât cei pe care i-a înălțat, m-a înălțat pe mine; căci eu L-am născut. În raiul vieții Sale voi intra și-L voi lăuda acolo unde Eva a căzut; căci dintre toate femeile zidite a binevoit întru mine [Lc 1, 28], ca eu să-I fiu maică, fiindcă așa a voit, și El să-mi fie copil, fiindcă așa I-a plăcut.”

8. Betleemul să-Ți mulțumească Ție, căci s-a învrednicit să fie locul nașterii Tale. Să împletească cunună pentru Tine cuvântul lui Miheia [Mi 5, 2]! Prorocia care s-a făcut grădină de flori să cheme aici prorocii și împărații, ca să ajute la cununa Sa. Căci însuși Moise poartă preînchipuirile și Isaia simbolurile care odrăslesc, iar asemănările din fiecare carte [a Scripturii] sunt crini.

9. „Cu gura slăviților mei [mucenici, pruncii uciși] îți mulțumesc că am primit Pruncul, Fiul Celui Nevăzut, când

S-a făcut văzut. La înălțime să mă ridice împreună cu sfinții mei, ca să-L laud în cerurile deschise și largi, pline de slava Lui, și totuși nu pot cuprinde în ele măreția Celui ce S-a pogorât și S-a făcut Prunc mic în iesle.”

10. Glasuri cerești Te-au vestit pământenilor [Lc 2, 13]. Urechii pământești Te-au băut în cuvintele vestirii celei bune, Noule Izvor, pe care cei cerești l-au deschis pentru cei pământești care însetau după viață și n-o puteau gusta; Izvorule, din care n-a putut gusta Adam, dar care a făcut să țâșnească douăsprezece izvoare cuvântătoare [Apostolii] și viața a umplut pământul!

11. Ți s-a închinat și Iosif și Ți-a adus cunună și el, dreptul neliniștit, pe care l-a liniștit un înger [Mt 1, 19]. Iar ca să înmulțești răsplata lui, Te-a scăpat purtându-Te în brațele lui [Mt 2, 14]. Dreptatea lui Iosif mărturisește cât de curat ești Tu. Căci cine ar fi putut convinge un om drept să poarte cu el urâtul copil al neînfrânării fugind cu el din loc în loc?

12. Învață-mă, Doamnă, cum și de ce Ți-a plăcut să răsară nouă dintr-un pântec fecioresc? Fost-a oare prefigurarea curatului Adam, care a fost plăsmuit din pământul feciorelnic și nelucrat încă [Fc 2, 5]? De ce a fost nevoie ca fiica lui David să fie [mai înainte] logodită cu Iosif [Mt 1, 18] pentru ca apoi nașterea Ta din ea să fie fără bărbat?

13. Genealogia împăraților e scrisă [în Evangheliile] cu nume de bărbați în loc de femei. Iosif, fiul lui David [Mt 1, 20], s-a logodit cu fiica lui David [Lc 1, 27]; căci copilul nu putea fi înscris cu numele maicii. Și așa El S-a făcut lui Iosif Copil fără sămânță, iar maicii Prunc fără bărbat. Prin amândoi El S-a legat de seminția lor, ca să fie înscris între împărați ca fiu al lui David.

14. Nu se cuvenea ca El să Se nască din sămânța lui Iosif, dar nici să fie zămislit de Maria fără Iosif. N-a fost înscris cu numele Mariei care L-a născut, dar Iosif nu și-a înscris sămânța lui. Fără trupul lui Iosif și-a primit numele, și fără mire a ieșit Fiul Mariei; a fost și Domn și Fiu al lui David [Mt 22, 41-46].

15. Femeie a bărbatului numește Moise mireasa. Iar pe mirele care n-a luat-o încă [de femeie] îl numește bărbatul ei [Fc 29, 21; Dt 22, 22], ca tulpina lui David să nu se întrerupă. Căci fără bărbat cum poate fi socotit Fiu al lui David? Mirele ei trecea pentru ea drept bărbat. Domnul nostru Însuși S-a mărturisit stirpei lor, căci ei Îl numeau Fiu al lui David, iar El n-a tăgăduit aceasta.

16. Dacă și copilul înfiat se numește fiu al bărbatului, deși e străin de neamul și de spița lui, ba chiar e și moștenitor dacă așa i-a plăcut lui, cine se va îndoi atunci de nașterea trupului Mântuitorului nostru, care a fost zămislit de fiica lui David, a fost ținut în brațele fiului lui David și a primit închinăciune în cetatea lui David [Lc 2, 4. 11]?

17. Ce a făcut curata atunci când Gavriil a fost trimis, a zburat și s-a pogorât [Lc 1, 26] peste ea? L-a văzut poate la rugăciune, căci și Daniel l-a văzut pe Gavriil în rugăciune [Dn 9, 20]. Pentru ca rugăciunea și ruda ei, vestea cea bună, să se bucure una de alta, Maria a salutat-o pe Elisabeta, ruda ei [Lc 1, 40].

18. La rugăciune[a lui Noe] a adus porumbelul vestea cea bună [Fc 8, 11]. La rugăciunea lui Avraam au venit la el veștile cele bune [Fc 25]. Rugăciunea lui Iezechia i-a adus degrabă vestea cea bună [Is 38, 5]. Vestea cea bună a bucurat și rugăciunea sutașului [FA 10, 3]. Simon s-a veselit rugându-se pe acoperiș [FA 10, 9] și Zaharia de răsplata tămâierii sale, căci la jertfa tămâierii sale a venit vestea sa cea bună [Lc 1, 9-11].

19. Toate veștile cele bune debarcă în portul rugăciunii. Cea mai mare dintre veștile cele bune, pricina a toată bucuria, Maria a întâlnit-o în rugăciune și a zorit cu bucurie în întâmpinarea ei. Căci Gavriil a intrat la ea ca un bătrân cinstit și luminat și a salutat-o în așa fel încât să nu se teamă, pentru ca fata cea cuminte să nu vadă față de tânăr și să se întristeze.

20. Numai la doi bătrâni curați [Daniel și Zaharia] și la o fecioară [Maria] a fost trimis Gavriil cu vești de bucurie. Fecioara [Maria], cea stearpă [Elisabeta] și Daniel cre-

dinciosul erau asemenea în voința și firile lor. Unul [Daniel] a născut descoperiri în cuvânt, cealaltă [Elisabeta] pe glasul pustiei [Ioan Botezătorul], iar Fecioara Cuvântul Celui Preaînalt.

21. Ca să nu-i tulbure prin măreția Sa pe cei ce-L vedeau, El S-a strâns pe Sine Însuși din tot universul în pământul evreilor, din tot acest pământ [S-a strâns] în Iudeea, și de aici [S-a strâns] în Betleem, până ce a umplut [doar] un mic pântec [al Mariei]. Și ca un grăunte din grădina noastră și ca o rază mică pentru ochiul nostru, a răsărit, s-a întins și a umplut lumea.

22. Ca să fie cu totul limpede spița Lui, al cui fiu este, Luca [3, 23-28] și Matei [1, 1-18] au povestit spița Lui, au numărat generațiile ei. L-au socotit fiu al lui Avraam, al lui David și al lui Iosif, ca prin gura învățată a acestor doi martori [Luca și Matei] și prin cea a orbului, care L-a numit Fiul al lui David [Mt 20, 30], să sporească rușinea pentru cei ce Îl urăsc pe El și să se facă mai mare cununa pentru prietenii Lui.

23. Spița lui Iuda, care nu s-a întrerupt niciodată, și toiașul său, care nu s-a îndepărtat niciodată de la ea [Fc 49, 10], au încetat în vremea Domnului nostru. Timpul îndelungat [scurs de atunci] dă mărturie că El a tulburat numărul generațiilor. Până la Tine a fost șirul generațiilor și s-a oprit, căci Tu ești Fiul lui David și un al doilea nu este.

1: lauda Nașterii Domnului; 2: Mântuitorul; 3-5: descoperirea lui Dumnezeu prin Întrupare; 6: voia lui Dumnezeu și Cel Întrupat; 7-22: laudă și mulțumire pentru lucrările Celui Întrupat: însoțire cu sufletul, sălășluire în trup (7); Botez și Euharistie (9); Hristos altoit în arborele umanității (12); Hristos, Mugur și Grăunte, Cale, Păstor și Miel, Viță și Vie, Ziditor și Turn (14-15); cântarea nouă în gura omului (16); oamenii altoiți în pomul lui Dumnezeu (17); patimile și moartea mântuitoare a lui Hristos (18); somnul, privegherea și botezul Lui (19); Dumnezeu e Medicul, iar Fiul e Leacul vieții (20)

ALTUL PE MELODIA: *Mângâiați cu făgăduințele*

1. Binecuvântat fie Copilul Care a bucurat astăzi Betleemul! Binecuvântat fie Pruncul Care i-a întinerit astăzi pe oameni! Binecuvântat fie Rodul Care S-a pogorât la noi, flămânzii! Binecuvântat fie Cel Milostiv Care a îmbogățit dintr-o dată toată sărăcia noastră și a umplut toate nevoile noastre. Binecuvântat fie Cel pe Care îndurarea Sa L-a plecat ca să tămăduiască bolile noastre.

REFREN: *Binecuvântat fie Copilul Tău care a desființat asprimea inimii noastre!*

2. Mulțumire fie adusă Izvorului trimis spre izbăvirea noastră! Mulțumită fie adusă Celui ce a desființat sâmbăta prin împlinirea ei [*Mt 12, 8*]! Mulțumită fie adusă Celui ce a alungat lepra și ea n-a mai rămas! Fierbințeala L-a văzut și ea s-a și depărtat [*Mc 1, 29-31*]. Mulțumire fie adusă Celui Milostiv Care a purtat durerea noastră [*Is 52, 4*]! Laudă venirii Tale care i-a readus pe oameni la viață!

3. Laudă Celui ce a venit la noi prin Întâiul Său Născut! Laudă Celui Tăcut Care a vorbit prin Glasul Său. Laudă

Celui din înălțime ce S-a făcut văzut prin Arătarea Lui! Laudă Celui Care, Duh fiind, a binevoit ca Cel Născut al Său să se facă trup ca prin El să poată fi pipăită puterea Sa și prin acest trup trupurile înrudite cu El să găsească viața.

4. Laudă Celui Nevăzut [Ascuns] al Cărui Născut S-a făcut văzut! Laudă Celui Viu, al Cărui Fiu a murit! Laudă Celui Puternic, al Cărui Fiu S-a pogorât și mic S-a făcut! Laudă Puterii Care și-a făcut o icoană pentru măreția Ei și un Chip pentru nevederea [ascunzimea] ei! Cu ochiul și cu gândul L-am văzut, cu amândouă.

5. Laudă Celui Nevăzut [Ascuns] Care nu poate fi pipăit nici măcar cu gândul de cei ce vor să-L iscodească, dar S-a lăsat pipăit prin har de mâna omenească. Firea nicicând cuprinsă a fost legată de mâini și încătușată, i s-au străpuns picioarele și a fost răstignită. Prin voia Lui S-a îmbrăcat în trup pentru cei care au ieșit să-L prindă.

6. Binecuvântat fie Cel pe Care libertatea [noastră] L-a răstignit atunci când El a îngăduit aceasta. Binecuvântat fie Cel pe Care și crucea L-a putut purta atunci când El i-a îngăduit aceasta. Binecuvântat fie Cel pe Care și mormântul L-a putut cuprinde numai atunci când El S-a mărginit pe Sine! Binecuvântat fie Cel pe Care voia Sa L-a adus spre pântec și spre naștere, spre sâni și spre creștere! Binecuvântat fie Cel ale Cărui schimbări* au dat iarăși oamenilor viața!

7. Binecuvântat Cel ce a însemnat și împodobit [peceluit] sufletele noastre și le-a făcut mireasă Sieși! Binecuvântat Cel ce a făcut trupurile noastre cort al ascunzimei Sale! Binecuvântat Cel ce ne-a tâlcuit cu limba Sa tainele Lui! Să mulțumim Glasului, a Cărui laudă a răsunit pe harfele noastre și a Cărui putere a răsunit pe lirele noastre! Popoarele s-au adunat să audă cânturile Lui.

8. Laudă Fiului Celui Bun pe Care L-au lepădat copiii celui rău! Laudă Fiului Celui Drept, pe Care L-au răstignit

---

* *Șuhlafa* (cf. mai sus 1, 97), „schimbare”, „prefacere”, expresie care la Efrem se referă la Întrupare.

copiii celui nedrept. Laudă Celui ce a dezlegat legătura noastră și a fost legat pentru noi toți! Laudă Celui ce S-a pus chezaș pe Sine Însuși și a plătit datoria noastră! Laudă Celui Slăvit, Care ne-a plăsmuit după asemănarea Sa [Fc 1, 26]! Laudă Celui Curat, Care nu s-a uitat la întinăciunea noastră!

9. Laudă Celui ce a însământat Lumina Sa în întuneric, și așa i s-a vădit urâciunea sub care a acoperit cele ascunse ale lui, și Care a dezbrăcat și luat de la noi haina întinăciunii! Laudă Celui Preaînalt Care a amestecat sarea Sa în gândirea noastră, cheagul Său în sufletele noastre! Trupul Său S-a făcut pâine, ca să dea viață morții noastre.

10. Mulțumire fie adusă Celui Bogat Care a dat înapoi pentru toți ceea ce n-a împrumutat, și Care a semnat și S-a făcut iarăși datornicul nostru. Prin jugul Său a zdrobit și a luat de la noi lanțul care ne ținea robi. Laudă Judecătorului Care a fost judecat și i-a așezat pe cei Doisprezece ai Săi ca judecată asupra semințiilor [Lc 22, 30] și prin cei simpli i-a osândit pe cărturarii poporului.

11. Laudă Celui Care nicicând n-a fost măsurat de noi! Inima noastră e prea mică pentru El și înțelegerea noastră prea slabă. El tulbură micimea noastră prin bogăția deosebirilor [formelor] Sale. Laudă Celui Atotștiutor Care S-a pogorât ca să întrebe pentru ca să audă și să afle ceea ce știa deja, ca prin întrebările Sale să descopere comoara binefacerilor Lui.

12. Să ne închinăm Celui ce a luminat înțelegerea noastră prin învățătura Sa și a gătit în urechea noastră cale pentru cuvintele Sale! Să mulțumim Celui ce a așezat Roada Sa în pomul nostru, mulțumită fie dusă Celui ce și-a trimis Moștenitorul, ca prin El să ne tragă la Sine și să ne facă moștenitori împreună cu El! Mulțumită fie adusă Celui Bun, Pricinuitoifului a tot binele!

13. Binecuvântat Cel ce n-a dojenit, fiindcă e Cel Bun; Binecuvântat fie Cel ce n-a trecut cu vederea, fiindcă e și Cel Drept! Binecuvântat fie Cel ce tăcea și muștra, ca să ne mântuiască prin amândouă! Grea a fost tăcerea Lui și plină de reproș, blândă era asprimea Sa, chiar și atunci când

învinuia; căci l-a dojenit pe [Iuda] cel mincinos și l-a sărutat pe [Iuda] hoțul.

14. Laudă Plugarului nevăzut al cugetului nostru! Sămânța Sa a căzut în pământul nostru și a îmbogățit gândirea noastră. Roada ei s-a însutit [Mt 13, 8] în hambarele sufletelor noastre. Să ne închinăm Celui ce a șezut și S-a odihnit, care mergea pe cale și era Calea [In 4, 6] și Ușa [In 10, 7] pentru cei ce intră și pășesc prin ea în Împărăția Lui.

15. Binecuvântat fie Păstorul Care S-a făcut El Însuși miel pentru ispășirea noastră! Binecuvântată fie Vița ce S-a făcut paharul mântuirii noastre! Binecuvântat fie Strugurele, izvorul leacului vieții! Binecuvântat fie Plugarul Care S-a făcut El Însuși grăuntele [In 12, 24] care a fost însă-mântat și spicul care a fost secerat. El este Ziditorul Care S-a făcut El Însuși turnul scăpării noastre.

16. Binecuvântat fie Cel ce a alcătuit simțurile minții noastre ca să cânte pe harfa noastră ceea ce era cu neputință gurii păsării să cânte în cântecele sale! Laudă Celui ce a văzut că ne-a plăcut să ne asemănăm dobitoacelor prin mânia și pofta noastră și [de aceea] S-a pogorât și S-a făcut unul din noi, ca noi să ne facem cerești.

17. Laudă Celui ce n-are nicicând nevoie de mulțumirea noastră! Dar S-a făcut lipsit, fiindcă ne iubește, a însetat, fiindcă ne îndrăgește, și S-a rugat să-I dăm, ca să ne dea încă și mai mult. Roada Lui s-a amestecat cu firea noastră ca prin ea să fim trași spre Cel ce S-a pogorât la noi. Prin Roada Rădăcinii El [Tatăl] ne va altoi pe Pomul Său.

18. Să mulțumim Celui ce a fost bătut și ne-a izbăvit pe noi cu rănilor Sale! Să mulțumim Celui ce a luat de la noi blestemul [Fc 3, 18] prin cununa Sa de spini! Să mulțumim Celui ce a omorât moartea prin moartea Sa! Să mulțumim Celui ce a tăcut [Mt 27, 14] și ne-a slobozit pe noi! Să mulțumim Celui ce a strigat cu glas mare [Mt 27, 50] în moartea care ne înghițișe! Binecuvântat fie Cel ale Cărui binefaceri i-au prădat pe [demonii] cei de-a stânga!

19. Să laudăm pe Cel ce a vegheat și i-a adormit pe cei ce ne prădau! Să laudăm pe Cel ce a adormit și a alungat

amorțea [morții] noastre! Laudă fie adusă lui Dumnezeu, Doctorul oamenilor! Laudă fie adusă Celui ce S-a botezat și a cufundat în adânc păcatele noastre și a înecat pe cel ce ne înecase! Să lăudăm din toate limbile noastre pe Domnul tuturor leacurilor mântuitoare!

20. Binecuvântat fie Doctorul Care S-a pogorât, a tăiat fără durere și a vindecat rănilor cu blând leac! Cel Născut al Său S-a făcut Leacul ce s-a milostivit de cei păcătoși. Binecuvântat fie Cel ce S-a pogorât în pânțece și aici și-a făcut palat ca să locuiască în el, templu ca să rămână în el, veșmânt ca să strălucească cu el și armă ca să biruie cu ea.

21. Binecuvântat fie Cel pentru a Cărui mulțumire gura noastră e prea slabă; Cel al Cărui dar e prea mare pentru cei cuvântători și cugetul nu e în stare să mulțumească pentru harul Său. Căci oricât i-am și mulțumi, e prea puțin. Dar pentru că nu ne este de folos a tăcea și a suferi pagubă, să-I înalțe un cânt de mulțumire chiar și slăbiciunea noastră.

22. Bunule, Care nu ceri de la noi peste puterile noastre, cum nu va cădea sub judecată robul Tău din pricina împrumutului și a dobânzii, dacă nu dă ceea ce poate da și nu vrea să dea înapoi datoria sa? Noianule al slavei, Care n-ai nevoie de nimic, primește în bunătatea Ta această picătură de mulțumire, căci prin darul Tău ai umezit limba mea spre slava Ta.

1-28: ziua Nașterii Domnului se întoarce mereu, deși e numai una și are lucrarea lui Hristos; 29-34: Nașterea Domnului iarna, învierea și zămislirea Lui primăvara; 35-49: Hristos Pescar de oameni; 50-56: ziua Nașterii Domnului să aducă pace și bucurie; 57-59: trei praznice: Naștere, Paște, Înălțare; 60-83: ziua Nașterii Domnului și ziua nașterii lui Irod; 84-103: Nașterea lui Hristos din Maria și Euharistia; 104-118: femeia, Eva, mijloc al biruinței lui Satan — Femeia, Maria, mijloc de biruință asupra lui Satan; 119-121: Nașterea Domnului în luna de iarnă (Kanon); 122-129: Nașterea Adevăratului Miel; 130-132: sălășluirea lui Hristos în Fecioara Maria și în fecioare; 133-145: simțurile și Întruparea; 145-214: antinomiile Fiului lui Dumnezeu întrupat: Dumnezeu Cel ce ține toate în brațele lui Iosif, în sânul Mariei; Fiului lui Dumnezeu în pântecul Maicii și pe cruce; trupul și Divinitatea lui Hristos; magii îi aduc darurile lor, Maria îi dă laptele, pe care El le-a creat; smerenia Întrupării: Pruncul Hristos între copii pe stradă; feluritele trepte ale cunoașterii lui Hristos; Hristos dă tuturor toate și primește de la noi în dar de fapt cele ale Sale

ALTUL TOT LA NAȘTERE

PE MELODIA: *Adunați-vă să prăznuim în luna lui Nisan*

1. Binecuvântată fie, Doamne, ziua Ta dintâi prin care e însemnată această zi a prăznuirii Tale!

REFREN: *Binecuvântat fie Cel Care ni Te-a dat fără ca noi să fi cerut, ca prin Tine să mulțumim Tatălui pentru darul Său!*

2. Ziua Ta se aseamănă Ție; căci îi iubește pe oameni, se continuă și vine cu toate generațiile.

3. Ziua aceasta se sfârșește cu bătrânii și începe iarăși cu pruncii.

4. Ziua aceasta se înnoiește în iubirea sa, ca puterea ei să înnoiască bătrânețea noastră.

5. Ne-a cercetat și a trecut, dar în milostivirea ei se întoarce iarăși și ne cercetează din nou.

6. Știe că oamenii sunt în nevoi, și se aseamănă Ție purtând de grijă de ei.

7. Făptura are nevoie de izvorul ei; toate însetează, Doamne, după el ca și după Tine.

8. E ziua al cărei jug domnește peste toate timpurile; întinderea [timpului] biruie toate, dar nu o poate face să piară.

9. Căci chiar și împărații au pierit cu icoanele lor, și prăznuirile pomenirii lor au dispărut.

10. Puterea zilei Tale e ca puterea Ta, se întinde peste generațiile ce au venit și vor veni.

11. Ziua Ta se aseamănă Ție; deși e numai una, ramurile ei s-au înmulțit ca să fie asemenea Ție.

12. În ziua aceasta a Ta, Doamne, care s-a apropiat, iată, de noi, am văzut nașterea Ta cea îndepărtată.

13. Ca și Tine să fie ziua Ta pentru noi, Doamne! Mijlocitoare și chezașă a păcii să fie!

14. Ziua Ta a împăcat cerul și pământul; căci în ea Cel Ceresc S-a pogorât la cei pământești.

15. Ziua Ta poate împăca pe Cel Drept Care S-a mâniat din pricina păcatelor noastre.

16. Mii de păcate ne iartă ziua Ta; căci în ea a răsărit milostivire peste cei păcătoși.

17. Mare e ziua Ta, Doamne; să nu fie făcută mică de noi! Să se milostivească față de datoria noastră după obicei!

18. Dacă iertarea Ta, Doamne, s-a revărsat în fiecare zi, cu cât nu va prisosi ea în ziua aceasta?

19. Toate zilele își primesc binecuvântările din vistieria zilei Tale slăvite.

20. Toate praznicele își primesc frumusețea și podoaba din comorile acestui paznic.

21. Mila Ta, Doamne, să se reverse peste noi în ziua aceasta; ca să putem cunoaște ziua Ta între toate zilele!

22. Mare e vistieria zilei nașterii Tale! Să plătească datoria pentru noi datornicii!

23. Ziua aceasta e mai mare decât orice zi; căci în ea a venit Cel Milostiv la cei păcătoși.

24. Comoară de leacuri e ziua Ta cea mare; căci în ea a răsărit leac de viață pentru cei răniți de moarte.

25. Hambar de binefaceri e ziua Ta; căci în ea a strălucit lumina peste noi orbii.

26. Ea [ziua Ta] ne aduce snopul din care s-a revărsat săturare peste noi flămânzii.

27. Strugure copt e ziua aceasta, în care e ascuns paharul mântuirii.

28. Praznic întâi-născut e ziua aceasta care biruie ca întâia toate praznicele.

29. În iarna care răpește ramurilor roadele lor, ne-a răsărit Rода din vița cea stearpă.

30. În gerul care dezbracă toți copacii, ne-a odrăslit o Mlădiță din casa lui Iesei.

31. În luna lui Kanon [decembrie-ianuarie], care ascunde sămânța în pământ, a țâșnit din pântec Vlăstarul vieții.

32. În luna lui Nisan [martie-aprilie] când sămânța țâșnește în văzduhul cald, Spicul însuși s-a semănat în pământ.

33. Moartea l-a secerat și l-a înghițit în iad [*sheol*]; dar leacul vieții ascuns în ea l-a răzbit.

34. În luna lui Nisan, când mieii zburdă pe pajiști, Mielul pascal a intrat în pânțele mamei.

35. În râul [Iordan] din care ies pescarii, s-a pogorât și a ieșit Pescarul care prinde toate.

36. La râul [Iordan] în care prindea peștii săi, Simon a venit și l-a prins Pescarul de oameni [*Mt* 4, 19].

37. Cu crucea care prinde pe toți tâlharii, El l-a prins pentru viață pe tâlharul acela [*Lc* 24, 39].

38. Cel viu a golit prin moartea Sa iadul, l-a deschis și a dat drumul din el gloatelor nevătămate.

39. Vameși și desfrânate sunt momeli necurate; dar Cel Sfânt a prins momelile celui viclean.

40. Păcătoasa era o cursă pentru bărbați; dar El a făcut-o pildă pentru cele ce se pocăiesc [Lc 7, 37].

41. Smochinul stricat, care nu și-a dat roadele sale [Mt 21, 18], l-a adus drept rod pe Zaheu [Lc 19, 3].

42. El [smochinul] nu și-a adus roada firii, ci a adus un rod cuvântător.

43. Setea L-a făcut pe Domnul nostru să se plece spre puț; dar, prin apa pentru care a rugat-o, a prins-o pe femeia ce înseta [In 4, 6].

44. El [Domnul] a prins un suflet din izvor, și prin el a prins cetatea întreagă.

45. Doisprezece pescari a prins Cel Sfânt, și prin ei a prins apoi întreaga făptură.

46. Iscarioteanul însă a fugit din mrejele Sale, și și-a pus de grumaz funia.

47. Năvodul Celui ce dă viață tuturor prinde pentru viață, și cine scapă din el scapă din viață.

48. Dar cine mi-ar putea povesti felurile binefaceri ale harului ascunse întru Tine, Doamne?

49. Cât de mult poate sorbi gura mea însetată din izvorul Dumnezeirii?

50. Ascultă astăzi glasul cererii noastre! Rugăciunea noastră în cuvinte să se facă fapte!

51. Să uităm, Stăpâne, tot ce am văzut! Praznicul Tău să facă să piară toate vorbăriile pe care le-am auzit!

52. Tulburat era cugetul nostru în mijlocul glasurilor. Glasule al Tatălui [Tău] liniștește glasurile!

53. Pământul răscolit de sfadă să vină la pace prin Tine, Cel prin Care marea s-a domolit de furtună [Mt 8, 23-27].

54. Demonii se bucurau de glasurile de hulă; iar îngerii [veghetorii] să se bucure de noi după obiceiul lor!

55. Din turma Ta răsună glasul suferinței; întru Tine, Cel ce bucuri toate, să se bucure iarăși oile Tale!

56. Nu Te mânia pe noi, Stăpâne, din pricina murmurului nostru; gura noastră murmură pentru că e păcătoasă.

57. Ziua Ta, Doamne, dă toate bucuriile. Cu florile păcii să prăznuim Paștele Tău.

58. De ziua Înălțării Tale să ne înălțăm! Cu pâine nouă să fim pomenirea Lui!

59. Înmulțește-ne, Doamne, pacea, ca să putem prăznuii cele trei praznice ale Dumnezeirii*.

60. Mare e, Doamne, ziua Ta. Nimeni să nu o disprețuiască! Căci fiecare cinstește ziua nașterii sale.

61. Tu, Cel Drept, ține și cinstește ziua nașterii Tale; căci și Irod** și-a cinstit ziua nașterii sale [Mt 14, 3–12].

62. Dănțuirea [Salomeei] celei necurate a plăcut tiranului [Irod]. Ție însă, Doamne, să-Ți fie plăcute glasurile [fecioarelor] celor curate.

63. Glasurile celor curate să Te înduplece să păzești în feciorie [sfințenie] trupurile lor!

64. Ziua lui Irod se aseamănă lui; iar ziua Ta se aseamănă Ție!

65. Ziua celui tulburat e tulburată de păcat; dar senină ca și Tine e ziua Ta senină.

66. Prăznuirea tiranului [Irod] l-a omorât pe vestitorul [Ioan Botezătorul]; iar de prăznuirea Ta fiecare vestește lauda Ta.

67. De ziua ucigașului a amuțit glasul [Ioan Botezătorul]; iar de ziua Ta se înalță glasuri de prăznuire!

68. De ziua sa cel necurat [Irod] a omorât lumina [Ioan Botezătorul], ca întunericul să-i ascundă pe adulteri.

69. Vremea Celui Sfânt aprinde în șir luminile, ca întunericul să fugă cu ascunzimirile sale.

70. Ziua vulpii aceleia [Irod Antipa — Lc 13, 32] a fost împuțită ca și el; dar sfântă e prăznuirea Adevăratului Miel.

71. Ziua celui trecător a trecut ca și el; dar ziua Ta e netrecătoare ca Tine.

72. Ziua tiranului [Irod] s-a dezlănțuit ca și el; căci cu forța a redus la tăcere glasul dreptului [Ioan Botezătorul].

---

* Sărbătorile creștine din secolul IV: Nașterea/Arătarea, Învierea și Înălțarea Domnului.

** Irod Antipa, cel mai tânăr fiu al lui Irod cel Mare, tetrarh al Galileii și Periei.

73. Praznicul Celui Smerit e blând ca și El; căci soarele Lui strălucește peste defăimătorii Săi [Mt 5, 45].

74. Știa tiranul că nu era împăratul împăraților; de aceea a dat înapoi în fața Împăratului împăraților.

75. O zi întregă nu-mi va ajunge, Doamne, să cumpănesc cu lauda Ta ocara lui.

76. Ziua Ta plină de milostivire să-mi ierte vina că am asemănat ziua Ta cu ziua necurată!

77. Căci ziua Ta întrece orice asemănare și nu poate fi asemănată cu zilele noastre.

78. Ziua omului e ca a unui pământean; iar ziua lui Dumnezeu e ca a unui Dumnezeu.

79. Ziua Ta, Doamne, întrece zilele prorocilor; iar eu am îndrăznit să o asemăn cu ziua unui ucigaș!

80. Ca Unul Care înțelege toate, Tu știi, Doamne, să ascuți și asemănările pe care le-a rostit limba mea.

81. Ziua Ta să ne dea rugămintea de viață, întrucât de ziua lui [tiranul] a împlinit rugămintea de moarte.

82. De ziua lui regele s-a jurat ca răsplata dănuirii să fie jumătate din împărăția lui [Mc 6, 23].

83. De ziua Ta, Cel Care îmbogățești toate, să depărtăm cum se cuvine fărâmiturile [Vechiului Testament].

84. Din pământul uscat a țâșnit un Izvor care poate potoli setea popoarelor.

85. Dintr-un pânțec fecioresc a țâșnit ca dintr-o stâncă Sămânța din care au ieșit bucatele.

86. Hambare fără număr a umplut Iosif; dar toate s-au golit în anii foametei [Fc 41, 49].

87. Singurul Spic adevărat a dat Pâine, Pâine cerească, în chip nemărginit.

88. Pâinea pe care au frânt-o cei întâi-născuți [israeliții] în pustie a fost mistuită și s-a sfârșit, deși El o înmulțise [Is 16].

89. Și iarăși El a frânt o Pâine nouă pe care nici toate generațiile și semințiile nu o vor mistui.

90. Mistuite au fost cele șapte pâini pe care El le-a frânt [Mt 15, 34], și s-au sfârșit și cele cinci pâini pe care le înmulțise [Mt 14, 17].

91. Pâinea una [Euharistia] pe care a frânt-o a biruit făptura; căci oricât de mult se împarte, se înmulțește.

92. Mulțime de vin a umplut vasele și ulcioarele [In 2, 6]; s-a scos vin din ele, și el s-a sfârșit, deși era mult.

93. Deși mică era băutura paharului pe care l-a dat [Mc 14, 22], uriașă e puterea ei, nemărginită.

94. Un singur Pahar primește tot vinul, și totuși taina [simbolul] rămâne mereu aceeași.

95. Pâinea una pe care a frânt-o nu poate fi mărginită și Paharul unul pe care l-a amestecat nu poate fi limitat.

96. Grăunțele care a fost semănat [In 12, 24] s-a sculat după trei zile și a umplut hambarele vieții.

97. Pâinea e duhovnicească ca și Dătătorul ei; numai celor duhovnicești ea le dă viață în chip duhovnicesc.

98. Cine o ia în chip trupesc, fără discernământ [1 Co 11, 29], o ia fără folos.

99. Pâinea Celui Milostiv mintea să o ia cu discernământ ca leac al vieții.

100. Dacă jertfele morților [Ps 106, 28] aduse în numele demonilor erau junghiate și mâncate în taină,

101. cu cât mai mult se cuvine atunci să săvârșim cu curăție taina sfințirii Darurilor?

102. Cine mănâncă din jertfa adusă în numele demonilor [1 Co 8 și 10] se face fără îndoială demonic el însuși.

103. Cine mănâncă din Pâinea Celui Ceresc devine și el negreșit ceresc.

104. Vinul ne învață aceasta, căci îl face asemenea lui pe cel ce se îmbată cu el;

105. el urăște foarte tare pe cel care-l iubește, căci îl îmbată, îi pierde mințile și își bate joc de el.

106. Lumina ne învață aceasta, căci și ea face ochiul izvor de lumină, asemenea ei.

107. Prin lumină ochiul a văzut goliciunea și degrabă l-a făcut cuviincios pe omul cuviincios.

108. Goliciunea aceea a lucrat-o vinul, care nu cruță nici măcar pe cei cuviincioși.

109. Întâiul-Născut a luat asupra Sa armele celui viclean, ca să dea viață chiar cu arma cu care a omorât acela.

110. Prin lemnul care ne-a omorât [în rai], am fost izbăviți [prin Cruce]; iar prin vinul care ne-a îmbătat [în Noe], am ajuns cuviincioși [prin Euharistie].

111. Cu coasta [Eva] care a fost luată din Adam, cel rău a luat inima lui Adam.

112. Din aceeași coastă [Eva] a răsărit Puterea nevăzută [ascunsă] care l-a făcut pe Satan să cadă asemenea lui Dagon [1 Rg 5].

113. Căci în chivotul acela era ascunsă cartea care striga și vestea despre Biruitorul.

114. Tot în el era un simbol văzut, pentru că Dagon a fost răsturnat în însuși templul său.

115. Simbolului i-a urmat împlinirea, căci cel rău a pierit în propriul său refugiu [femeia].

116. Binecuvântat fie Cel ce a venit și în Care s-au împlinit simbolurile de-a stânga [lucrurile cele rele] și cele de-a dreapta [lucrurile cele bune din Vechiul Testament].

117. El a desăvârșit simbolul care era în miel și a desăvârșit preînchipuirea care era în Dagon.

118. Binecuvântat fie Cel Care prin Mielul Cel Adevărat ne-a mântuit și a surpat pe surpătorul nostru ca pe Dagon.

119. În luna lui Kanon [decembrie-ianuarie] ne-a răsărit o zi fără sfârșit.

120. Iarna, când întreaga făptură e pustiită, s-a ivit frumusețea care a veselit toate făpturile.

121. Iarna, care face pământul neroditor, a învățat să nască Fecioara.

122. În luna lui Kanon [decembrie-ianuarie], care face să înceteze durerile nașterii pământului, au venit asupra Fecioarei durerile nașterii.

123. Întâiul miel nimeni nu-l vede, decât numai păstorii.

124. Și în vremea nașterii Adevăratului Miel, vestea cea bună despre El a zorit mai întâi la păstori [Lc 2, 8].

125. Chiar și acolo minunea a fost îndoită, întrucât mielul care nu s-a născut în luna sa [Ioan Botezătorul] a vorbit [Lc 1, 41] și apoi s-a născut,

126. pentru ca mielul care nu s-a născut la vremea sa, să se facă vestitorul Mielului [Hristos] a Cărui zămislire întrece firea.

127. Văzut-a bătrânul lup Mielul de lapte și s-a temut de schimbarea Lui.

128. Căci dat fiind că lupul se îmbrăcase în haină de oaie, Păstorul a toate S-a făcut miel în turmă,

129. pentru ca, atunci când cel lacom se va năpusti asupra Celui de jos, Cel Puternic să-l sfășie pe înghițitorul acela.

130. Cel sfânt a locuit în pântec trupește, iar în minte locuiește duhovnicește.

131. Maria, care L-a zămislit, ura împreunarea; sufletul în care locuiește El nu va lucra desfrânare.

132. Când Maria L-a simțit, l-a lăsat pe mirele ei; și El locuiește în [fecioarele] cele curate, atunci când ele L-au simțit.

133. Surdul nu simte tunetul puternic, nici omul îndrăzneț glasul poruncii.

134. Liniștit rămâne surdul în vremea tunetului; liniștit rămâne cel îndrăzneț la glasul care-l previne.

135. Dacă tunetul cel puternic înfricoșează în zadar pe cel surd, și mânia cea cumplită izbucnește degeaba peste cel necurat,

136. nu surdul care nu aude trebuie dojenit, ci cel care-și astupă urechea — fiindcă acesta e un lucru îndrăzneț.

137. Tunetul răsună doar din vreme în vreme; dar glasul Legii tună zi de zi.

138. Să nu ne astupăm urechile, ca să nu ne învinuiască, pentru că sunt deschizături ce stau deschise și nu trebuie închise.

139. Ușa urechii stă prin fire deschisă, ca atunci când este siluită să învinuiască îndrăzneala noastră.

140. Ușa ochilor și ușa gurii se pot deschide și închide după voie.

141-142 [text în cea mai mare parte ilizibil].

143. Laudă Glasului Care S-a făcut trup și Cuvântului Celui Preaînalt Care S-a făcut carne.

144. L-au auzit urechile, L-au văzut ochii, L-au pipăit mâinile și L-a mâncat gura.

145. Mădulare și simțuri, mulțumiți Celui Care prin venirea Sa a izbăvit trupul întreg!

146. Purtat-a Maria un Prunc mut, în Care erau ascunse toate limbile.

147. Purtatu-L-a Iosif, și în El era ascunsă Firea [dumnezeiască] tăcută, mai veche decât toate.

148. Cel Preaînalt S-a făcut Prunc și în El era ascunsă comoara înțelepciunii, de ajuns pentru toate.

149. Era de sus și a băut laptele Mariei, și toate fapăturile sug din bogăția binecuvântării Lui.

150. E Pieptul Viu al suflului vieții; din viața Lui au băut cei morți și s-au făcut iarăși vii.

151. Fără suflare nimeni nu poate fi viu; iar fără puterea Fiului, nimeni nu poate învia.

152. De suflarea vie a Celui Care le face vii pe toate atâr-nă fapăturile vii, în cer și pe pământ.

153. Sugea laptele Mariei, și dădea El Însuși de supt via-ță universului.

154. Și, iarăși, locuia în pântecul maicii Sale, și în pântecul Său locuiau toate fapăturile.

155. Era mut și prunc, și în același timp porunca tuturor fapăturilor Sale.

156. Căci fără Întâiul-Născut nimeni nu se poate apropia de Fînța [dumnezeiască]; căci numai El o cuprinde.

157. Cei treizeci de ani câți a fost pe pământ [Fc 3, 23], cine a cârmuit toate fapăturile?

158. Cine a primit toate jertfele, lauda celor cerești și a celor pământești?

159. Cu totul a fost în adânc și cu totul în înălțimi; era cu totul în toate și cu totul în fiecare.

160. Trupul Său se alcătuiă în pânțece, și puterea Sa alcătuiă toate mădulele.

161. Fătul Fiului se plămădea în pântec, și El Însuși plăsmuia pruncii în pânțece[le maicilor lor].

162. Puterea Sa [dumnezeiască] în pânțece nu era nelucrătoare asemenea nelucrării trupului Său în pânțece.

163. Tot așa cum puterea Sa [dumnezeiască] pe cruce nu era slabă asemenea slăbiciunii trupului Său pe cruce.

164. Căci în timp ce spânzura pe cruce, cine a sculat morții la viață [Mt 27, 51]: trupul Său sau voia Sa [dumnezeiască]?

165. Tot așa, sălășluia cu totul în pânțece, și voia Sa nevăzută cârmuia toate.

166. Tot așa, era spânzurat cu totul pe cruce, dar puterea Sa zguduia toate făpturile!

167. Căci ea a întunecat soarele, a cutremurat pământul, a desfăcut mormintele și a scos din ele pe morți afară [Mt 27, 51-53].

168. Cunoaște, așadar, că era cu totul pe cruce și în același timp rămânea cu totul în toate.

169. Tot așa a fost cu totul în pântec și în același timp cu totul în toate.

170. Când era pe cruce, a sculat morți; tot așa ca prunc era Cel ce alcătuiă pruncii.

171. Când a fost mort, a deschis mormintele; iar când era în pântec, deschidea pânțecele [femeilor].

172. Veniți, prieteni, și ascultați despre Fiul Celui Nevăzut [Ascuns], care în trupul Său S-a făcut văzut, dar a rămas nevăzut în puterea Lui [dumnezeiască].

173. Căci puterea Fiului e o putere liberă; iar pântecul mamei n-a putut-o cuprinde cum a cuprins trupul.

174. Căci această putere sălășluia în pânțece, și plăsmuia pruncii în pânțece[le mamelor lor].

175. Puterea Sa o îmbrățișa pe cea care Îl îmbrățișa căci dacă puterea Sa s-ar retrage, s-ar surpa toate.

176. Deși era în pântec, puterea Sa care ține în mâini toate făpturile n-a lăsat toate.

177. El Însuși Și-a plăsmuit în pântec persoana [fața] Sa, și plăsmuia în toate pântecule toate persoanele [fețele].

178. Era crescut în casă de oameni sărmani, și hrănea pe toți din hambarele plinății Lui.

179. Pe când Îl ungea cu mir femeia care L-a uns [Mt 26, 7], El ungea cu roua și ploaia Sa toate.

180. Magii I-au adus smirnă și aur [Mt 2, 11], și în El era ascunsă comoara bogăției.

181. Smirna și tămâia, pe care El le-a făcut, I le-au adus magii din cele ale Sale.

182. Prin puterea care venea de la El a putut pântecul Mariei să poarte pe Cel ce poartă toate.

183. Din marea comoară a întregii făpturi I-a dat Maria tot ceea ce I-a dat.

184. I-a dat lapte din laptele pe care El l-a făcut, I-a dat hrană din hrana pe care El o făcuse.

185. El i-a dat Mariei laptele ca Dumnezeu, și tot El l-a supt de la ea ca om.

186. Brațele ei L-au purtat pentru că El Și-a domolit puterea, și sânii ei L-au cuprins fiindcă Se făcuse mic.

187. Cine ar putea măsura întinderea măreției Sale? căci El Și-a micșorat măsura după veșmântul [trupul] Său.

188. Maria I-a țesut veșmântul și L-a îmbrăcat cu el pe Cel ce Se dezbrăcase de slava Sa; l-a țesut pe măsura Celui ce Se micșorase El Însuși.

189. Marea L-a purtat și a amuțit și a încetat a mai mugi [Mt 14, 26]; și cum L-au purtat brațele lui Iosif?

190. Pântecul iadului L-a primit și a crăpat; și cum l-a putut purta pântecul Mariei?

191. Glasul Lui a rupt pietrele de pe morminte [Mt 27, 52]; și cum L-a putut purta pântecule Mariei?

192. Te-ai smerit, ca să-i mântuiești pe toți. Laudă să-Ți aducă toți cei mântuiți prin Tine!

193. Cine ar putea grăi despre Fiul Celui Nevăzut [Ascuns], Care S-a pogorât și a îmbrăcat trup în pântec.

194. S-a născut și a supt ca un prunc lapte; Fiul Stăpânului a toate S-a furișat între prunci.

195. A fost văzut ca un copil pe uliță, și în El locuia Cel ce miluiește toate.

196. În chip văzut îl înconjurau copiii pe uliță; și în chip nevăzut Îl înconjurau îngerii [veghetorii] cu frică.

197. Voios era între copii ca un prunc, și înfricoșător era între îngeri ca un Stăpân.

198. Înfricoșător a fost și pentru Ioan, care n-a cutezat să-I dezlege cureaua încălțăminteii [In 1, 26], dar prietenos pentru păcătoșii care-I sărutau picioarele [Lc 7, 38].

199. Îngerii [veghetorii — Dn 4, 10. 14] L-au văzut ca un Înger [Veghetor]; fiecare Îl vedea după înțelegerea sa.

200. Pe El, Cel mai mare decât toate, fiecare Îl simțea pe măsura priceperii lui.

201. Numai în Tatăl Său e măsura, plinătatea cunoașterii Lui; căci numai El știe [In 10, 15] cât de mare este.

202. Firile cele cerești și cele pământești Îl cunosc fiecare pe măsura cuprinderii lor.

203. El, Stăpânul a toate, ne dă toate; El, Dătătorul a toată bogăția, împrumută de la toți.

204. Dăruie toate ca Unul Care n-are nici o lipsă; dar împrumută toate ca unul care are lipsă de toate.

205. A dat dobitoace și oi ca un Ziditor; dar cerea jertfe ca unul lipsit.

206. A prefăcut apa în vin ca un Făcător; dar a băut din ea ca un sârman.

207. Din ale Sale a amestecat la nuntă; vinul Său l-a amestecat și l-a dat spre băutură acolo unde a fost chemat [In 2, 2].

208. Prin iubirea Lui s-a făcut mare bătrânul Simeon, ca un muritor să-L poată aduce [la templu] pe Cel ce izbăvește toate [Lc 2, 25].

209. Prin puterea care venea din El L-a purtat Simeon; Cel care L-a adus pe El a fost adus de El [Lc 2, 22–32].

210. A dat lui Moise punerea mâinii pe munte [Lv 8] și a primit-o în râu [Iordan] de la Ioan [Mc 1, 9–11].

211. Ioan a putut face aceasta prin puterea darului Său, și cel pământean L-a botezat pe Cel Ceresc.

212. Pământul L-a purtat prin puterea care venea de la El; începea să se desfacă, dar puterea Lui l-a ținut.

213. Din ale Sale I-a dat Marta să mănânce [Lc 10, 38]; și I-a pus înainte mâncăruri pe care El le făcuse.

214. Din ale Sale au făgăduit să-I dea toți cei ce I-au dat; din comoara Lui au pus pe masa Lui.

5*

1-3: lauda lunii Nașterii; 4-5: Pruncul de Împărat în iesle în cetatea împăraților: Betleem; 5: smerenia Domnului; 6-10: să veghem și să folosim comoara praznicului, să încununăm ușile, ca să Se sălășluiească Hristos; 11: jubilația praznicului; 12: recensământul lui Augustus și ștergerea datoriilor de către Prunc; 13: 6 ianuarie — ziua praznicului, simbol al lui Hristos și al celor Doisprezece; 14: 10 Nisan — înțarcarea mielului pascal, înțarcarea lui Hristos în pântecul Mariei; 15: solstițiul de iarnă și praznicul; 16-18: cântecul de leagăn al lui Iosif: bănuielile sale cu privire la Maria; sărăcia sa ca teslar; bogăția sa prin Prunc; 19-24: cântecul de leagăn al Mariei: Maria slujnica Divinității Pruncului și maica umanității Lui; înălțarea ei prin Pruncul ceresc; Pruncul dumnezeiesc

IMNE LA NAȘTERE

PE MELODIA: *Cine ar putea spune*

1. Aceasta e luna cea plină de toate bucuriile: de libertate pentru robi, înălțare pentru cei liberi, încununare pentru uși, răsfăț pentru trupuri. Veșmânt de purpură îmbracă ea în iubirea sa ca pentru un Împărat.

REFREN: *Laudă Ție, mândrule Prunc al Fecioarei!*

2. Aceasta e luna cea plină de toate isprăvile minunate [biruințele]: eliberează duhul, supune trupul, naște viața între cei muritori. În haina Dumnezeirii îi îmbracă în iubirea ei pe oameni.

3. În luna aceasta robii se odihneau în culcușurile lor, cei liberi în patul lor, regii în așternuturile lor. Iar Domnul a toate S-a odihnit pentru toți în iesle.

---

* Începe aici colecția cea mai veche a *Imnelor la Naștere* (5-20; toate pe aceeași melodie) efremitene atestate de cel mai vechi manuscris, copiat în 516: *British Museum Add 14571 (D)*.

4. Iată, Betleeme! Regele David s-a îmbrăcat în veșmânt din țesătură scumpă. Iar Domnul lui David și Fiul lui David și-a ascuns slava în scutece. Scutecele Sale au dat oamenilor veșmântul slavei.

5. În ziua aceasta Domnul nostru a schimbat slava pe ocară ca un smerit, fiindcă Adam schimbase adevărul pe nedreptate ca un răzvrătit. Cel Bun S-a milostivit de el; dreptatea Sa a biruit răzvrătirea lui.

6. Să-și alunge fiecare scârba, căci Măreția aceea nu s-a scârbit să petreacă nouă luni în pântec pentru noi și să trăiască treizeci de ani în Sodoma între smintiți.

7. Pentru că a văzut Cel Bun că neamul omenesc e sărman și înjosit, a făcut praznicele ca niște vistierii și le-a deschis pentru cei trândavi, ca praznicul să-l îmboldească pe cel trândav să se ridice și să se îmbogățească.

8. Iată, Întâiul-Născut ne-a deschis praznicul Său ca pe o vistierie. Numai această zi desăvârșită peste an deschide vistieria aceasta. Veniți, să zorim și să ne îmbogățim din ea, înainte ca ea să se închidă!

9. Fericiți cei ce priveghează, căci ei scot din ea prada vieții. Mare ocară e când vede cineva pe vecinul său scoțând din ea comori, iar el zace dormind în mijlocul comorilor și iese afară cu mâna goală.

10. De praznicul acesta, fiecare să-și încununeze ușa inimii sale! Duhul Sfânt să dorească să intre pe ea ca să se sălășluiască înăuntru și să dea sfințire. Căci iată, El umblă pe la toate ușile să vadă unde să Se sălășluiască.

11. De praznicul acesta se veselesc ușile și Cel Sfânt Se bucură în templul sfânt, chiuie glasul în gura copiilor și Hristos Se bucură în mijlocul praznicului Său ca o Căpetenie de oaste.

12. De ziua nașterii Fiului, împăratul [August] i-a înscris pe oameni pentru dări ca ei să se facă datornicii lui. Iar acum ni S-a arătat un Împărat Care a șters zapisul datoriei noastre și cu numele Său a semnat un alt zapis, ca El să Se facă datornicul nostru.

13. Biruit-a soarele, întipărind un simbol în treptele pe care le-a urcat. Căci douăsprezece zile sunt de când a început să urce și ziua de astăzi e a treisprezecea*, un simbol deplin al Fiului și al celor Doisprezece [Apostoli] ai Săi!

14. Moise a poruncit ca mielul să fie întărcat în ziua a zecea a lunii lui Nisan [martie-aprilie; *Iș* 12, 3–6]: un simbol al Fiului care a venit în pântec și S-a întărcat în acesta în a zecea zi a lunii lui Nisan**. El a ieșit din pântec în luna aceasta [Kanon, decembrie-ianuarie], când biruie lumina***.

15. Înfrânt este întunericul, ca să arate că e înfrânt Satan, și biruie lumina, ca să strige că a strălucit Întâiul-Născut. Înfrânt este cel întunecat cu întunericul și biruie Lumina noastră o dată cu soarele.

16. Sărutatu-L-a Iosif pe Fiul ca pe un prunc, și I-a slujit ca unui Dumnezeu. Se bucura de El ca de Cel Bun și se temea de El ca de Cel Drept. Uimire mare!

17. „Cine mi-a dat ca fiu pe Fiul Celui Preaînalt? M-am pornit împotriva maicii Tale și am vrut să o las [*Mt* 1, 19]. Nu știam că în trupul ei era marea Comoară care a îmbogățit într-o clipită sărăcia mea.

18. „David împăratul s-a sculat din spița mea și și-a pus pe cap cunună, eu însă am căzut jos, și în loc de împărat am ajuns teslar [*Mt* 13, 55]. Acum însă mi s-a găsit o cunună, căci în brațele mele se odihnește Domnul cununilor.”

---

* 6 ianuarie, când se împlinesc 12 zile de la 25 decembrie, ziua biruinței Soarelui; cf. mai jos 27, 16–22.

** Praznicul Bunei-Vestiri. Pe vremea lui Efrem Buna-Vestire nu se serba pe 25 martie (dată dedusă ulterior, după fixarea Nașterii pe 25 decembrie, or în epoca lui Efrem Nașterea se prăznuia o dată cu Botezul pe 6 ianuarie). Buna-Vestire era prăznuită pe 10 Nisan, dată la care s-a ajuns pe baza unui calcul realizat pe baza indiciilor din Evanghelia și a presupunerii (incorecte) că Zaharia, tatăl lui Ioan Botezătorul, era arhiereu și ar fi primit arătarea îngerului (*Lc* 1, 11) în Sfânta Sfințelor, în care arhiereul intra, o dată pe an, de 10 Tisri (Ziua Ispășirii). Întrucât *Luca* 1, 36 arată că Buna-Vestire adusă de Gavriil Fecioarei Maria a avut lor la 6 luni după vestirea nașterii lui Ioan Botezătorul adusă de același Gavriil lui Zaharia, data care rezultă de aici e 10 Nisan.

*** Praznicul Arătării și Nașterii Domnului, prăznuite pe vremea Sfântului Efrem amândouă pe 6 ianuarie.

19. La care Maria s-a înflăcărat și ea și a cântat și ea cântecul ei de leagăn: „Cine mi-a dat mie, celei singure, să zămislesc și să nasc pe Cel Care e unul și mulți, mic și mare, cu totul în mine și cu totul în toate?”

20. „În ziua în care Gavriil a intrat la mine, sărmana [Lc 1, 26], m-a făcut într-o clipită stăpână și slujnică; pentru că slujnică a Dumnezeirii Tale sunt, dar și maică a umanității Tale, Domnul meu și Fiul meu!

21. „Într-o clipită slujnica a fost făcută fiică de împărat de Tine, Fiul Împăratului. Iată, cea care era jos a ajuns în casa lui David pentru Tine, Fiule al lui David; iată, fiica pământului a ajuns în cer prin Cel Ceresc!

22. „O, minune! Înaintea mea stă prunc Cel vechi de zile! Ochiul Său e întors neconținut spre cer și gânguritul gurii Lui nu se potolește. Cât de mult se aseamănă mie! Și, totuși, în tăcerea Sa El vorbește cu Dumnezeu.

23. „Cine a mai văzut un Prunc care să vadă toate? Le vede ca Acela Care cârmuiește toate în cer și pe pământ; privirea Lui se aseamănă Celui ce poruncește tuturor!

24. „Cum Îți voi deschide izvoarele laptelui Ție, Izvoru-le? Cum Te voi hrăni pe Tine, Hrănitorul tuturor, de la masa Ta? Cum mă voi apropia cu scutece de Cel învăluit în raze?”

6

1-6: continuarea cântecului de leagăn al Mariei din imnul anterior (5, 19-24); Pruncul e Fiul lui Dumnezeu, al lui David, al lui Iosif și al Mariei; Maica Lui defăimată și prigonită; Pruncul și fuga Lui; 7-11: steaua magilor și Ioan Botezătorul, vestitorii Divinității și ai umanității Pruncului; 12-14: Simeon și Ana laudă Pruncul divino-uman; 15-18: Zaharia, Elisabeta și Ioan laudă Pruncul, aducându-i obolul lor, iar magii comorile; 19-20: Irod vulpea și Leul din Iuda; 21-24: minunile Nașterii și Botezului n-au trezit-o pe fiica Sionului; abia intrarea în Ierusalim a trezit-o spre moarte; moartea și Învierea lui Hristos Îngerul, și neamurile

PE ACEEAȘI MELODIE

1. „Gura mea nu știe cum să Te numească, Fiule al Celui Viu! Să cutez să Te numesc «fiu al lui Iosif» [Lc 3, 23; In 1, 45], tremur; căci nu ești sămânța lui. Dar mă tem să tăgăduiesc numele său, căci cu el am fost logodită [Mt 1, 18].

REFREN: *Laudă Ție, Fiule al Celui Preaînalt, Care ai îmbrăcat trupul nostru!*

2. „Deși ești Fiul Celui Unul, Te voi numi fiu al multora, căci mii de nume nu sunt de ajuns pentru Ține. Pentru că ești Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului, Fiul lui Iosif și Fiul lui David și Fiul Mariei.

3. „Cine a făcut din cel lipsit de grai Domnul grăirii? Pentru zămislirea Ta curată, m-au defăimat cei răi. Tu, Cel Sfânt, fii apărătorul maicii Tale! Arată puterea minunilor Tale, ca să învețe și ei de unde e zămislirea Ta!

4. „Pentru Ține sunt urâtă, Cel ce iubești toate! Prigonită sunt, căci am zămislit și am născut singura Scăpare a oamenilor! Adam se bucură, căci Tu ești Cheia raiului său.

5. „Iată marea [poporul iudeu] urlă împotriva maicii Tale ca odinioară împotriva lui Iona! Iată Irod, valul înspumat, caută să-L înece pe Domnul mărilor! Unde voi fugi? Învăță-mă Tu, Învățătorul maicii Tale!

6. „Cu Tine vreau să fug, ca întru Tine să dobândesc viața în tot locul! Cu Tine închisoarea nu mai e închisoare; căci întru Tine omul urcă la cer. Cu Tine mormântul nu mai e mormânt, căci Tu ești și învierea [In 11, 25].”

7. Steaua luminoasă, care a strălucit dintr-o dată împotriva firii sale, mai mică decât soarele și totuși mai mare decât el, era mai mică decât el în lumina văzută, dar mai mare decât el în puterea ei nevăzută din pricina simbolului ei.

8. Steaua răsăritului și-a trimis razele în întunecimi [la magii aflați în întuneric]; i-a condus ca pe niște orbi, și ei au venit și au primit lumină mare. Au adus daruri și au primit viață, s-au închinat și s-au întors înapoi.

9. În înalt și în adânc s-au ivit doi vestitori pentru Fiul: steaua luminoasă se veselea în înalt și Ioan propovăduia în adânc. Doi vestitori, unul pământesc și unul ceresc.

10. Cel ceresc arată că Firea Lui venea de la Măreția [lui Dumnezeu]; iar cel pământesc arăta că trupul Său venea de la oameni. Minune mare: ei au vestit Dumnezeirea și umanitatea Lui!

11. Pe cel care socotea că e doar pământesc, pe acela îl contrazicea steaua luminoasă arătându-i că venea din cer; și pe cel ce socotea că e doar duhovnicesc, pe acela îl contrazicea Ioan, arătând că e și trupesc.

12. În lăcașul cel sfânt L-a adus Simeon [Lc 2, 25] și I-a cântat un cântec de leagăn: „Venit-ai, Milostive, ca să Te milostivești de mine, bătrânul, și să duci oasele mele în pace în iad [sheol]! Prin Tine mă voi scula din mormânt în rai.”

13. L-a îmbrățișat Ana [Lc 2, 36] apăsându-și gura ei de buzele Lui și Duhul s-a pogorât pe buzele ei, ca și la Isaia, a cărui gură a tăcut până ce i-a deschis-o cărbunele care a fost atins de buzele sale [Is 6, 6].

14. S-a înflăcărat Ana în duhul care a ieșit din gura Lui și I-a cântat un cântec de leagăn: „Pruncule de împărat,

prunc disprețuit, Tu auzi în tăcere, vezi nevăzând, cunoști în ascuns. Dumnezeu-om, laudă numelui Tău!”

15. Auzit-au vestea și cei sterpi [Zaharia și Elisabeta], și au venit în grabă cu obolul lor. Magii au venit cu comorile lor, iar cei sterpi cu obolul lor. Oboluri și comori s-au îngrămădit dintr-o dată în casa celor sărmani.

16. Strigat-a cu veselie cea stearpă [Elisabeta], după obicei: „Cine mi-a dat, fericito, să văd pruncul Tău, de care sunt pline cerul și pământul? Binecuvântat e Rodul tău, care face să crească strugurele în vița cea stearpă.”

17. A venit și Zaharia și gura lui mută s-a deschis [Lc 1, 64], a strălucit și a strigat: „Unde e Împăratul pentru Care am născut glasul [Ioan Botezătorul] care să meargă ca vestitor înaintea Lui? Bucură-te, Fiul Împăratului! Că și preoția noastră se va da Ție.”

18. A venit și Ioan cu părinții săi și s-au închinat Fiului. Și strălucirea s-a pogorât pe fața lui. N-a mai săltat ca odinioară în pânțele [Lc 1, 41]. Minune mare: aici se închină, iar acolo saltă!

19. Iar Irod, vulpea cea vicleană [Lc 13, 32] care se fălea că în locul leului și-a făcut sălaș vulpea, a lătrat când a auzit răgetul Leului Care a venit să se așeze în împărăția Lui, precum este scris [Fc 49, 9].

20. A auzit însă vulpea că Leul e încă pui, sugar, și și-a ascuțit dinții ca să pândească și sugrume Leul când încă e mic, înainte ca el să crească, să se facă puternic și să o nimicască cu suflarea gurii Lui [2 Tes 2, 8].

21. Toate făpturile s-au făcut guri și au vestit despre El strigând cu glas tare. Magii strigau cu darurile lor, cei sterpi strigau cu copiii lor, steaua strălucitoare striga în văzduh: „Iată Fiul Împăratului!”

22. Cerul s-a deschis, apa a strălucit, porumbelul s-a pogorât, glasul Tatălui, mai puternic decât tunetul, a coborât de sus și a spus: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit!” [Mt 3, 17]. Îngerii vesteau, iar pruncii săltau strigând: „Osana!”

23. Dar toate aceste glasuri, care vesteau și strigau în cer și pe pământ, n-au alungat somnul fiicei Sionului. Ea a fost

trezită de asinul Lui [*Mc* 11, 1]; acesta a lovit-o cu piciorul și ea s-a supărat. S-a înfuriat, s-a ridicat și l-a omorât pe Îngerul [Hristos, Îngerul Tatălui] fiindcă a trezit-o.

24. Îngerul [Veghetorul Tatălui] S-a sculat din mormânt, fiindcă dormea veghind; și a venit și a găsit neamurile [păgâne] dormind. A chiuit și a strigat, și ele s-au trezit. Și ele, care dormeau, au mulțumit Îngerului [Veghetorului], căci El le-a făcut îngeri [*Dn* 4, 10. 14] pe pământ.

1: îngerii la Naștere; 2: păstorii și darurile lor; 3-4: darul Mielului; 5-7: Domnul păstorilor; 8: David, păstorul care a omorât leul, și Fiul lui David; 9-13: fecioare, bătrâne, bătrâni, mame și femei sterpe vin la Betleem ca să binecuvânteze Pruncul

PE ACEEAȘI MELODIE

1. Chiot de bucurie s-a înălțat în Betleem la nașterea Fiului; căci îngerii [veghetorii] s-au pogorât și laudau acolo [Lc 2, 13]. Tunet puternic erau glasurile lor. La glasurile lor de laudă au venit și cele mute [dobitoacele] și au lăudat pe Fiul.

REFREN: *Binecuvântat fie Pruncul prin care Adam și Eva au întinerit!*

2. Și păstorii au venit și au adus bunătățile turmelor lor: lapte dulce, carne proaspătă și laudă cuvenită. Au împărțit darurile lor: lui Iosif carnea, Mariei laptele, iar Fiului lauda.

3. Au venit și au adus un miel de lapte Mielului pascal, unul întâi-născut Întâiului-Născut, o jertfă Jertfei, un miel trecător Adevăratului Miel. Ce priveliște frumoasă ca un miel să fie adus Mielului!

4. Behăit-a mielul când a fost adus Întâiului-Născut. A mulțumit Mielului că a venit să slobozească de jertfire oile și boii, precum și mielul pascal ce slujea drept simbol al Fiului.

5. Au venit și I s-au închinat păstorii; cu toiiegele lor L-au salutat spunând cuvintele procești: „Bucură-te, Maimarele păstorilor! Toiagul lui Moise să mulțumească Toia-
gului Tău, Păstorule a toate!”

6. Căci Ție Îți mulțumește Moise, pentru că mieii lui s-au făcut lupi și iezii săi s-au făcut ca șerpii, iar oile lui fiare sălbatice. În pustia cumplită, turma sa [poporul Israel] a turbat și a năvălit asupra lui.

7. Ție Îți mulțumesc păstorii; căci ai făcut pace între lupi și miei pe pășunea Ta. Tu ești Pruncul mai bătrân decât Noe și mai tânăr decât Noe, Tu ești Cel ce ai împăcat toate în arcă.

8. „Pentru un miel tatăl Tău, David, a omorât un leu [1 Rg 17, 34]. Tu, Fiule al lui David, omori lupul cel nevăzut care l-a omorât pe Adam, mielul nevinovat care păștea și behăia în rai.”

9. La glasul acela de laudă miresele s-au ridicat și au ales fecioria, fecioarele și-au păstrat curăția, iar fetele au strălucit de nevinovăție. Au zorit și au venit în cete să se închine Fiului.

10. Au venit bătrânele cetății lui David la fiica lui David și au rostit cuvinte de binecuvântare: „Fericit locul nostru pe ale cărui ulițe a strălucit strălucirea lui Iesei. Astăzi Fiul lui David a înălțat întru tine tronul lui David!”

11. Strigau și bătrânii: „Binecuvântat fie Pruncul Care l-a reîntinerit pe Adam cel întristat, când a văzut că a ajuns bătrân și neputincios iar șarpele care-l omorâse își schimba pielea și întinerea. Binecuvântat fie Pruncul prin care Eva și Adam au întinerit din nou!”

12. Femeile înfrânate spuneau: „Rodule binecuvântat, binecuvântează rodul nostru adus Ție ca întâie roade!” Înflăcărate [în duhul], ele au prorocit despre pruncii lor că prin omorârea lor Îi vor fi aduși jertfă de pârgă.

13. Se plecau deasupra Lui femeile sterpe și sărutându-L spuneau: „Binecuvântatul Rod, născut fără împreunare, binecuvântează pântecul nostru în vremea împreunării! Milostivește-Te de sterpiciunea noastră, Pruncule minunat al Fecioarei!”

1-2: Întruparea, izvor de pace și împăcare, unirea Divinității și umanității în Dumnezeu-om; 3-4: scopul Întrupării; Hristos se face om (țărână), pentru a fi înghițit de șarpe, pentru a fi lovit de lance și a birui astfel pe Satan și a deschide iarăși raiul; 5-6: bunătatea și înțelepciunea lui Dumnezeu în Întrupare; 7-9: plugari și vieri laudă Pruncul Mariei; 10-12: teslarii laudă pe Fiul teslarului; 13: Sara vede în Isaac simbolul Domnului; 14-17: Ana, Sara, Rebeca și Elisabeta și-au primit copiii numai prin plâns și așteptare lungă, Maria a primit pe Fiului Celui Preaînalt în dar; 18-19: miri și prunci laudă pe Maica și Pruncul; 20: Fecioara prorocită de Isaia n-a venit dintre bogați, ci dintre săraci; 21-22: lauda fetelor închinatelor lui Hristos

PE ACEEAȘI MELODIE

1. Binecuvântat fie Vestitorul Care ne-a adus adâncă pace. S-a deșertat spre noi prin milostivirea Tatălui. N-a dus la El păcatele noastre, ci a făcut împăcare între măreția Lui și cele ale Sale.

REFREN: *Laudă răsăritului Tău dumnezeiesc-omenesc.*

2. Lăudat fie Înțeleptul Dumnezeu, Care a legat și însoțit Dumnezeirea și umanitatea, Una din înalt, alta din adânc! A amestecat cele două firi ca niște culori și s-a ivit o icoană: Dumnezeu-om.

3. Binecuvântată gelozia sfântă a Celui Care l-a văzut pe Adam cum s-a făcut țărână și l-a mâncat blestematul șarpe! Cel plin de gust S-a sălășluit în cel ajuns fără gust, și l-a făcut sare prin care l-a orbit pe blestematul șarpe.

4. Binecuvântat fie Cel Milostiv, Care a văzut lângă rai lancea ce împiedica apropierea de Pomul Vieții [Fc 3, 23].

Și a venit și a luat trup care să fie rănit [de lance] ca prin deschiderea coastei Sale [In 19, 34] să deschidă calea spre rai.

5. Lăudat fie Cel Milostiv Care s-a sfiit să folosească forța și a biruit fără silă prin înțelepciune, ca să dea oamenilor pildă cum să biruie cu pricepere prin putere și înțelepciune.

6. Fericită turma Ta, căci Tu ești Ușa ei [In 10, 42], Tu ești Toiagul, Pășunea și Băutura ei, Tu ești Sarea și Tămăduitorul ei. O, Cel Unul, Care S-a înmulțit în toate binefacerile Sale!

7. Au venit plugarii și au căzut la Plugarul Vieții. Prorocind I-au spus săltând de bucurie: „Binecuvântat fie Plugarul Care ară țarina inimii! El strânge grâul Său în hambarele vieții” [Mt 13, 30].

8. Au venit lucrătorii viilor și au lăudat Mlădița care a odrăslit din rădăcina și tulpina lui Iesei [Is 11, 1], mlădița feciorelnică a viței uscate: „Să ne facem pe noi înșine burdufuri pentru vinul Tău cel nou [Mt 9, 17], care înnoiește toate!

9. Prin Tine și-a găsit pacea vița de vie a iubitului meu care rodea aguridă [Is 5, 1–2]! Altoiește tulpinile ei cu butașii Tăi! Fie ca ea să aducă roade din plin, din darurile tale! Roadă ei să-L împace pe Stăpânul viței de vie, care a amenințat-o [Is 5, 5]!”

10. Au venit teslarii din pricina lui Iosif la fiul lui Iosif [Mt 13, 55]: „Binecuvântat fie pruncul tău, Căpetenie a teslarilor, prin Care a fost făcută și arca [lui Noe], și prin Care a fost ridicat cortul cel trecător [al lui Moise].

11. „Mărturisește-te numelui meșteșugului nostru, ca să fii mândria noastră! Fă un jug ușor și blând pentru cei ce-l vor purta [Mt 11, 28–30]! Fă o măsură în care să nu poată fi nici o înșelăciune, pentru că e plină de adevăr!

12. „Și o cumpănă să faci, din dreptate, ca acela care urcă pe ea să fie judecat, iar cel desăvârșit să fie cinstit. Tu, Cel Drept, cântărește cu ea mila și datoria ca un Judecător!”

13. Când Sara îi cânta cântece de leagăn lui Isaac care dormea, ea-i cânta ca robului care avea să poarte chipul Împăratului, Domnul său: pe umerii săi [Fc 22, 6] semnul crucii sale, iar de mâinile sale legăturile dureroase [Fc 22, 9], simbolul piroanelor Lui.

14. Rahela plângea și striga bărbatului ei: „Dă-mi copii!” [Fc 30, 1]. Fericită ești, Marie! Căci fără ca ea să Te fi rugat aceasta, Te-ai sălășluit în pântecul ei în chip feciorelnic. O Dar, Care se revarsă în cei ce-L primesc!

15. Ana a cerut un copil cu lacrimi amare [1 Rg 1, 12], Sara și Rebeca cu cuvinte și făgăduințe [Fc 16, 1; 17, 15; 18, 19], iar Elisabeta prin rugăciune [Lc 1, 5]. Și după lungi chinuri au fost mângăiate.

16. Fericită e Maria care fără făgăduințe și fără rugăciune a zămislit și a născut ca fecioară pe Domnul tuturor fiilor tovarășelor ei, fii care au fost și vor fi curați și drepti, preoți și împărați.

17. Care mamă va cânta pruncului pântecelui ei ca Maria? Cine ar îndrăzni să-și numească fiul: „Fiu al Făcătorului”, „Fiu al Ziditorului”? Cine și-a mai numit vreodată fiul: „Fiu al Celui Preaînalt”?

18. Săltau de bucurie mirii cu miresele lor: „Bindecuvântat este Pruncul, a cărui mamă s-a făcut mireasă feciorelnică/sfântă! Fericită a fost nunta la care ai fost de față! Chiar dacă vinul ei sfârșește dintr-o dată, prin Tine el se înmulțește din nou [In 2, 2-12].”

19. Strigau pruncii: „Bindecuvântat fie Cel Care a fost frațele și tovarășul nostru pe ulițe! Bindecuvântată fie ziua în care vom lauda cu ramuri [Mt 21, 15] Pomul Vieții, Care și-a plecat înălțimea spre noi pruncii!”

20. Auzit-au femeile că: „Iată fecioara va lua în pânțe și va naște” [Is 7, 14]. Și atunci cele de neam bun și-au închipuit că El va răsări din ele, și cele sus-puse că va străluci din ele. Bindecuvântată fie înălțimea Ta care s-a plecat și s-a arătat dintre sărmani!

21. Chiar și fetele luate de El mirese au spus în chip pro-rocesc: „A Ta, Doamne, voi fi; căci dacă sunt urâtă, pentru

Tine sunt frumoasă, și dacă sunt de neam prost, pentru Tine sunt de neam bun! Cămara de nuntă trecătoare am schimbat-o pentru Tine.”

22. Și pentru că tinerețea e îndrăzneată și vorbăreață, s-au adunat fetele, fiicele evreilor, femeile înțelepte și bo-citoarele [*Ir* 9, 16–21], și prin vorbele cânturilor lor, bo-cetele s-au prefăcut în prorociri [*FA* 2, 18].

1-2: Maria stă cu frică și iubire înaintea Fiului ei, pentru că Acesta fiind Creator al lumii, Și-a creat în ea haina trupului Său pentru a ne aduce haina Slavei; 3-6: Pruncul moștenește pe Melchisedec, David și Avraam; Maria limanul prorocirilor; prin numărul său (100 + 10) Psalmul 110 arată Divinitatea și umanitatea lui Hristos; 7-16: Tamar și Rut L-au căutat de fapt pe Hristos

PE ACEEAȘI MELODIE

1. Care maică ar îndrăzni să vorbească fiului ei ca în rugăciune? Să vorbească nădejzii maicii sale ca unui Dumnezeu, iar pruncului și fiului ei iubit ca unui om. În frică și iubire se cuvine maicii Tale să stea înaintea Ta.

REFREN: *Ție se cuvine laudă în ziua arătării Tale turmei Tale!*

2. Tu ești Fiul Ziditorului, Care Te asemeni Tatălui Tău. Ca Făcătorul și-a făcut în pânțele trup curat, S-a îmbrăcat în el, a ieșit și a îmbrăcat cu slavă slăbiciunea noastră prin mila pe care a adus-o de la Tatăl Său.

3. De la Melchisedec, marele preot, Ți-a venit isopul, de la casa lui David tronul și cununa, de la Avraam neamul și spița. Care maică ar grăi fiului ei așa cum a grăit către Tine maica Ta?

4. „Liman m-am făcut pentru Tine, Noianule uriaș! Psalmii părintelui Tău David și cuvintele prorocilor au descărcat în mine ca niște corăbii marea Ta bogăție.”

5. David, părintele Tău, Ți-a împletit și Ți-a adus în Psalmul 110 cununa a două numere: 100 și 10. Încununat cu ele, Biruitorule, Te-ai înălțat și ai șezut de-a dreapta!

6. O cunună mare este numărul împletit din 100, cu care e încununată Dumnezeirea Ta. O cununa mică, numărul 10, încununează capul umanității Tale, Biruitorule!

7. Pentru Tine au alergat femeile după bărbații lor. Tamar a poftit bărbatul văduv [*Fc* 38, 24], Rut l-a iubit pe cel încărcat de ani [*Rut* 3, 10]. Și chiar Rahab [desfrânata] care prindea bărbați [*Ios* 2-3] a fost prinsă de Tine.

8. Tamar a ieșit și în întuneric a furat lumina, în necesitate/nesfințenie a furat castitatea/sfințenia*, și goală a intrat hoștește la Tine, Cel Cinstit, Care-i faci curății pe cei desfrânați.

9. Satan a văzut aceasta și s-a temut și a zorit să o împiedice. I-a amintit de osânda morții, dar ea nu s-a temut; i-a adus aminte de omorârea cu pietre și sabie [cf. *Fc* 38, 24; *Lv* 20, 11], dar ea nu s-a înfricoșat. Învățătorul adulterului voia să împiedice adulterul ca să Te împiedice pe Tine.

10. Cast/sfânt a fost adulterul Tamarei din pricina Ta. Ea înseta după Tine, Izvorul curat! Iuda o împiedica cu înșelăciune să bea din Tine. Izvorul uscat a furat băutura Ta din izvorul ei.

11. A ajuns văduvă din pricina Ta. Pe Tine Te dorea și după Tine a alergat, ba chiar și desfrânată [*Fc* 38, 15] s-a făcut din pricina Ta. După Tine tânjea, pe Tine Te aștepta și s-a făcut castă/sfântă. Pe Tine Te iubea.

12. Și Rut să audă vestea cea bună! căci și ea căuta bogăția Ta. Moab a intrat în ea. Să se bucure Tamar! Domnul ei a venit. Căci numele ei vestea pe Fiul Domnului ei și Te striga pe Tine, ca să vii la ea**.

13. Femei cinstite s-au făcut desfrânate pentru Tine, Cel care faci feciorelnice toate. La răscrucea drumurilor [*Fc* 38, 14] Te-a furat [Tamar] pe Tine Care ai gătit calea spre Împărăție. Fiindcă furase viața, sabia n-a mai putut s-o omoare.

---

* Cf. mai sus, nota de la *Imnul* 1, 22.

** Joc de cuvinte în siriacă între *Tmr*, „Tamar” și *Tmry*, „Vino, Doamne!” (*1 Co* 16, 22; *Ap* 22, 20; *Didahia* 10).

14. Rut s-a așezat lângă bărbatul ei pe arie [*Rut* 3, 3] din pricina Ta. Iubirea ei a fost îndrăzneată din pricina Ta, Care înveți îndrăzneala pe toți cei ce se pocăiesc. Urechile ei au disprețuit toate glasurile din pricina glasului Tău.

15. Cărbunele aprins [*Rut*] a urcat în patul lui Booz și s-a culcat acolo. A văzut Arhiereul ascuns în coapsele lui. Focul a alergat spre cățuie și s-a aprins. Și juninca lui Booz [*Rut*] Te-a născut pe Tine Vițelul cel Gras [*Lc* 15, 23. 27. 30].

16. Spice a cules ea [*Rut* 2, 2] din dragoste pentru Tine. Paie a strâns pentru Tine. Și i-ai dat degrabă răsplata smereniei sale: pentru spice a răsărit din ea Tulpina Împărăților, iar pentru paie Snopul Vieții.

1: mamele celor doisprezece fii ai lui Israel, copiii lor și Pruncul Hristos; 2-10: mormântul pecetluit și prefigurările lui (Daniel și Lazăr); pântecul încuiat al Mariei și zămislirea, pe de o parte, mormântul pecetluit și Învierea, pe de altă parte, se atestă unele pe altele și-i combat pe iudei care le defaimă pe amândouă; 11-12: ridicarea la cer a lui Ilie și Învierea lui Hristos

PE ACEEAȘI MELODIE

1. Când Lia și Rahela, Zilpa și Bilha [*Fc* 28, 24. 29] au cântat cântece de leagăn celor doisprezece feciori pe care i-au născut, cântecele lor erau pentru niște oameni. Dar toate cântecele Tale de leagăn sunt pentru un Dumnezeu, Doamne al fraților Tăi!

2. Ca învierea Ta să găsească credință la tăgăduitori, Te-au pus într-un mormânt pecetluit, căci au pecetluit piatra și au pus străji [*Mt* 27, 66]. Pecetluirea mormântului s-a făcut însă pentru Tine, Fiule al Celui Viu!

3. Dacă atunci când Te-au îngropat nu s-ar fi îngrijit de aceasta, Te-ar fi lăsat și ar fi plecat de acolo, atunci ar fi avut prilej să mintă spunând că ai fost furat [*Mt* 28, 11], Cel ce dai viață tuturor. Pentru că s-au silit cu răutate să pecetluiască mormântul Tău, au sporit slava Ta.

4. Preînchipuiri ale Tale s-au făcut Daniel și Lazăr: unul în groapa [cu lei] pe care au pecetluit-o păgânii [*Dn* 14, 10. 30], celălalt în mormântul pe care l-a deschis poporul [iudeu; *In* 11, 32. 41]. Iată că luptă împotriva lor chiar semnele și pecetele lor.

5. Și-ar fi deschis gurile lor dacă ar fi lăsat deschis mormântul și ar fi plecat. Dar pentru că au pecetluit mormân-

tul Tău, și-au astupat ei înșiși gura lor. Și fără să bage de seamă, toți defăimătorii și-au acoperit de rușine capetele atunci când au acoperit mormântul [cu piatra].

6. Prin învierea Ta i-ai învățat despre nașterea Ta. Încuiată a fost groapa [pântecul Mariei], pecetluit a fost mormântul; Cel Curat a fost în groapă [pântecul Mariei], Cel Viu în mormânt. Groapa [pântecul Mariei] și mormântul pecetluite s-au făcut amândouă martorii Tăi.

7. Pântecul [Mariei] și iadul [mormântul] au propovăduit strigând și săltând învierea Ta. Pântecul [Mariei] Te-a zămislit deși era încuiat, iadul [mormântul] Te-a scos afară, deși era pecetluit. Împotriva firii a zămislit pântecul [Mariei] și a dat înapoi iadul [mormântul].

8. Pecetluit a fost mormântul căruia i s-a încredințat păzirea celui mort. Feciorelnic a fost pânțelele pe care nu l-a cunoscut nimeni. Pânțelele fecioresc și mormântul pecetluit au răsunit în urechi poporului surd ca niște trâmbițe.

9. Încuiat a fost pântecul, pecetluită piatra. Defăimătorii însă defăimau zămislirea spunând: „E sămânță de om!”, și învierea zicând: „E hoție omenească!” Dar încuierea și pecetluirea luptă împotriva lor și ne conving că Tu ești Cel Ceresc.

10. Ridicatu-s-a poporul [iudeilor] între nașterea și învierea Ta. Când tăgăduiau nașterea Ta, îi combătea moartea Ta. Când defăimau învierea Ta, îi muștra nașterea Ta. Dar acești doi atleți i-au lovit peste gura lor defăimătoare.

11. Și pe Ilie s-au dus să-l caute în munți [4 Rg 2, 16]. Căutându-l pe pământ, s-a întărit numai încă și mai mult că a fost luat [la cer]. Căutarea lor zadarnică a dat mărturie că fusese luat de pe pământ.

12. Dacă însă chiar și prorocii, care văzuseră urcarea lui Ilie, au părut să se îndoiască de ea, cum nu-L vor defăima atunci cei necurați pe Fiul? Prin propriile lor străji le voi dovedi însă că a înviat cu adevărat.

1-4: minunata Maică a lui Iisus, în același timp fecioară și căsătorită, Maică, Soră și Mireasă a lui Hristos; 5-8: minunea Întrupării; Maria poartă Muntele și îmbrățișează Cărbunele Dumnezeirii; în ea Domnul Se face rob, Cel Bogat Se face cerșetor, Păstorul miel; în ea Cuvântul tace, iar Biruitorul și Hrănitorul a toate învață teama, foamea și goliciunea

PE ACEEAȘI MELODIE

1. Nimeni nu știe, Doamne, cum să o numească pe maica Ta! De o numește „fecioară”, stă de față pruncul, de o numește „femeie”, nimeni nu a cunoscut-o. Dacă însă chiar și maica Ta e necuprinsă cu mintea, cine Te poate atunci cuprinde pe Tine?

REFREN: *Laudă Ție Celui pentru Care, ca Domn a toate, totul e ușor!*

2. Ea singură este Maica Ta și sora Ta împreună cu toți. Ți s-a făcut maică, și Ți s-a făcut soră. Ba chiar e și mireasa Ta împreună cu toate fecioarele curate. Întru toate, iată, ai împodobit-o Tu, Cel ce ești Frumusețea maicii Tale.

3. Logodnică a fost ea după fire, înainte de a veni Tu. Dar a zămislit împotriva firii după ce ai venit Tu, Cel Sfânt! Și fecioară a fost atunci când Te-a născut în chip feciorelnic/sfânt.

4. Prin Tine Fecioara a dobândit toate cele proprii femeilor căsătorite: zămislire întru ea fără împreunare, lapte în sânii ei în chip neobișnuit. Pământul cel uscat l-ai făcut dintr-o dată izvor de lapte.

5. Dacă Te-a putut purta, Muntele Tău uriaș i-a făcut ușoară povara. Dacă Te-a putut hrăni, a fost numai pentru că ai luat asupra Ta foamea. Dacă Te-a putut adăpa, a fost numai pentru că ai vrut să însetezi. Dacă Te-a putut îmbrățișa, Cărbunele milei [Is 6, 6] a păzit sânul ei nevătămat.

6. O minune e maica Ta. Domnul a intrat în ea și S-a făcut rob. A intrat cuvântător și S-a făcut mut în ea. A intrat tunând și glasul Său a tăcut. A intrat Păstorul a toate și S-a făcut în ea miel; behăind a ieșit din ea.

7. Răsturnat-a rânduielele pântecul maicii Tale. Făcătorul a toate a intrat bogat și a ieșit cerșetor. A intrat Cel Înalt și a ieșit ca unul de jos. A intrat strălucitor și a ieșit îmbrăcat în culori disprețuite.

8. A intrat luptător viteaz și a îmbrăcat în pântec haina fricii. A intrat Cel ce hrănește toate și a învățat să flămânzească. A intrat Cel ce adapă toate și a învățat să înseteze. Gol și dezbrăcat a ieșit Cel ce îmbracă toate.

1: minunea Nașterii din Maria; 2-11: semnele fecioriei Mariei și ale fecioarelor închinat ca pecete a Împăratului împăraților, apărarea lor în fața defăimătorilor

PE ACEEAȘI MELODIE

1. Cine a mai văzut un Prunc mai bătrân decât mama sa? Cel Vechi a intrat și S-a făcut tânăr în ea. Nou-născut a ieșit din ea și a crescut cu laptele ei. A intrat și S-a micșorat în ea, a ieșit și a crescut prin ea — minune mare!

REFREN: *Laudă în ziua Ta, Răsăritului ascuns, și Tatălui Care Te-a trimis!*

2. Un prunc e în pântec și neatinsă e pecetea fecioriei! Pântecul ți s-a făcut palat împărătesc și semnul fecioriei perdea la ușa lui. În afară semnul fecioriei, înăuntru pruncul — uimire mare!

3. O, chivot gol și pecetluit! Pentru că a rămas însemnat, a strălucit dinăuntru său Pecetea cea Mare a Împăratului împăraților. Și martorul strigă cu glas mare: „Darul acesta nu vine de la fire!”

4. Neamului femeiesc i s-au dat semnele fecioriei pentru Tine, ca să întărească zămislirea Ta feciorelnică. Înăuntru pecetii Te-ai sălășluit Tu, Cel Curat. Pecetea Îl combate pe cel ce spune în chip mincinos: „Maica Ta a mințit!”

5. Înăuntru pecetii Te sălășluiești și acum în curatele fecioare. Dacă cineva defaimă miresele Tale, iată zorește pecetea tăcută; perdeaua încuiată strigă cu glas mare: „Înăuntru e Împăratul nostru!”

6. Pecetea dă mărturie pentru miresele Tale și pentru cea care Te-a născut. Înăuntrul pecetii ai locuit în maica Ta, și în curatele fecioare locuiești tot înăuntrul semnului. Pecetea Ta să îndrepteze pe miresele Tale ca și pe maica Ta!

7. Înalta feciorie/sfințenie* nefiind crezută de cei necurați, pecetea și semnul Împăratului împăraților să-i convingă că mărgăritarul ei nu s-a pierdut. Apărători buni și-au câștigat slujnicele Tale între defăimători.

8. Dacă nici măcar având pecete vistieria Comorii [Fecioara Maria] n-a găsit crezare, fără pecete cine ar fi putut crede că n-a fost prădată? Dumnezeu însă i-a convins pe oameni pentru sfinții Săi.

9. Te-ai sălășluit în Maria și necurații defăimau zicând că n-ar fi fost însărcinată cu Tine. Și acum, când Te sălășluiești în curatele fecioare, ele sunt defăimate ca și cum ar fi însărcinate. Ei defaimă și pe cea însărcinată și pe cele neînsărcinate — ticăloșie mare!

10. Meterezul Tău păzește pe miresele Tale ca și pe maica Ta. De vine un tâlhar să fure, va fi rușinat și nimic de Tine! De vine un defăimător ca să defaime, el va fi silit spre tăcere de Tine!

11. Laudă Ție, Celui ce-Ți curățești turma ca pe maica Ta, pe curatele fecioare ca pe cea care Te-a născut, și pe slujnicele Tale ca pe cea care Te-a hrănit. De la ele și de la ea, ca și de la noi toți, laudă fie adusă numelui Tău!

---

* Cf. mai sus, *Imnul* 9, 8 și nota de la *Imnul* 1, 22.

1-5: cântece pentru Pruncul născut în ziua Nașterii Sale cu prefigurări vechi-testamentare: Eva, Maria și Pruncul ei; Sara, Isaac și Hristos; Samson și leul, Hristos și moartea; Ana, Samuel și Hristos; 6-11: antinomiile Celui Întrupat: smerit și puternic; în sânul lui Dumnezeu și în sânul Mariei, Dumnezeu și om; Fiului Împăratului în iesle, în peșteră și pe asin; 12-17: iubirea neastâmpărată și atoatecuprinzătoare a Celui Întrupat, care covârșește Legea și Prorocii

PE ACEEAȘI MELODIE

1. Fiicele iudeilor, care cântau plângerile lui Ieremia, au cântat în locul tânguirilor cărților lor, cântece de leagăn din Scripturile lor. Căci o putere nevăzută [ascunsă] proceea în cuvintele lor.

REFREN: *Laudă să-Ți aducă toate fapăturile Tale de acest praznic al Tău!*

2. Ele s-au ridicat și au spus: „Se bucură astăzi Eva în iad! Căci iată Fiul fiicei ei S-a pogorât ca leac de viață ca să învie pe maica maicii Sale: Pruncul binecuvântat a zdrobit capul șarpelui care a rănit-o [Fc 3, 15]”.

3. Preînchipuirea Ta privește din copilăria mândrului Isaac, pentru Tine i-a cântat un cântec de leagăn Sara; căci ea a văzut cum se coboară simbolurile Tale asupra copilului ei: „O, fiule al făgăduinței mele, în care e ascuns Domnul făgăduințelor!”

4. Nazireul Samson era o preînchipuire a vitejiei Tale. El a rupt în bucăți leul [Jd 14, 6], asemănarea morții. Tu însă ai rupt în bucăți moartea și ai făcut ca din amărăciunea ei să se ivească pentru oameni viața cea dulce.

5. Și Ana l-a îmbrățișat pe Samuel întru Tine; căci dreptatea Ta era ascunsă în el, cel care l-a rupt în bucăți pe Agag [1 Rg 15, 32] așa cum l-ai rupt și Tu pe cel rău. Tot el a plâns pentru Saul [1 Rg 15, 35], căci în el a fost preînchisă și bunătatea Ta.

6. Cât de smerit și cât de puternic ești, Pruncule! Judecata Ta e puternică, iubirea Ta e dulce; cine Te-ar putea înțelege? Tatăl Tău e în cer și mama Ta pe pământ, cine Te-ar putea tâlcui?

7. De caută cineva Firea Ta ascunsă, Aceasta este în cer, în pântecul uriaș al Dumnezeirii. De caută cineva trupul Tău văzut, el odihnește și privește din micul pântec al Mariei.

8. Mîntea rătăcește printre însușirile Tale, ale Celui Bogat! Taină lângă taină sunt în Dumnezeirea Ta, privesc disprețuite în umanitatea Ta! Cine Te va măsura, Noian uriaș care s-a micșorat pe sine?

9. Am venit să Te vedem ca Dumnezeu; și iată ești om! Am venit să Te vedem ca om, și semnul Dumnezeirii Tale strălucește! Cine poate purta schimbările* Tale, ale Celui Adevărat?

10. Am venit să vedem sălașul care Ți s-a hărăzit de casa lui David: o iesle [Lc 2, 7] ai moștenit dintre culcușurile lui, o peșteră** Ți s-a hărăzit dintre palatele sale. În locul căruței sale [împărătești], partea Ta e asinul [Mt 21, 5; Za 9, 9] disprețuit.

11. Cine va crede că ai moștenit tronul lui David? Și noi am plecat ca să Te disprețuim și să nu Te băgăm în seamă. Atunci a strigat cerul sus și jos pământul. După ce Te-am disprețuit, ne-am plecat înaintea Ta, Putere nevăzută [ascunsă]!

12. Cât de neastâmpărat ești, Pruncule, Care Te reverseși tuturor. Oricui Te întâlnește îi surâzi, oricui Te vede îi

---

* Cf. nota de la *Imnul 3, 6*.

** Peștera nu e menționată în relatările Nașterii din Evangheliile canonice, ci în literatura necanonică (*Protoev. 18-21*) și patristică (*Iustin, Dial. 78*).

zorești în întâmpinare cu bucurie. În iubirea Ta Te asemeni unuia care flămânzește după oameni.

13. Nu faci nici o deosebire între părinții Tăi și străini, între cea care Te-a născut și slujnice, între cea care Te-a alăptat și femeile desfrânate. E aceasta năvala sau iubirea Ta, Atoateiubitorule?

14. Ce Te îndeamnă să Te risipești oricui Te vede, bogățiilor și săracilor? La ei cauți scăpare, fără ca ei să Te fi chemat. De unde îți vine aceea că flămânzești atât de mult după oameni?

15. Ce este iubirea Ta dacă, atunci când cineva Te ocărăște, nu Te mânie, dacă strigă cineva la Tine, nu Te înspăimântă, și dacă Te ceartă nu Te posomorăști? Ești oare mai mare decât Legea care poruncește răzbunare?

16. Blând a fost Moise, dar aspră râvna sa, căci a lovit și a omorât [Nm 12, 3; Iș 2, 11]. Elisei, care a înviat băiatul [4 Rg 2, 24], a lăsat și el ceata de copii să fie sfâșiată de urși [4 Rg 4, 36]. Cine ești Tu, Pruncule, că iubirea Ta e mai mare decât cea a prorocilor?

17. Fiul lui Agar [Ismael], asinul sălbatic, a râs de Isaac [Fc 16, 12]. El a îndurat în tăcere, dar mama sa s-a aprins. Ești Tu simbolul lui, sau el este preînchipuirea Ta? Te asemeni Tu lui Isaac, sau el este cel ce se aseamănă Ție?

1-6: iubirea neastâmpărată a Pruncului Care vrea să împace și bucurie toate; 7-10: David dănuind înaintea Chivotului, pildă de bucurie neastâmpărată și pedepsirea celei care l-a muștrătat pentru aceasta; 11-15: scrisoarea de despărțire, apa încercării și ștergarele ca dovadă a fecioriei din Legea lui Moise arată cât de hulitor a fost poporul evreu, care nu s-a dat înapoi nici de la defăimarea Mariei, în ciuda dovezilor curăției ei; 16-19: puterea fecioriei exemplificată cu viețile lui Ilie și Elisei

PE ACEEAȘI MELODIE

1. Vino și odihnește-Te în tăcere în sânul maicii Tale, Fiule al Celui Preaînalt! Neastâmpărul nu se cuvine fiilor de împărați. Tu ești fiul lui David și fiul Mariei, care și-a păstrat frumusețea în cămara ei.

REFREN: *Laudă Ție, Care în ziua aceasta privești voios spre toți!*

2. Cui se aseamănă Pruncul surâzător, Copilul frumos, a Cărui maică e feciorelnică și al Cărui Tată e Cel Nevăzut, spre Care nici măcar serafimii nu pot să privească? Cui Te asemeni? Spune-ne, Fiule al Celui Milostiv!

3. Pe cei mânioși care au venit să Te vadă i-ai veselit; și-au amestecat râsul întreolaltă. Cei furioși s-au făcut blânzi prin Tine! Cine ești Tu, Pruncule, că până și amărăciunea e făcută dulce de Tine?

4. Cine a mai văzut Prunc care să salte spre cei ce se apropie de El? Din sânul maicii El se întinde spre cei de departe. Priveliște frumoasă: Pruncul Care Se întoarce cu totul spre fiecare, ca toți să-L vadă.

5. Cine a venit cu griji la Tine și Te-a văzut, și-a pierdut grija. Și cine stătea pe gânduri și-a uitat pentru Tine gândurile. Întru Tine, cel flămând a uitat chiar și de mâncarea sa, și cel trimis și-a uitat drumul, vrăjit fiind de Tine.

6. Ești în odihnă și ai dat drumul oamenilor la lucrul lor! Ești fiu al unor oameni sărmani; cunoști cum este suflul săracilor care au lăsat lucrul și au venit. Iubitorule de oameni, i-ai învăluit pe oameni în bucuria Ta!

7. Slăvitul împărat David a luat ramuri și de praznic a înălțat laudă dântuind cu copiii [2 Rg 6, 5. 14]. Iubirea părintelui Tău David să fie oare vie întru Tine?

8. În fiica lui Saul a vorbit demonul tatălui ei [2 Rg 6, 16]. Ea l-a numit desfrânat pe acel slăvit împărat care a dat pildă bătrânilor poporului să ia împreună cu pruncii stâlpi în mâini în ziua laudei Tale [In 12, 13].

9. Cine nu se va spăimânda să-Ți reproșeze că ești un neastâmpărat? Căci iată pentru că fiica lui Saul a vărsat nedreptate, pânțele ei s-a uscat și n-a mai născut. Fiindcă a ocărât, sterpiciunea s-a făcut răsplata defăimării gurii sale [2 Rg 6, 23].

10. Să se înspăimânte orice gură să Te defaime pe Tine ca să nu fie astupată. Păzește-ți, fiica Sionului, limba de Fiul lui David, care stă înaintea ta surâzând! Nu fii ca fiica lui Saul, a cărei istorie s-a împlinit.

11. Dumnezeu a văzut cât de defăimător era poporul [iudeu] cel necurat în desfrânarea și defăimarea lui, dar s-a milostivit de femei. Pentru noi și-a înmulțit ajutoarele date lor în mijlocul defăimătorilor.

12. Căci atunci când bărbatul ei se scârbea de ea, îi scria scrisoare de despărțire [Dt 24, 3]. Și când era gelos pe ea, o încerca cu apa [Nm 5, 14]. Și atunci când o defăima, tatăl ei îi dădea ștergarul [Dt 22, 17]. Toate aceste defăimări au lipsit însă la Maria, cea pecetluită.

13. Moise a descoperit încă dinainte cât de defăimători vor fi. Căci deși ștergarele fecioarelor erau în familiilor lor, ei le învinuiau și le omorau. Cu atât mai mult au defăimat-o pe maica Fiului!

14. Prin apa încercării și ștergere El îi învăța ca, atunci când va veni Domnul zămislirilor și ei vor defăima pântecul în care Acesta S-a sălășluit, semnele curate ale fecioriei ei să le trezească credința în aceasta.

15. Dacă atunci când erau arătate, semnele fecioriei scăpau de sabia femeia unui bărbat, păstrați-le și fiți păstrate de ele, femei înțelepte. Căci sunt o armă care se întoarce împotriva stăpânului ei [Dt 22, 19], dacă acesta e vinovat.

16. Fiindcă a înfrânat poftele trupului său, a putut Ilie să oprească ploaia de la cei adulteri [3 Rg 17, 1]. Fiindcă și-a oprit trupul de la plăcere, a putut să oprească roua de la desfrânații care-și vărsau nestăvilite curgerile lor.

17. Fiindcă focul nevăzut al poftelor trupului nu mai avea nici o putere asupra lui, l-a ascultat focul din înalt [4 Rg 1, 10]. Și fiindcă biruise pe pământ poftele cărnii, s-a urcat acolo unde fecioria/sfințenia locuiește în pace.

18. Pentru că și-a omorât trupul, a înviat și Elisei un mort [4 Rg 32-38]. Ce este muritor prin fire a dobândit viață prin fecioria care nu e în fire. A înviat copilul fiindcă s-a ținut feciorelnic ca un copil abia înțărcat.

19. Moise, care s-a despărțit și depărtat de femeia lui [Is 4, 24-26], a despărțit marea în fața desfrânatei [populului Israel]. Sefora a păzit înfrânarea, deși era fiica unor preoți idolești, dar fiica lui Avraam a desfrânat cu un vițel [Is 32].

Cântece de leagăn ale Mariei. 1-4: Fiului Celui Bogat și-a căutat mamă și tată între sărmani; 6-8: Maria suportă cu bucurie defăimarea (iudeilor), mângâiată și îndreptată de Pruncul ei; 9-10: prorocia lui David despre aurul Sabei; abia Pruncul dă psalmilor mirodeniile gustului lor

PE ACEEAȘI MELODIE

1. „Întru Tine vreau să încep și sunt cu totul încredințată că voi sfârși întru Tine. Îmi voi deschide gura și Tu mi-o vei umple [Ps 81, 11]! Eu sunt țarina și Tu ești Plugarul. Seamănă în mine glasul Tău, Tu Cel ce Te însămânțezi pe Tine Însuți în pântecul maicii Tale.

REFREN: *Laudă Ție, Doamne, și prin Tine Părintelui Tău în ziua nașterii Tale!*

2. „Toate fiicele curate ale iudeilor și fiicele feciorelnice ale căpeteniilor se minunează de mine. Pentru Tine e invidiată fiica celor sărmani. Pentru Ține trezește gelozie fiica celor de jos. Cine mi Te-a dăruit mie?

3. „Fiule al Celui Bogat, Care Te-ai întors înapoi de la pântecul femeilor bogate, ce Te-a atras la cei sărmani? Fiindcă Iosif e nevoiaș și eu sunt săracă. Negustorii Tăi [magii] au purtat și au adus aur în casa celor sărmani.”

4. Maria i-a văzut pe magi [Mt 2, 1] și cânturile ei s-au înmulțit la vederea darurilor lor: „Iată închinătorii Tăi mă înconjură și darurilor lor mă încercuiesc. Bindecuvântat fie Pruncul Care a făcut din maica Sa harfa cânturilor Sale!

5. „Și fiindcă harfa așteaptă pe stăpânul ei, gura mea Te așteaptă pe Tine. Voia Ta să pună în mișcare limba maicii

Tale! Fiindcă am învățat să zămislesc în chip nou prin Tine, tot de la Tine să învețe și gura mea să nască în chip nou laudă nouă!

6. „Și dacă cele cu neputință sunt cu putință la Tine, [și anume] ca pântecul să Te zămislească fără împreunare și să Te nască fără sămânță, atunci e ușor și pentru gură ca ea să crească și să înmulțească mare lauda Ta.

7. „Iată sunt defăimată și mi se răsplătește cu nerecunoștință, dar sunt bucuroasă. Urechile îmi sunt pline de ocară și batjocură, dar puțin îmi pasă oricâte ar trebui să îndur, căci o singură mângâiere de la Tine alungă nenumărate suferințe.

8. „Și pentru că nu sunt disprețuită de Tine, Fiul meu, am îndrăzneală. Eu, cea defăimată, am zămislit și am născut pe Judecătorul adevărat, Care mă va răzbuna. Dacă și Tamar a fost îndreptățită de Iuda [Fc 38, 26], cu cât mai mult eu voi fi îndreptățită de Tine.

9. „David, părintele Tău, Ți-a cântat un psalm înainte de a veni Tu, spunând că aurul Sabei [Ps 72, 15] se va aduce Ție. Psalmul, pe care el l-a cântat doar în cuvinte, iată-l faptă: grămezi de aur și smirnă stau înaintea Ta!

10. „Cei o sută cincizeci de psalmi pe care i-a cântat și-au primit gustul abia de la Tine, fiindcă toate cuvintele prorocilor au nevoie de milosteniile Tale. Căci fără sarea Ta e searbădă orice înțelepciune.”

Continuarea cântecelor de leagăn ale Mariei. 1-3: Maria vede în Pruncul ei chipul lui Adam, omul, iar cu mintea Chipul Tatălui, Divinitatea lui Hristos; 4-6: Pâinea euharistică în locul umanității lui Hristos pentru cei de departe care nu văd Întruparea lui Hristos; 7: Chipul lui Iisus desenat cu vinul pe pâinea euharistică și în inimă prin credință; 8-11: Hristos născut a doua oară din Maria și Născător al Maicii Sale prin Botez; 12: fecioria Mariei, mărgăritarul în comoara lui Hristos, în opoziție cu Tamar (Amnon); 14-15: Tamar-Iuda și fiul lor care vestea pe Mesia; Maria-Iosif și Hristos; 16-17: Iosif se închină lui Hristos în sânul Mariei, Chivotul cel Nou și Tablele noi ale Legii

PE ACEEAȘI MELODIE

1. „Nu voi fi geloasă, Fiul meu, că vei fi cu mine și cu fiecare. Fii Dumnezeu pentru cel ce Te mărturisește, fii domn pentru cel ce slujește, și fii frate pentru cel ce Te iubește, ca să-î mântui pe toți!

2. „Când ai locuit întru mine, Măreția Ta a locuit atât întru mine, cât și în afara mea. Și când Te-am născut în chip văzut, puterea Ta nevăzută [ascunsă] nu s-a depărtat de la mine. Ești în mine și ești în afara mea, Tu, Cel ce o nedumerești pe maica Ta.

3. „Când văd chipul Tău din afară stând în fața ochilor mei, în mintea mea se plămădește Chipul Tău nevăzut. În chipul Tău văzut l-am văzut pe Adam, și în cel nevăzut L-am văzut pe Tatăl Tău, cel amestecat [unit] cu Tine.

4. „Frumusețea Ta în două chipuri ai arătat-o, așadar, doar mie? Chip să-Ți dea Pâinea [Euharistia] și mintea! Sălășluiește-Te în Pâine și în cei ce o mănâncă! În [Pâinea]

văzută și în [mințea] nevăzută să Te vadă Biserica Ta, așa cum Te-a văzut cea care Te-a născut!

5. „Cine urăște Pâinea Ta se aseamănă celui ce a urât trupul Tău. Și cel depărtat care iubește Pâinea Ta e ca și cel apropiat care a îndrăgit chipul Tău. În Pâine și în trup Te-au văzut cei dintâi și cei din urmă.

6. „E mai de cinste Pâinea Ta, Pruncule, decât trupul Tău, căci trupul Tău l-au văzut și tăgăduitorii, dar ei nu văd Pâinea Ta Vie! S-au bucurat cei de departe, căci partea lor a biruit pe cea a celor de aproape.

7. „Iată, chipul Tău e închipuit pe Pâine cu Sângele strugurilor și e închipuit pe inimă de degetul iubirii cu culorile credinței! Bindecuvântat Cel ce a făcut să piară chipurile din piatră prin chipul Său adevărat!

8. „Nu ești un simplu om, ca să-Ți cânt un cântec de leagăn obișnuit! Căci lucru nou e zămislirea Ta și o minune nașterea Ta. Fără Duhul cine Ți l-ar putea cânta? Glas nou de prorocie se stârnește întru mine.

9. „Cum să Te numesc pe Tine Cel străin de noi, Care Te-ai făcut unul din noi? Să Te numesc «fiu», «frate», «mire», «domn», Tu, Cel Care ai născut-o pe maica Ta într-o altă naștere, din apă?

10. „Căci Îți sunt soră din casa lui David, care e pentru noi al doilea părinte. Și mamă Îți sunt, fiindcă Te-am purtat în pântec. Mireasă Îți sunt, fiindcă ești feciorelnic. Slujnică și fiică a Sângelui și a Apei, pe care le-ai răscumpărat și botezat.

11. „Fiul Celui Ceresc a venit și S-a sălășluit întru mine și eu m-am făcut mama Lui. Și așa cum eu L-am născut printr-o altă naștere, tot așa și El m-a născut printr-o a doua naștere. El a îmbrăcat trupul, haina maicii Sale, iar eu am îmbrăcat slava Lui.

12. „Pe Tamar, care era și ea din casa lui David, a necinstit-o Amnon [2 Rg 13, 1] și fecioria dintre ei doi s-a pierdut. Mărgăritarul meu [fecioria mea] nu s-a pierdut însă; el stă în vistieria Ta, căci L-ai purtat Tu!

13. „Semnele fecioriei tuturor miresele Tale să fie păstrate pentru Tine! Ele sunt purpura împărătească și nimănu nu îi e îngăduit să le atingă afară de Împăratul nostru. Căci fecioria e ca un ștergar pentru Tine, Arhiereul!

14. „Tamar duhnea de mirosul socrului ei [Fc 38, 13], căci ea furase buna mireasmă [Cânt 1-2]. Din hainele miresei lui Iosif însă nu venea nici cea mai mică adiere de la el. Pentru mirodenia pe care am zămislit-o, un zid de foc mi s-a făcut zămislirea Ta, o Fiule al Celui Sfânt!”

15. Floarea [Iosif] și-a pierdut mirosul, căci prea puternică era mireasma Slăvitului Crin [Hristos; cf. Cânt 2, 1; 5, 13]. Comoara Miresmelor [Hristos] n-a avut nevoie de floare [Iosif] și de miresele ei. Departele s-a ținut carnea, fiindcă a văzut în pântec zămislirea Duhului.

16. Femeia slujește bărbatului care e capul ei [1 Co 11, 3]. Iosif s-a sculat însă să slujească Domnului său Care era în Maria. Preotul slujea înaintea Chivotului Legii pentru Tine, Cel Sfânt!

17. Moise a purtat tablele de piatră pe care le scrisese Domnul său [Is 32, 15]. Și Iosif a însoțit plin de evlavie tăblița curată [Maria] în care S-a sălășluit Fiul Ziditorului. În urmă au rămas tablele [Legii Vechi], pentru că pământul s-a umplut de învățătura Ta.

Continuarea cântecelor de leagăn ale Mariei. 1: Pruncul vestește Măicii slava ei; 2: Gavriil, Simeon și magii atestă această veste; 3: Satan și Pruncul; 4: Eva și Maria, haina de frunze și de slavă; 5: vrednicia fecioarelor închinată lui Hristos; 6: Eva s-a făcut pentru șarpe pâine (țărăină) și iad (mormânt), Hristos S-a făcut pentru noi Pâine, Cămara de Nuntă și Haina Slavei; 7-11: Maria cere feluritelor cinuri — fecioarelor, tinerilor, fetelor, oamenilor liberi, robilor, comunității Bisericii — să vină la Hristos și să caute la El ocrotire; 12-19: Hristos înnoiește creația Tatălui Său prin minunile și vindecările de parali-tici, muți, leproși fără ritualurile de purificare impuse pentru tămă-duirea lor de un Elisei sau de preoți; aceste tămăduiri trupești combat pe marcioniți

PE ACEEAȘI MELODIE

1. „Pruncul pe Care-L port m-a purtat — a spus Maria —, Și-a coborât aripile și m-a luat, m-a așezat între ele, a zbu-rat în văzduh și mi-a făgăduit: «Înălțimea și adâncul vor fi ale Fiului tău!»”

REFREN: *Laudă Ție, Fiule al Ziditorului, Care iubește toate!*

2. „Am văzut pe Gavriil cum Îl numea Domn, și pe arhi-ereu, bătrânul slujitor [Simeon; Lc 2, 25], cum L-a purtat. Am văzut magii plecându-se și pe Irod temându-se fiindcă a venit Împăratul.

3. „Și Satan, care [odinioară în Egipt] a înecat pruncii ca să-l piardă pe Moise, acum omoară pruncii ca să moară Cel Viu. În Egipt voi fugi, căci Satan a venit în Iuda, ca să obosească rătăcind de jur-împrejur vrând să vâneze pe Vă-nătorul său.

4. „Când era încă fecioară, Eva s-a îmbrăcat cu frunzele rușinii. Pentru că era fecioară, maica Ta a îmbrăcat haina slavei care ajunge pentru toți. Și am dat micul acoperământ al trupului Celui ce este acoperământul a toate.

5. „Fericită cea în al cărei cuget și inimă ești Tu! Cetatea Împăratului este ea pentru Tine, Fiule al Împăratului; și o Sfântă a Sfințelor pentru Tine, Arhiereule! Nu cunoaște nici grijă nici osteneală pentru casă și bărbat [1 Co 7, 32-35].

6. „Peșteră și mormânt s-a făcut Eva pentru blestematul șarpe; căci sfatul lui rău a intrat în ea ca să locuiască în ea, și făcându-se țărână ea s-a făcut pâine pentru șarpe. Tu însă ești Pâinea noastră, Tu ești Cămara noastră de nuntă și Haina Slavei noastre.

7. „Se teme cea care viețuiește feciorelnic/cu sfințenie, iată apărătorul ei! A greșit, iată iertătorul ei! E stăpânită de demon, iată izgonitorul lui. Pentru cei aflați în suferințe, iată-L pe Cel ce leagă rănile lor!

8. „Are o mamă un copil; să vină și să se facă fratele Iubitului meu! Are ea o fată sau o rudă; să vină și să se facă mireasa Celui slăvit al meu! Și cine are un rob, să-l slobozească, pentru ca să vină și să slujească Domnului său.

9. „O singură plată, Fiul meu, primește cel născut liber care a luat asupra sa jugul Tău. Robul însă, care a luat asupra sa jugurile a doi domni, ceresc și pământesc, primește îndoită răsplată pentru o îndoită povară.

10. „Cea născută liberă, Fiul meu, e și roaba Ta atunci când îți slujește Ție, și cea neliberă [roabă] e și ea născută liberă întru Tine; întru Tine găsește mângâierea de a fi o roabă eliberată. O eliberare nevăzută zace în pântecul ei atunci când Te iubește.

11. „O, voi, curatelor fecioare, zoriți cu bucurie în întâmpinarea Iubitului meu, ca El să Se sălășluiască întru voi; așijderea și voi, cele necurate, ca El să vă sfințească; precum și voi, bisericilor, ca să vă împodobească! El este Fiul Ziditorului, Care a venit să restabilească toată făptura.

12. „El a înnoit cerul, fiindcă nebunii s-au închinat la toate stelele. A înnoit pământul, fiindcă prin Adam a ajuns

netrebnic. Prin scuipatul Lui [In 9, 6], acesta s-a făcut plămădă nouă. Și Cel ce poate toate a așezat iarăși în dreaptă rânduială trupuri și duhuri.

13. „Veniți, orbilor, și luați iarăși înapoi fără bani lumina ochilor! Veniți, ologilor, și luați înapoi sănătoase picioarele voastre! Muții și surzii, luați-vă înapoi glasurile! Și cei cu mâna ologită, luați-vă înapoi mâinile tefere!

14. „El este Fiul Ziditorului, ale Cărui vistierii sunt pline de toate binefacerile. Cine are nevoie de ochi să vină la el! El va plămădi lutul, îl va preface, îl va face trup și va da ochilor lumină.

15. „Prin lutul mic [In 9, 6] a arătat că El a plăsmuit țărâna noastră [Fc 2, 7]. Sufletul răposatului [Lazăr — In 11] a dat mărturie că El a suflat sufletul omului [Fc 2, 7]. Acești martori din urmă au adevărit că El este Fiul Celui Dintâi.

16. „Adunați-vă și voi leproșilor și primiți fără osteneală darul curățirii! Căci El n-are nevoie, ca Elisei, să vă facă să vă îmbăiați de șapte ori în râu [4 Rg 5, 10]; nici nu vă supără cu încercări obositoare, cum făceau preoții cu stropirile lor [Lv 14, 1].

17. „Numărul 7 al lui Elisei a curățit în chip simbolic cele 7 duhuri [Lc 8, 2 sau 11, 26]; iar isopul și sângele [Lv 14, 4-7] alcătuiesc o însemnată preînchipuire. Nu este loc pentru ceva străin: Fiul Domnului a toate nu e «străin» de Domnul a toate*.

18. „Căci dacă [Dumnezeul] Cel Drept** lasă trupul să ajungă lepros și Tu îl curățești, atunci Plăsmuitorul trupului ar urî trupul și Tu l-ai iubi. Dar Tu l-ai plăsmuit! Chezășiile [vindecările minunate] pe care le-ai pus asupra lui strigă cu glas tare că Tu ești Fiul Ziditorului.”

---

* Aluzie polemică la adresa marcioniților: Tatăl lui Hristos și Dumnezeuul Noului Testament nu este „Dumnezeul străin” de cosmos și istorie al acestora, ci Creatorul universului cu simbolurile lui și Autorul Vechiului Testament cu prefigurările lui.

** Dumnezeuul Vechiului Testament și Creatorul lumii. Tema acestei ultime strofe e dezvoltată în *Imnul 45 împotriva ereziilor*.

Îndemn adresat creaturilor să laude pe Mântuitorul, împărțit pe cei 30 de ani ai vieții Sale pământești. 1-3: Nașterea Sa sub Augustus, coincidență simbolică; 4: cei 30 de ani ai vieții Domnului; îndemn ca să-L laude pe Domnul heruvimii (5), serafimii (6), Mihail (7), cerul (8), soarele (9), aerul (10), norii și vânturile (11), creația (12), pământul (13), Sinaiul (14), marea (15), templul (16), împărații (17), mielul pascal (18), grăuntele de grâu (20), vița (21), aluatul (23), sarea (24), bogăția (25), apa (26), sabia (27), măgărița (28), bogăția (29), Isaac (30), Moise (31), avocații (32), judecătorii (33), vitejii (34), Iov (35), cei înviați la Răstignirea Sa (36)

PE ACEEAȘI MELODIE

1. În anii împăratului chemat cu numele „strălucirii” [Cezarul August] a răsărit între iudei Domnul nostru, și așa au ajuns să stăpânească „strălucirea” și „Răsăritul” [Za 3, 8; 6, 2]: împăratul pe pământ și Fiul în înălțimi. Binecuvântată fie puterea Lui!

REFREN: *Laudă Ție, Care în acest praznic veselești toate!*

2. În zilele împăratului care a poruncit ca oamenii să se înscrie în listele pentru dări [Lc 2, 1; FA 5, 37], S-a pogorât și Mântuitorul și i-a înscris pe oameni în Cartea Vieții [Flp 4, 3; Ap 13, 8]. El i-a înscris și ei L-au înscris: El ne-a înscris în înălțime și ei L-au înscris pe pământ. Laudă numelui Său!

3. Nașterea Sa în zilele împăratului cu numele „strălucirii” a făcut să se întâlnească simbolul și realitatea: împărat și Împărat, „strălucire” și „răsărit”. Împărăția aceea a purtat [apoi] crucea Sa. Lăudat fie Cel ce a înălțat-o!

4. Treizeci de ani [Lc 3, 23] a rămas El pe pământ în sărăcie. Să înălțăm, fraților, laude de tot felul anilor Domnului nostru: treizeci de cununi pentru treizeci de ani! Lăudată fie nașterea Ta!

5. În primul an, care e stăpânul comorilor și plinătatea harurilor, să mulțumească împreună cu noi heruvimii care Îl poartă pe Fiul în slavă [Iz 1, 5-21; 1 Rg 4, 4]. El a lăsat slava Lui, a ostenit și a găsit oaia cea pierdută [Adam — Mt 18, 10]. Lui fie adusă mulțumirea!

6. În anul al doilea să-I înmulțească mulțumirea împreună cu noi serafimii. Cei ce strigă Fiului „Sfânt, Sfânt, Sfânt” [Is 6, 2] L-au văzut ocărât de tăgăduitori. El a îndurat batjocura și ne-a învățat lauda. Laudă Lui!

7. În anul al treilea să-i mulțumească împreună cu noi casa lui Mihail [îngerii]. Cei ce slujesc Fiului în înălțime L-au văzut cum a slujit pe pământ, a spălat picioarele [In 13, 5], a curățit sufletele. Laudă smereniei Lui!

8. În anul al patrulea să mulțumească împreună cu noi cerul, deși în întregimea lui e prea mic pentru Fiul. Căci el s-a minunat când a văzut că Acesta s-a pogorât la masa disprețuitului Zaheu [Lc 19, 7]. A umplut casa lui și a umplut și cerurile. Lui fie slava!

9. În anul al cincilea soarele care pârjolește cu suflarea sa pământul să mulțumească Soarelui nostru Care Și-a micșorat mărimea și Și-a domolit puterea ca să-L poată vedea ochiul slab al sufletului nevăzut. Binecuvântată fie raza luminii Lui!

10. Iar în anul al șaselea să mulțumească împreună cu noi tot văzduhul, în a cărui slavă se veselesc toate. El L-a văzut pe Domnul său cum El, Cel Mare, S-a făcut prunc mic în mic pântec. Binecuvântată fie vrednicia Lui!

11. În anul al șaptelea să salte împreună cu noi norii și vânturile și rouă să picure pe flori! Căci am văzut pe Fiul Care Și-a robit slava și a luat asupra Sa ocară și scuipat necurat [Mt 26, 67]! Binecuvântată fie mântuirea Lui!

12. În anul al optulea să-L laude iarăși toată făptura. Ea, ale cărei roade se adapă din izvoarele ei, a căzut în

genunchi când L-a văzut pe Fiul în pântec și Cel curat a băut lapte curat. Binecuvântată fie voia Lui!

13. În anul al nouălea să laude pământul! Căci el, al cărui pântec sterp naște numai când e umezit, a văzut Rodul pe care L-a adus Maria, pământul uscat: Noian mare. El să fie înălțat!

14. În anul al zecelea să-l laude muntele Sinai. El, care s-a topit înaintea Domnului său, a văzut cum au ridicat pietre împotriva Domnului lor [In 10, 31]. El a luat pietre ca să-i zidească o biserică pe pietrele lui*. Binecuvântată fie zidirea Lui!

15. În anul al unsprezecelea uriașa mare să-i mulțumească mâinii Fiului Care a măsurat-o [Is 40, 12]; ea s-a minunat când L-a văzut că S-a pogorât să se boteze în mica apă [a Iordanului] și așa a spălat făptura. Binecuvântată fie biruința Lui!

16. În anul al doisprezecelea să mulțumească templul sfânt, fiindcă a văzut cum ședea Copilul în mijlocul bătrânilor [Lc 2, 46]. Amuțit-au de pizmă negrii cărturari; căci Mielul pascal a behăit de praznicul Său. Binecuvântată fie ispășirea Lui!

17. În anul al treisprezecelea cununile să mulțumească împreună cu noi Împăratului Care a biruit și a fost încununat cu cunună de spini. El i-a împletit lui Adam o minunată cunună de-a dreapta Sa. Binecuvântată fie slava Lui!

18. În anul al paisprezecelea paștele Egiptului să mulțumească Paștelui care a venit și pe toți i-a veselit. În locul lui faraon a cufundat o legiune și în locul călăreților a înecat demoni. Binecuvântată fie răzbunarea Lui!

19. În anul al cincisprezecelea să mulțumească mielul turmelor, căci Domnul nostru n-a lăsat ca el să fie junghiat cum a lăsat Moise. El i-a izbăvit pe oameni cu sângele Său. Păstorul a toate a murit pentru toți. Binecuvântat fie Născătorul Lui!

---

* Aluzie la biserica zidită în secolul IV pe Muntele Sinai de ascetul Iulian Saba.

20. În anul al șaisprezecelea grăuntele de grâu [*In* 12, 24] să mulțumească cu simbolul său Plugarului Care Și-a însă-mântat trupul Său în pământ sterp; și el, care nu zămislea nimic, a odrăslit Pâinea cea Nouă. Binecuvântat fie Birui-torul!

21. În anul al șaptesprezecelea vița să mulțumească Domnului, Viței celei Adevărate! Sufletele s-au făcut ca niște mlădițe. El Și-a umplut cu ele via Lui și a lăsat să se uște vița ce făcea aguridă [*Is* 5, 1]. Binecuvântat să fie Cel ce a dezrădăcinat-o!

22. În anul al șaptesprezecelea vița mâncată de mistrețul pădurii [*Ps* 80, 14] să mulțumească Adevăratului Vier Care a lucrat-o și a păzit El Însuși rodul ei pe care l-a adus Stăpânului Viei. Lăudat fie Vierul ei!

23. În anul al optsprezecelea aluatul nostru [*Mt* 13, 3] să mulțumească Adevăratului Aluat, care frământă și dospes-te toate mințile noastre și le face o singură minte printr-o singură învățătură. Binecuvântată fie învățătura Ta!

24. În anul al nouăsprezecelea sarea să mulțumească tru-pului Tău, Prunc lăudat! Sufletul e sarea trupului, iar cre-dința sarea sufletului prin care e păstrat acesta. Binecu-vântată fie păstrarea Ta!

25. În anul al douăzecilea să mulțumească împreună cu noi bogăția cea trecătoare, pe care oamenii desăvârșiți au lăsat-o din pricina „vai-ului” și au venit și au iubit sărăcia din pricina „fericirii” ei [*Lc* 6, 24. 20]. Binecuvântat fie Cel ce a binevoit întru ea!

26. În anul al douăzeci și unulea să mulțumească apa care a fost îndulcită [*Iș* 15, 25] prin [lemn], simbolul Fiu-lui. Neamurile [păgâne] s-au făcut amare prin mierea lui Samson care le-a omorât [*Jd* 14, 9. 19]; ele au venit iarăși la viață prin Crucea care le-a izbăvit. Binecuvântată să fie dulceața Ta!

27. În anul al douăzeci și doilea să mulțumească armele și sabia! Căci ele nu l-au putut omorî pe vrăjmașul nostru. Tu l-ai omorât și tot Tu ai pus la loc urechea pe care a

tăiat-o sabia lui Simon [*In* 18, 10; *Lc* 22, 51]. Bindecuvântată fie tămăduirea Ta!

28. În anul al douăzeci și treilea să mulțumească și măgărița, căci ea și-a dat spatele ca să șadă pe el [*Za* 9, 9; *Mt* 26, 5] Cel ce a deschis gura măgarilor sălbatici și urmașii lui Agar* au cântat laude. Bindecuvântată fie lauda Ta!

29. În anul al douăzeci și patruilea să mulțumească Fiului bogăția! Minunatu-s-au comorile de Domnul comorilor, cum a crescut în casă de sărmani. El S-a sărăcit ca să-i îmbogățească pe toți. Bindecuvântată fie amestecarea Ta cu noi!

30. În anul al douăzeci și cincilea Isaac să mulțumească Fiului Care l-a păzit pe munte de cuțitul jertfei, și S-a făcut în locul lui Miel de junghiere [*Fc* 22]. Muritorul a scăpat și Cel ce dă viață tuturor a murit. Bindecuvântată fie jertfa Ta!

31. În anul al douăzeci și șaselea să mulțumească împreună cu noi Moise! El, care s-a temut și a fugit de omorâtori [*Iș* 4, 14], să mulțumească Fiului Care a intrat în iad, l-a prădat și a ieșit. Bindecuvântată fie învierea Ta!

32. În anul al douăzeci și șaptelea să mulțumească Fiului avocații cei elocvenți. Ei n-au găsit nici o scăpare din osânda noastră, cum să fim achitați, iar El a tăcut la judecată [*Mt* 26, 64] și ne-a achitat. Laudă Lui!

33. În anul al douăzeci și șaptelea să mulțumească toți judecătorii. Ei, care ca niște drepti au osândit la moarte ticăloși, să mulțumească Fiului Care a murit ca un bun pentru cei răi, deși era Fiu al Celui Drept. Bindecuvântată fie mila Lui!

34. În anul al douăzeci și optulea să mulțumească Fiului toți vitejii, căci ei nu ne-au putut elibera de cel care ne-a prins. Ne-a izbăvit Singurul vrednic de închinare, Care S-a lăsat junghiat. Bindecuvântată fie izbăvirea Ta!

35. În anul al douăzeci și nouălea să-i mulțumească împreună cu noi Iov. El a îndurat suferința pentru sine însuși; Domnul nostru însă a îndurat pentru noi scuiări și bătaii, spini și piroane. Bindecuvântată fie milostivirea Lui!

---

* Triburi arabe de beduini convertite la creștinism.

36. În anul al treizecilea să mulțumească împreună cu noi morții care au fost sculați la viață prin moartea Sa, [să mulțumească] viața care s-a întors înapoi prin răstignirea Lui, precum și înălțimea și adâncul împăcate de El. Binecuvântat fie El și tatăl Lui!*

---

* Manuscrisul principal cel mai vechi (secolul VI), care conține colecția *Imnelor 5-18*, adaugă aici următorul colofon: „Aici se încheie imnele Nașterii Domnului Nostru pe care le-a alcătuit fericitul Mar Efrem. Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.”

Imnele următoare (19-20) figurează ca adaos tot în cel mai vechi manuscris (*D*) ca și ciclul anterior.

1-4: magii cu darurile lor reprezentanți ai poporului asirian, care pe vremea lui Isaia a devastat pe Israel; 5-6: Ahaz, asirienii și magii; 7: „Cu noi este Dumnezeu”; 8-18: lauda Mariei către Fiul ei, Imanuel: Maica Fecioară cinstită de magi (8-9), Pruncul ei în sărăcia Lui adorat de babilonieni (10-11), peștera nașterii (12), trupul oamenilor cinstit prin coroane și podoabe, trupul lui Hristos sfințește chiar cele umile și de ocară (13-17); Maria și poetul amuțesc în fața slavei Fiului (18-19)

AL XII-LEA PE ACEEAȘI MELODIE

1. „Înfrânți au fost Ozia, Iotan și Ahaz [*Is* 1,1] în războaiele lor. În locul prizonierilor care au fost duși în Asur, au venit la noi magii cu caravane. În piețele noastre s-a revărsat buna mireasmă a mirodeniilor lor.

REFREN: *Lăudă Ție, Fiule al Domnului a toate, Care izbăvești toate!*

2. „Pentru că ești Fiul Celui Milostiv, Te-ai milostivit de ei în bunătatea Ta. Pentru că ești Fiul Celui Gelos, asprirea Ta le-a cerut socoteală. Fiindcă ești Fiul Celui Bogat, ei și-au plătit după iubirea [arătată] lor datoriile lor cu darurile lor.

3. „Ca să nu ne faci să suferim și pentru a-i izbăvi, ai legat între ele acestea: cei care au luat argintul nostru au adus aur; cei care au rănit trupul nostru au adus smirnă; cei care au ars lăcașul au adus jertfă de tămâie Dumnezeirii Tale.

4. „Smirna lor mijlocește pentru săbiile lor, cu care ne-au omorât; aurul lor pentru comorile noastre, căci au jefuit

comorile casei lui Iezechia [4 Rg 18, 14]; și tămâia lor împacă Dumnezeirea Ta, căci L-au mâniat pe Tatăl Tău.

5. „Dacă Ahaz a trimis la Asur solie: «Vino și mă scapă!» [4 Rg 16, 7], cei înjosiți au fost înălțați de Tine. La Tine au venit cu zălogurile lor, în locul lui Iehonia, ostaticul din casa lui David pe care l-au dus în robie [Ir 24, 1; 27, 20; 28, 4]*.

6. „Dacă prin trimișii săi Ahaz s-a supus lui Asur [4 Rg 16, 7], acum, pentru Tine, asirienii s-au supus prin trimișii lor [magii]. Sceptrul puiului de leu [Iuda; Fc 49, 9] s-a închinat, iar cei puternici, care au primit închinăciunea lor, s-au închinat Ție, Vrednicule de închinare.

7. „Când Aram și Efraim s-au ridicat la atac, Sion s-a temut că va fi lăsat fără casa lui David [Is 7, 2]. Când Ahaz a lăsat-o și a fugit, Isaia i-a adus vestea cea bună despre Tine: «Cu noi este Dumnezeu» [Is 7, 14].

8. „Iată fecioara va lua în pântece și va naște» [Is 7, 14] fără împreunare. Visez sau am vedenii? Iată pe genunchii mei e Imanuel. Voi lăsa toate și voi mulțumi în toate zilele Domnului a toate.

9. „Ei, care au necinstit fecioarele în Sion, au cinstit-o pe maica Ta. Pruncule feciorelnic Care ai îmbrăcat semnele fecioriei maicii Tale și ai ieșit cu ele, Tu ești Pruncul, Mirele, Fiul și Dumnezeu meu.

10. „Și babilonienii au ieșit și au tăiat pruncii în Iuda. Prin Tine însă pruncii au aflat pace, căci prin Tine cei fără Dumnezeu s-au făcut închinători. Cei ce au necinstit bătrânii au cinstit Pruncul mai bătrân decât toate.

11. „Babilonul a trimis chiar și daruri lui Iezechia. Minu-natu-s-au trimișii care au văzut comorile lui [Is 39, 1-2]. Ce ai arătat Tu magilor? Ai arătat o minune: Ți s-au închinat deși erai sărac [Mt 2, 11]!

12. „Deși măreț era palatul de fildeș al împăraților poporului nostru [3 Rg 22, 39], mai măreață și mai frumoasă

---

* Efrem fuzionează simbolic evenimente petrecute la o distanță considerabilă în timp: invaziile asiriene în Israel la sfârșitul secolului VIII î.Hr. și deportarea evreilor la Babilon la începutul secolului VI î.Hr.

e mica peșteră în care Te-am născut. În scutece au văzut păstorii slava Ta.

13. „Dacă o mică fire poartă pe cap cunună, cununa o face mai mare. Firea Ta e mare, Fiule al unor oameni sărmani, și prin Tine ce este mic se face mare. Și dacă-Ți pune cineva pe cap spini, ei sunt o cunună.

14. „Un trup disprețuit poate fi împodobit de pietre scumpe. Prin Tine, Vrednicule de cinste, se fac frumoase chiar și cele disprețuite. Tot ce Te atinge e mare; căci și de aruncă cineva o piatră în Tine, piatra e mărgăritar.

15. „Chiar și sudoarea Ta e pentru cei vrednici un botez*, iar praful hainelor Tale e pentru bolnavi izvor mare al tuturor leacurilor mântuitoare** [Mc 5, 23], ba chiar și numai scuipatul Tău dacă le atinge fața dă lumină ochilor orbi [In 9, 6].

16. „Dacă Îți așezi capul de o piatră, ea va fi sfârâmată și împărțită [ca relicvă], dacă dormi pe gunoi, el se face biserică pentru rugăciuni; și dacă frângi pâine obișnuită, ea este pentru noi Leac al vieții.

17. „Cine Te-ar putea ocări? Căci până și ocară Ta e binecuvântarea neamurilor. Cine ar vrea să Te omoare? Căci până și moartea Ta e cuvânt al vieții pentru oameni! Chiar și când urci pe cruce, ești Mielul pascal.

18. „Întrucât Tu, Munte, ești prea mare pentru maica Ta, vreau să șed și să tac. Fii mie liman și voi scăpa la Tine. Fire măreață și netâlcuită, îngăduie maicii Tale să tacă despre Tine, căci gura ei a obosit!

19. „Oprește darul Tău de la harfa Ta, ca ea să se odihnească puțin! Pentru că Tu m-ai învățat tot ceea ce am spus, învață-mă și cum să tac. Pentru că m-ai obosit, dă-mi și odihnă! Laudă Tatălui Tău!”

---

* Aluzie la o versiune a legendei despre icoana nefăcută-de-mână a lui Hristos de la Edessa, faimosul *mandylion*?

** Aluzie la statuia femeii cu scurgere de sânge de la Panais (Palestina), descrisă de Eusebie, *Istoria bisericească* VII, 18?

Începutul unui imn a cărui continuare s-a pierdut în unicul manuscris păstrat. — Sara în așteptarea lui Hristos

AL XVI-LEA PE ACEEAȘI MELODIE

1. Pentru tine era geloasă Sara împotriva obiceiului ei. Nu era geloasă pe mama copilului [Agar], acolo unde și femeile curate pot fi geloase. Pe rob [Ismael] a fost geloasă [Fc 16, 5], pentru Tine, Cel născut liber!

REFREN: *Casa Sarei și neamurile să-Ți aducă laudă!*

2. Pentru arătarea Ta s-a rugat Isaac pentru femeia lui [Rebeca; Fc 25, 21]; ea a zămislit și lupul [Esau] și mielul [Iacob]. S-a arătat că Avraam nu va avea semințe lăudate; numai una e sămânța lui care binecuvântează toate [Ga 3, 16].

3. Dacă Avraam ar avea multe semințe binecuvântate, iată, atât Esau, cât și Ismael sunt întâi-născuți ai casei lui Avraam. Prin acești doi blestemați s-a arătat că numai una e sămânța binecuvântată.

4. Pe Tine, Fiul Împăratului, Te-a iubit Sara și a urât pe împăratul [faraon; Fc 12, 15]; nu i-a plăcut palatul împărațesc celei care rătăcea împreună cu cel lipsit de patrie [Avraam]. Lui i-a rămas supusă, căci a văzut arătarea Ta ascunsă în el.

5. N-a obosit să aștepte nouăzeci de ani [Fc 17, 17] după Tine; căci în anul al nouăzecilea ai venit Tu la Sara, iar în al o sutălea [an ai venit] la Avraam. Ai dat...*

---

* Restul s-a pierdut.

1-2: prăznuirea Nașterii Domnului prin priveghere și laude; 3-4: îngerii (vegheatorii) în noaptea Nașterii; 5-8: Întruparea lui Dumnezeu în pântecul Fecioarei; 9: Mântuitorul; 10: îngeri-vegheatori și cei ce veghează în noaptea Nașterii; 11-12: Pruncul din iesle răstoarnă pe Satan și creaturile divinizate; 13-15: antinomiile Întrupării; căderea lui Adam și biruința în Hristos; 16-18: Maria și Elisabeta; 19: Nașterea și moartea Mântuitorului

PE MELODIA: *De mii de ori mii*

1. Despre Nașterea Celui Întâi-Născut să grăim de praznicul Său! Căci de ziua Sa El ne dă ajutor nevăzut. Dacă până și [regele Irod] cel necurat a adus de praznicul său și de pomenirea zilei sale de naștere un dar care a stârnit mânia lui Dumnezeu, capul [lui Ioan Botezătorul] pe tipsie [Mt 14, 8. 11], cu cât mai mult nu va dăruia Cel Binecuvântat binecuvântările Sale celui ce cântă de praznicul Său?

REFREN: *Binecuvântat Cel ce S-a micșorat nesfârșit ca să ne înalțe nesfârșit!*

2. Să nu socotim privegherea noastră de azi drept o priveghere de toate zilele! E un praznic a cărui plată e de sute de ori mai mare, căci e un praznic care cu veghea lui se luptă cu somnul, un praznic cuvântător, care cu glasul său luptă cu tăcerea. E înzestrat cu toată bunătățile, e căpetenia oștirii sărbătorilor și a tuturor bucuriilor.

---

* Urmează *Imnele la Naștere (21-27)* inserate în manuscrisul liturgic *British Museum Add 14506 (J)* între *Imnele 1* și *2* din colecția reprezentată de manuscrisul *G* și a cărui ordine a fost reținută în ediția critică a lui E. Beck (1959).

3. În ziua aceasta îngerii și arhanghelii s-au pogorât să cânte cântare de laudă nouă pe pământ. În taină ei coboară și astăzi veselindu-se cu cei ce priveghează. Atunci când și-au cântat această laudă a lor întâia oară, lumea era plină de blestemății. Bindecuvântată fie nașterea prin care astăzi lumea răsună de imne de laudă!

4. Căci e noaptea care amestecă veghetori [îngeri — Dn 4, 10. 14] cu veghetori! Veghetorul [îngerul] a venit să facă veghetori pe pământ. Cei ce priveghează s-au făcut tovarășii veghetorilor [îngerilor]. Cei ce cântă laude s-au făcut tovarășii serafimilor. Fericit cel ce s-a făcut harfă spre lauda Ta, plata sa a fost mila Ta.

5. Să lăudăm nașterea Celui Întâi-Născut, felul în care Dumnezeuzeirea și-a țesut în pântec o haină, a îmbrăcat-o și a ieșit născându-Se, iar în moarte a dezbrăcat-o iarăși. A dezbrăcat-o o dată [în moarte], a îmbrăcat-o de două ori [în Naștere și Înviere]. Când cel de-a stânga [Satan] a înșfăcat-o [prin moartea de pe cruce], [Dumnezeirea] i-a smuls-o [prin Înviere] și a așezat-o de-a dreapta [prin Înălțare].

6. Puterea ce cârmuiește toate s-a sălășluit în mic pântec. Sălășluindu-se acolo, ținea hățurile a toate. Era supusă Născătorului Ei, ca să împlinească voia Lui. Cerul și toate făpturile erau pline de Ea. Soarele a intrat în pântec, dar razele Lui sălășluiau în înalt și în adânc.

7. El sălășluiește în sânurile largi ale tuturor făpturilor, prea mici ca să primească măreția Celui Întâi-Născut. Cum L-ar fi putut cuprinde pântecul Mariei? O minune, dacă s-a întâmplat, o tulburare, dacă nu s-ar fi întâmplat! Dintre toate sânurile care L-au primit, numai unul a fost în stare de aceasta: Sânul Celui Puternic Care L-a născut.

8. Dacă L-a primit întreg, sânul [Mariei] care L-a primit se aseamănă Sânului minunat [al Tatălui] Care L-a născut. Și cine ar îndrăzni să spună că un sân mic, slab și disprețuit [al Mariei] s-ar putea asemana cu Sânul Marii Ființe? El S-a sălășluit în ea pentru mila Sa; dar pentru că Firea Sa e nemăsurată, n-a fost mărginit de nimic.

9. Pace și împăcare Care ai fost trimisă neamurilor; Rază veselitoare, Care ai venit la cei posomorâți; Aluat puternic, Care birui în liniște totul; Îndelung-răbdătorule, Care ai prins încetul cu încetul zidirea, fericit cel ce a primit în inima sa bucuria Ta și a uitat întru Tine durea-rea sa!

10. Gurile veghetorilor [îngerilor] și ale celor ce veghează au strigat săltând: „Pace!” Vestea cea bună a veghetorilor, pe care au adus-o, a ajuns la cei ce veghează. Cine va dormi în noaptea aceasta, care a trezit făptura? Căci ei au vestit „Pace” acolo unde domnea vrăjmașia. Binecuvântat fie Pruncul Care a împăcat prin tăcerea Lui Măreția [dumnezeiască] pe care o mâniaseră cei cuvântători.

11. Veghetorii [îngerii] s-au amestecat cu veghetorii; și se bucurau de mântuirea lumii. Rușinat a fost cel rău care l-a sfătuit pe Adam [Fc 3, 5] și și-a împletit o cunună amăgitoare. El și-a înălțat tronul său pe pământ ca un dumnezeu. Dar Pruncul așezat în iesle l-a prăvălit din puterea sa. Soarele a dat înapoi cinstirea [care i s-a dat]; el L-a cinstit prin magi, s-a închinat Lui prin închinătorii lui.

12. Dumnezeu a văzut că ne închinam făpturilor. Și s-a îmbrăcat într-un trup zidit, ca să ne prindă prin obișnuința noastră. Iată Plăsmuitorul nostru ne-a tămăduit prin această plămadă, și Ziditorul nostru ne-a mântuit printr-un lucru zidit. Nu ne-a condus puterea Sa. Binecuvântat fie Cel ce a venit cu cele ale noastre și ne-a amestecat [unit] cu cele ale Sale.

13. Tu, Cel ce întreci orice măsură, Care Te-ai micșorat fără măsură, din slăvita Ta slavă Te-ai smerit spre umilință. Milostivirea care locuiește întru Tine Te-a plecat atât de mult. Pleacă și spre mine milostivirea Ta ca să ajung slăvit în ciuda răutății mele. Fericit cel ce s-a făcut izvor de cântări și Te-a lăudat întru toate.

14. S-a făcut slugă pe pământ, și era Domn în înalt; deși moștenea înaltul și adâncul, S-a făcut străin. Dar Cel osândit pe nedrept va judeca după adevăr, și Cel scuipat în față va sufla Duhul în față [apostolilor — In 20, 22]. Cel ce a

ținut în mâini o trestie slabă [Mt 27, 29] Se va face toiagul lumii ca, îmbătrânind, să se sprijine în El.

15. Cel Care S-a sculat ca să slujească robilor va fi închinat șezând pe tron [de-a dreapta]. Înaintea Celui pe care-L batjocoreau cărturarii, serafimii strigau: „Sfânt, sfânt, sfânt” [Is 6, 3]. Această slavă Adam a vrut să o fure în ascuns. Șarpele care l-a făcut să cadă a văzut la ce înălțime a fost ridicat. Și el [Adam] l-a zdrobit, fiindcă îl amăgise cu viclenie; picioarele Evei l-au călcat în picioare [Fc 3, 15], fiindcă își vărsase veninul în urechea ei.

16. Cea nuntită a ajuns stearpă și n-a adus rod, dar pântecul Mariei a zămislit fără nuntă. Să ne minunăm de câmpii și să ne mirăm de sădirile lor: cea care a primit n-a dat înapoi, și cea care n-a împrumutat a dat înapoi. Firea s-a mărturisit învinsă, căci pântecul a amăgit-o: fără să-i fi dat ea nimic, el i-a dat înapoi.

17. În fața judecății Maria e apărută de Elisabeta. Sterpiciunea Elisabetei a adeverit că Voința care are putință va închide ușa deschisă și o va deschide pe cea închisă. Ea a făcut lipsit de prunci pântecul celei căsătorite și rodnic pântecul fecioarei. Pentru că poporul [ales] a fost necredincios, Ea a încuiat-o pe cea căsătorită în fața celei curate.

18. Cel ce poate da lapte sânilor uscați și neroditori i-a lăsat să se sleiască când au fost tineri și i-a făcut să curgă când au fost bătrâni, a silit și schimbat firea la vremea ei și împotriva vremii ei. Domnul firilor a schimbat firea fecioarei. Pentru că poporul [ales] era sterp, a făcut-o pe bătrână [Elisabeta] gură care să vorbească pentru slujnică [Maria].

19. Și așa cum a început în naștere, așa a sfârșit în moarte. Nașterea Sa a primit închinare, iar moartea Sa a plătit datoria. Când a venit la naștere I s-au închinat magii [Mt 2, 11], iar când a venit la patimă tâlharul a scăpat la El [Lc 23, 42]. Între nașterea Sa și moartea Sa, El a pus la mijloc lumea, pe care a mântuit-o prin naștere și prin moarte.*

---

* Imnul se continuă cu alte șase strofe preluate din *Imnele despre credință* (20–22 = *Fid.* 4, 1–3; 23 = *Fid.* 4, 7; 24 = *Fid.* 4, 11; 25 = *Fid.* 7, 5), și care n-au fost traduse pentru că aparțin logic și compozițional unui alt context.

Inn alfabetic cu următoarele teme, adeseori reluate: îndemn de a lăuda în ziua Nașterii Sale pe Domnul, Medicul nostru (1-3); către pământ și Biserică (9); către neamuri (24); către femei, Eva și Maria (23); Kanon și Nisan — cele două luni ale nașterii și zămislirii (6); cele trei luni ale praznicelor Nașterii, Învierii și Înălțării (8). Nașterea Domnului eliberează creația de sub jugul idolatriei (4 sq., 35), eliberează creația divinizată abuziv de om, soarele (10 sq.), luna (12), focul (13 sq.); biruie pe cei ce-și fac idoli (22); aurul, tămâia și smirna, mai înainte în slujba idolilor, adoră cu magii Pruncul (25-29); adorația idolatră a făpturilor de către oameni desființată de adorația Pruncului, Făptură divină (15 sq.); Satan lucrător în idolatrie, răsturnat de Nașterea Mântuitorului (17 sq., 30 sq.); biruința Nașterii asupra caldeilor (32); eliberarea sufletului înlănțuit (33); biruința asupra păcatului, netezirea căii spre Dumnezeu (19-21). Libertatea în cădere și mântuire; Satan și Dumnezeu doar ademenesc (34); zămislirea și nașterea Domnului (34, 36 sq.); minunatul schimb al Întrupării (38-40); încheiere (41).

SCHIMBAREA MELODIEI

1. Cântați, popoarelor, de praznic, laude întâiului-născut între toate praznicele! Numărați durerile care au fost, vânățiile și suferințele, ca să cunoaștem ce răni ne-a tămăduit Pruncul trimis nouă! Lăudat Cel ce a putut tămădui toate durerile noastre!

REFREN: *Binecuvântat să fie înaintea de toate în nașterea Sa!*

2. Mărturișiți, popoarelor mântuite, pe Mântuitorul a toate de ziua nașterii Sale! Prin milostivirea Sa până și mintea mea slabă s-a făcut harfă să cânte de praznicul Său biruințele Celui Întâi-Născut! Binecuvântat Cel ce ne-a învrednicit de praznicul Său!

3. Cum s-ar putea minuna cineva de un doctor, fără a fi auzit și aflat [mai întâi] care au fost durerile? Când vestim rănilor noastre, e slăvit Tămăduitorul nostru. Binecuvântat Cel slăvit ca un biruitor prin suferințele noastre!

4. Făpturile primeau închinare, pentru că [omul] cel care se închina lor era nebun. Se închina tuturor lucrurilor, fiindcă nu se închina Unuia. Cel milostiv s-a pogorât și a rupt jugul ce ținea în robie toate. Binecuvântat Cel ce a luat de pe noi jugul nostru!

5. Milostivirea Celui ceresc S-a pus în mișcare și El S-a pogorât ca să elibereze făptura Sa. În această binecuvântată lună în care se face eliberarea [robilor], Domnul a venit la robime, ca să cheme pe robi la libertate. Binecuvântat fie Cel ce a adus slobozenia noastră!

6. Domnul lunilor și-a ales două luni pentru isprăvile Sale. Zămislirea Sa s-a petrecut în luna lui Nisan [martie-aprilie] și nașterea sa în luna lui Kanon [decembrie-ianuarie]. În luna lui Nisan a sfințit pruncii zămisliți, iar în luna lui Kanon i-a slobozit pe cei născuți. Binecuvântat fie Cel ce aduce bucurie cu lunile Sale!

7. Strigat-a cu tăcerea lui soarele la Domnul său împotriva închinătorilor lui. Durere a simțit el, făptura, că primea închinare în locul Domnului său. Bucuroasă e acum zidirea că primește închinare Ziditorul. Binecuvântat fie Pruncul Cel vrednic de închinare!

8. Trei luni au împletit cunună și L-au încununat cu biruințe. Luna binecuvântată a slujit nașterii Sale, luna vrednică de dorire a slujit Învierii Lui, iar luna desfătărilor Înălțării Lui. Lunile I-au adus cununile lor. Binecuvântat fie Cel ce a strălucit biruitor în lunile Sale!

9. Descoperă-ți, veselește-ți, pământule, fața ta de praznicul nostru! Cu glas tare să cânte laudă Biserica! În tăcere să laude cerul și pământul! Aduceți laudă și mărturisire Pruncului Care a adus slobozenie pentru toți! Binecuvântat fie Cel ce a rupt zapisul datoriilor noastre!

10. Căci nebunii cinsteau soarele, necinstindu-l însă prin cinstirea lor. Acum că au cunoscut că el este rob, și prin

alergarea sa el se închină Domnului său. Se bucură toate [făpturile] roabe că acum sunt socotite roabe. Binecuvântat fie Cel ce a rânduit firile!

11. Nelegiuire am făcut când ne-am făcut robi altor robi [făpturilor]. Libertatea noastră i-a silit pe robi [făpturile] să fie stăpânii noștri. Căci pe robul nostru al tuturor, soarele, l-am făcut stăpânul nostru al tuturor. Binecuvântat fie Cel ce ne-a dus înapoi la El Însuși!

12. Chiar și luna era închinată și a fost eliberată prin nașterea Sa. De mirare e că lumina care luminează ochii a întunecat ochii care au privit la ea ca la un dumnezeu. Binecuvântată fie strălucirea care ne-a luminat!

13. Focul s-a închinat nașterii Tale care a luat închinarea de la el; căci lui i se închinau magii care au căzut închinându-se înaintea Ta. Ei l-au lăsat și s-au închinat Domnului său, schimbând focul pe Foc. Binecuvântat fie Cel ce ne-a botezat în lumina Sa!

14. În locul focului nebun care-și mistuie propriul său trup, magii s-au închinat Focului Care Și-a dat trupul Său celor ce-L mănâncă. Cărbunele s-a apropiat să sfințească buze necurate [Is 6, 6]. Binecuvântat fie Cel ce a amestecat în noi Focul Său!

15. Rătăcirea orbise oamenii, ca ei să se închine făpturilor. Primeau închinare cele ce erau împreună-roabe cu ei, iar Stăpânului a toate I se arăta nerecunoștință. Cel vrednic de închinare S-a pogorât ca să Se nască și a strâns la El toată închinarea. Binecuvântat fie Cel Căruia Îi aduc închinare toate.

16. Cel ce știe toate a văzut că ne închinam făpturilor. S-a îmbrăcat într-un trup zidit, ca să ne prindă prin obișnuința noastră, ca printr-un trup zidit să ne tragă spre Ziditorul. Binecuvântat fie Cel ce ne-a dus la El cu ademenire!

17. Cel rău a știut cum să ne vatăme: prin stele ne-a făcut orbi; prin averi ne-a păgubit; prin aur ne-a făcut săraci; prin idoli sculptați ne-a făcut o inimă de piatră [Iz 11, 19]. Binecuvântat fie Cel ce a venit să o înmoaie!

18. Din pietre au făcut idoli, ca oamenii să se poticneas-
că prin ei. I-au pus pe drumuri, ca orbii să se împiedice de
ei. I-au numit dumnezei, ca aceia care-i văd să se potic-
nească. Binecuvântat fie Cel ce a vădit idolii cei mincinoși!

19. Păcatul și-a întins mantia să acopere toate, ca ni-
meni să nu poată vedea adevărul. Adevărul s-a pogorât în
pântec, a ieșit din el și a surpat rătăcirea. Binecuvântat fie
Cel ce a înlăturat-o prin nașterea Sa!

20. Cel Milostiv n-a îndurat să vadă închisă calea noas-
tră spre El. Pogorându-Se prin zămislire, a deschis calea.
Ieșind prin naștere a croit-o și a așezat pe ea borne. Bine-
cuvântată fie pacea căii Tale!

21. A ales proroci, și ei au netezit calea pentru poporul
[ales]. A trimis apostoli, și ei au gătit cărare pentru nea-
muri[le păgâne]. De ocară s-au făcut pietrele de poticneală
ale celui rău, căci niște oameni slabi le-au îndepărtat. Bi-
ne-cuvântat fie Cel ce drepte a făcut căile noastre!

22. Idolii îi făceau orbi pe cei care-i sculptau; ei făceau
ochi pietrei, dar își orbeau ochii lor. Laudă nașterii Tale,
care a deschis ochii văzătorilor orbi. Binecuvântat fie Cel
ce a restabilit vederea!

23. Femeile feciorelnice să mulțumească curatei Maria.
Căci prin Eva, mama lor, mare a fost ocara lor; acum însă
prin Maria, sora lor, slăvită a fost biruința lor. Binecuvân-
tat fie Cel ce iese din ele!

24. Să laude neamurile [păgâne] nașterea Ta; căci au
primit ochi ca să vadă. El a luat de la ele beția lor, iar ele
și-au văzut înjosirea lor, s-au osândit pe sine și s-au închi-
nat Izbăvitorului lor. Binecuvântat fie Cel ce le-a învățat
pocăința!

25. Oamenii și-au risipit închinarea lor pretutindeni.
Dar pe Cel Vrednic de închinare nu l-au căutat să-I aducă
închinare. Dar cele închinare n-au putut suferi să primeas-
că închinare de la închinătorii cei rătăciți. Binecuvântat fie
Cel ce S-a pogorât ca să primească închinare!

26. Aurul idolilor s-a închinat Ție, Celui Care l-ai prefă-
cut în milostenie. El, care în chipurile lipsite de viață era

fără folos, e de folos pentru cei vii; zorește acum spre casa Ta cu bani, așa cum a zorit cândva spre ieslea Ta. Binecuvântat fie Cel pe Care L-a îndrăgit zidirea!

27. Tămâia, care slujise demonilor, s-a închinat nașterii Tale. Posomorâți erau norii ei de fum; dar acum s-a veselit când L-a văzut pe Domnul ei. În loc de a fi adusă jertfă rătăcirii, ea a fost adusă acum jertfă lui Dumnezeu. Binecuvântată fie nașterea Ta, care a primit închinare.

28. S-a închinat Ție și smirna, atât pentru ea însăși, cât și pentru mirodeniile înrudite cu ea. Idolii cei necurați au fost făcuți necurați prin ungera ei; dar prin Tine mirodeniile și-au redobândit mireasma în ungera cu care Te-a uns Maria [In 12, 3]. Binecuvântată fie mireasma Ta care ne-a înmiresmat!

29. Aurul cel închinat s-a închinat Ție când Ți l-au adus magii. El, care primea închinare în idoli, s-a închinat acum Ție. S-a închinat Ție împreună cu închinătorii lui și a mărturisit că Tu ești Cel vrednic de închinare. Binecuvântat fie Cel ce a cerut închinarea pentru El!

30. Cel rău care se zbenguia pe pământ a fugit cu cetele sale. Pe înălțimi i se jertfeau vițeei, iar în grădini i se junghiau boii. El a înghițit întreaga făptură și și-a umplut pânțelele cu pradă. Binecuvântat fie Cel ce a venit și l-a deșertat.

31. Despre el a spus Domnul nostru că a căzut din cer [Lc 10, 18], că el, cel urât, se va înălța, dar va cădea din înălțimea lui. Piciorul Mariei l-a călcat în picioare pe el, care mușcase călcâiul Evei [Fc 3, 15]. Binecuvântat fie Cel care prin nașterea Sa l-a umilit.

32. Caldeii umblau pretutindeni și rătăceau. Tulburați au fost pe pământ vestitorii rătăcirii. Au fost făcuți să tacă fiind biruiți de vestitorii adevărului. Binecuvântat fie Pruncul Care a fost vestit!

33. Întinsu-și-a păcatul năvoadele spre prindere. Laudă nașterii Tale care a rupt năvoadele rătăcirii. Sufletele prinse în adânc au fugit în înalt. Binecuvântat fie Cel ce ne-a dat aripi!

34. Voia Sa ne-ar fi putut elibera și cu de-a sila. Dar fiindcă nu ne-am făcut vinovați cu de-a sila, nici El nu ne-a îndreptat cu de-a sila. Cel rău ne-a dus în robie prin momeală, și nașterea Ta ne-a mântuit tot prin momeală. Bindecuvântat fie Cel ce a născocit un meșteșug să ne mântuiască!

35. Se tânguiau făpturile că primeau închinare, și se rugau în tăcere să fie slobozite. Cel ce eliberează toate le-a auzit și, fiindcă nu putea suferi aceasta, S-a pogorât, a îmbrăcat în pântec haină de rob, a ieșit și a eliberat făptura. Bindecuvântat Cel ce a câștigat foloase pentru făptura Sa!

36. Milă s-a pus în mișcare în cer la glasul făpturilor ce strigau după ajutor. Și atunci a fost trimis Gavriil [Lc 1, 26], care a venit și a vestit zămislirea Ta. Când Te-ai născut, veghetorii [îngerii] au vestit ieșirea Ta. Bindecuvântată fie de către toți închinarea Ta!

37. Căci mai mare e bucuria pentru naștere decât pentru zămislire. Pentru că numai un înger ne-a vestit zămislirea Ta; dar bucuria nașterii Tale ne-au vestit-o mulțime de oaste îngerească [Lc 2, 13]. Bindecuvântată fie vestirea Ta în ziua Ta!

38. Laudă vreau să-Ți aduc de ziua Ta, Vrednicule de închinare! Ia de la mine roada mea și dă-mi mila Ta! Căci dacă eu, cel rău, Îți dărui cele ale mele, cu cât mai multe nu-mi vei da Tu, Cel Bun? Bindecuvântată fie bogăția Ta în robul Tău!

39. Două lucruri pentru care Te-ai rugat ni s-au împărțit prin nașterea Ta. Tu Te-ai îmbrăcat în trupul nostru văzut; iar noi ne-am îmbrăcat în puterea Ta nevăzută. Trupul nostru s-a făcut haina Ta, iar Duhul Tău s-a făcut veșmântul nostru. Bindecuvântat fie Cel ce a fost împodobit și ne-a împodobit!

40. Minunatu-s-a adâncul și înaltul, că nașterea Ta i-a supus pe cei răzvrățiți. Pentru că Ți-am dat ostatici [trupul și sufletul lui Iisus], ne-ai dat pe Mângâietorul. Când ostaticii [trupul și sufletul lui Iisus] s-au urcat de la noi, atunci

s-a pogorât la noi Căpetenia oștirilor [Duhul]. Binecuvântat fie Cel ce i-a luat pe unii și L-a trimis pe Celălalt!

41. Veniți, toate gurile, gătiți-vă și faceți-vă apă și izvoare de cântări! Să vină Duhul Sfânt și să laude El în noi toți pe Tatăl Care ne-a mântuit prin Fiul Său. Binecuvântat fie El înainte de toate în Fiul Său!

1: rugăciune pentru harul de a putea povesti nașterea; 2-4: minunea nașterii: Dumnezeu după voință în trup, după atotprezență în toate; Întruparea, descoperire a bunătății lui Dumnezeu; antinomiile nașterii: ceresc și pământesc, Fiu al lui Dumnezeu și Fiu al Mariei, voia și firea lui Dumnezeu; 5-6: nașterea lui Hristos, renaștere a umanității și izvor de nădejde; 7-9: ziua de naștere a lui Hristos ține locul nașterii Lui, ne dă pe Fiul Său; 10: magii și prorocul, Irod și cărturarii; 11-13: antinomiile Celui Întrupat: pântecul Mariei cuprinde pe Cel Infinit; Pruncului din iesle I se aduc daruri; hainele lui Hristos fac minuni; haina de apă a Botezului Său strălucește lumină; giulgiurile Sale atestă minunea; scopul: acela de a reda lui Adam haina pierdută a raiului; 14: rugăciune finală

SCHIMBAREA MELODIEI

1. Care muritor va putea povesti despre Cel ce dă viață tuturor, Care a lăsat înălțimea Măreției Lui și S-a pogorât la cele mici. Tu, Care prin nașterea Ta înalți toate, înalță și mintea mea slabă, ca să povestesc despre nașterea Ta; nu să cercetez măreția Ta, ci să vestesc harul Tău [bunătatea Ta]! Binecuvântat fie Cel ce e și ascuns și vădit în faptele Sale!

REFREN: *Laudă Ție mai cu seamă de la noi toți!*

2. Mare minune că Fiul, Care S-a sălășluit cu totul în trup, a locuit întreg în el fără ca acesta să-L fi cuprins. S-a sălășluit în el, fără să fie mărginit. Voia Sa era întregă în el, dar întregimea Lui nu era în el. Cine ar putea spune aceasta: că deși sălășluia întreg în trup, sălășluia întreg în toate? Binecuvântat fie Cel nemărginit Care S-a făcut mărginit!

3. Măreția Ta rămâne ascunsă pentru noi, harul Tău s-a arătat înaintea noastră. Vreau, Doamne, să tac despre măreția ta și să vorbesc despre harul Tău. Harul Tău a pus stăpânire pe Tine și Te-a plecat spre noi, cei răi. Harul Tău Te-a făcut prunc, harul Tău Te-a făcut om, a strâmtorat și lărgit măreția Ta. Binecuvântată fie Puterea Care S-a făcut mică și mare!

4. Laudă Celui ce S-a făcut pământesc fiind prin firea Sa ceresc. În iubirea Lui S-a făcut întâi-născut al Mariei [Lc 2, 7] fiind Întâiul-Născut al lui Dumnezeu [Evr 1, 6]. S-a făcut după nume fiu al lui Iosif fiind Fiu al Celui Preaînalt. S-a făcut om după voia Lui, fiind prin firea Sa Dumnezeu. Binecuvântată fie voia și firea Ta! Binecuvântată fie Slava Ta care s-a îmbrăcat în chipul nostru!

5. Nașterea Ta, Doamne, s-a făcut maică a tuturor fapturilor, fiindcă a zămislit și a născut din nou umanitatea care Te-a născut. Ea Te-a născut trupește, iar Tu ai născut-o duhovnicește. Numai de aceea Te-ai născut, ca să naști pe oameni după asemănarea Ta. Iată, nașterea Ta naște toate. Binecuvântat fie Cel ce S-a făcut tânăr și a întinerit toate!

6. Nădejdea oamenilor care pierise a sporit prin nașterea Ta. Nădejde bună au vestit faptele cerești oamenilor. Satan, care a nimicit nădejdea noastră, și-a nimicit cu propria sa mână nădejdea sa când a văzut că nădejdea a sporit din nou: nașterea Ta s-a făcut pentru cei lipsiți de nădejde izvor care picură nădejde. Binecuvântată fie nădejdea care ne-a dat vestea cea bună!

7. Ziua nașterii Tale se aseamănă Ție; căci e binevenită și vrednică de iubire ca și Tine. Noi, care n-am văzut nașterea Ta, am iubit-o totuși ca și cum am fi fost pe vremea ei. În ziua Ta Te vedem ca atunci când erai prunc, îndrăgit de toți. Saltă, iată, de bucurie în ea bisericile. Ziua Ta împodobește și e împodobită. Binecuvântată fie ziua Ta, care a venit pentru noi!

8. Ziua Ta ne-a făcut un dar, cum Tatăl Tău nu are un al doilea. Nu un serafim a trimis El la noi, nu un heruvim s-a pogorât la noi. N-au venit veghetori [îngeri] slujitori,

a venit Întâiul-Născut, Căruia Îi slujesc aceștia. Cine ar putea mulțumi îndeajuns Măreției nemăsurate care zace într-o iesle disprețuită! Binecuvântat fie Cel care ne-a dat toate cele ale Sale!

9. Generației aceleia i-a făcut bucurie nașterea Ta. Generației noastre i-a făcut bucurie ziua Ta. Îndoită a fost fericirea acelei generații; căci ei au văzut nașterea Ta și ziua Ta. Mai mică e fericirea celor de pe urmă; căci ei văd numai ziua nașterii Tale. Dar întrucât cei de aproape s-au îndoit, mai mare e fericirea celor de pe urmă, care au crezut în Tine fără să Te vadă [*In* 20, 29]. Binecuvântată fie fericirea care ni s-a înmulțit!

10. Magii s-au veselit din depărtare, cărturarii au vestit de aproape. Prorocul [*Miheia*] a arătat locul din cartea sa, iar Irod turbarea sa. Cărturarii au arătat tâlcuirea, iar magii credința. De mirare cum la un prunc cei de un neam cu el s-au repezit cu săbiile lor, iar cei străini cu darurile lor. Binecuvântată fie nașterea Ta care i-a pus în mișcare pe toți!

11. Pântecul Mariei mă uimește cum Te-a putut cuprinde și învălui pe Tine, Doamne. Întreaga zidire era prea mică ca să ascundă măreția Ta. Pământul și cerul erau prea strâmte ca să fie sânul care să adăpostească Dumnezeirea Ta. Prea mic pentru Tine a fost sânul pământului și îndeajuns de mare pentru Tine a fost sânul Mariei. El S-a sălășluit în poală și a tămăduit cu poala [*veșmântului Său* — *Lc* 8, 44].

12. A fost înfășat cu scutece în cele de jos, și I s-au adus daruri. A îmbrăcat hainele unui băiat, și minuni au izvorât de acolo. S-a îmbrăcat în apa botezului, și raze au țâșnit de acolo. S-a îmbrăcat în giulgiuri ca un mort, și semne de biruință s-au arătat ele. O dată cu smereniile Sale vin și înălțările Lui. Binecuvântat Cel ce a legat slava Lui de patima Sa!

13. Toate aceste schimbări, pe care Cel Milostiv le-a lepădat și îmbrăcat, s-au făcut fiindcă S-a străduit să-l îmbrace din nou pe Adam în slava pe care acesta a lepădat-o. În locul ramurilor lui [*Adam*] El S-a învăluit în scutece, și

în locul pieilor lui [Adam] S-a îmbrăcat în haine. S-a botezat pentru fărădelegea lui [Adam] și a fost uns cu miresme din pricina morții lui. A înviat și l-a înălțat întru slavă. Binecuvântat Cel ce S-a pogorât, S-a îmbrăcat [în Adam] și S-a înălțat!

14. Pentru că nașterea Ta i-a cuprins și pe fiii lui Adam ca și pe Adam însuși, Tu, Cel Puternic, Care Te-ai făcut prunc, prin nașterea Ta m-ai născut din nou și pe mine. Tu Cel Curat, Care te-ai botezat, spălarea Ta să ne spele de înținăciune! Tu, Cel Viu, Care ai fost uns cu miresme, fă-ne să dobândim viață prin moartea Ta! Ție numai vreau să-Ți mulțumesc în Cel ce umple toate. Laudă Ție de la noi toți!

1 și 17-18: omorârea pruncilor din Betleem; 3: fuga în Egipt; 4: Scriptura și poporul (ales), împlinirea ei și neamurile (păgâne); 5-10: steaua Betleemului, Irod și magii; 11: dubla venire a lui Hristos; 12-16 și 19-20: Nașterea Mântuitorului vestită de proroci, necunoscută de iudei, ci cunoscută de păgâni (magi), care au venit cu daruri de departe, de la noii copii ai lui Avraam treziți din pietre; 21: strofă finală; 22-25: adaos de alte manuscrise: 22: Scripturile, poporul iudeu și neamurile păgâne; 23-25: steaua și Ioan, cei doi vestitori ai Mântuitorului

SCHIMBAREA MELODIEI

1. Omorâți au fost pruncii [Mt 2, 16-18] din pricina nașterii Tale, care dă viață tuturor! Fiindcă Domnul nostru, Domnul Împărăției, avea să fie un împărat omorât, tiranul acela [Irod] viclean i-a adus ostatici omorâți, îmbrăcați în simbolurile morții Sale. Cetele cerești au primit ostaticii pe care i-au adus cei pământești. Binecuvântat fie Împăratul care i-a mărit!

REFREN: *Laudă Ție de toate limbile în ziua aceasta a nașterii Tale!*

2. Ca niște păstrători ai celor încredințate, toți împărații din casa lui David și-au predat unii altora tronul și cununa Fiului lui David. Dar preoții, prorocii și împărații s-au sfârșit, găsindu-și capăt și hotar într-Unul, Domnul a toate, Care a luat de la ei toate și a pus capăt succesiunilor. Binecuvântat fie Cel ce S-a îmbrăcat în ale Sale!

3. Gângurit-au porumbeii în Betleem; căci șarpele a omorât puii lor. Vulturul însă a scăpat fugind în Egipt ca

să primească făgăduințele. Egiptul s-a bucurat că s-a făcut capitalul pentru plățirea datoriilor lui. El, care-i omorâse pe fiii lui Iosif [Iș 1, 22], s-a străduit să dea înapoi Fiului lui Iosif datoria lui față de urmașii lui Iosif. Binecuvântat fie Cel ce L-a chemat în Egipt!

4. Cărturarii citeau în fiecare zi că o stea va răsări din Iacob [Nm 24, 17]. Poporul [Israel] avea glasurile și citirile [prorocilor], dar neamurile [păgâne] aveau răsăritul și tâlcuirea. Ei aveau Scripturile, iar noi împlinirea, ei ramurile, iar noi roadele. Cărturarii citeau în cărți, iar magii au văzut în realitate raza acelei citiri. Binecuvântat fie Cel ce ne-a dat Scripturile lor!

5. Cine ar putea vorbi despre ascunderea și arătarea stelei luminoase care mergea înaintea purtătorilor de daruri? Ea s-a arătat și a vestit cununa [Împăratului], și tot ea s-a ascuns și a ascuns trupul [Domnului]. Prin acestea două s-a făcut vestitoarea și ocrotitoarea Fiului. I-a ocrotit trupul și I-a vestit cununa. Binecuvântat fie Cel ce face înțelepți pe vestitorii Săi!

6. Privit-a tiranul spre magi când aceștia au întrebat: „Unde e fiul de împărat?” [Mt 2, 2]. Deși inima îi era posomorâtă, căuta să arate în afară că e vesel. Și împreună cu oile [magii] a trimis lupi [soldații]* ca să omoare pe Mielul lui Dumnezeu. Mielul a fugit însă în Egipt, ca de acolo să-i judece pe cei pe care i-a izbăvit de acolo. Binecuvântat fie Cel ce acum i-a dus în robie din nou**!

7. Magii au descoperit tiranului: „Când robii tăi s-au amestecat cu noi, steaua s-a ascuns și căile ni s-au întunecat”. Nu știau bunii că amarnicul împărat trimisese ucigași ca închinători ca să stârpească Rodul dulce pe care cei amari l-au mâncat și s-au îndulcit. Laudă Ție, Leacule al Vietiilor!

---

* Efrem pare să spună că soldații care au omorât pruncii au fost trimiși împreună cu magii (deși Mt 2, 7-18 spune că soldații au fost trimiși mai târziu), probabil interpretând relatarea evanghelică prin Nm 22-24, unde Valaam e însoțit de bătrânii lui Moab și Madian; cf. mai jos, strofa 20.

** Aluzie la distrugerea Ierusalimului de romani în anul 70 și risipirea evreilor care a urmat.

8. Cum magii primiseră porunca să se ducă și să caute Pruncul, stă scris despre ei că au văzut steaua aceea și s-au bucurat [Mt 2, 8. 10]. Prin aceea că s-au bucurat de vederea ei a dat de înțeles că aceasta se ascunsese. Ea s-a ascuns ca să-i țină departe pe ucigași; și s-a înălțat ca să-i cheme pe închinători. Pe unii i-a făcut să cadă, și pe alții i-a chemat. Binecuvântat fie Cel ce a biruit și în unii și în alții!

9. Cum însă a trecut cu vederea pe Prunc cel necurat care a omorât pruncii? L-a împiedicat dreptatea dumnezeiască căci el socotea că magii se vor întoarce la el. Pe când ședea și-i aștepta să prindă Pruncul închinat și pe închinătorii Lui, aceștia au scăpat din mâinile lui; de la tiranul acela darurile și închinătorii au fugit spre Fiul de Împărat. Laudă Celui ce știe toate meșteșugurile!

10. Odihnindu-se în culcușurile lor, magii cei lipsiți de violenție cugetau și astfel somnul li s-a făcut oglindă, și un vis le-a răsărit ca o lumină. Au văzut pe ucigașul, violenția și sabia sa, și s-au spăimântat. Violenția sa o întinsese bărbatilor, iar sabia o ascuțise împotriva copilașilor. Veghetorul [îngerul] i-a învățat pe cei ce dormeau. Binecuvântat Cel ce i-a făcut înțelepți pe cei lipsiți de violenție!

11. Cei simpli, care au crezut, au cunoscut două venituri ale lui Hristos. Cărturarii nebuni însă nu și-au dat seama nici măcar de una din ele. Neamurile [păgâne] au aflat viață [mântuire] la cea dintâi [venire] și înviere la cea de-a doua. Întâia venire a risipit în toate vânturile poporul [ales, Israel] cu înțelegerea orbită, iar cea de-a doua va șterge pomenirea lui. Binecuvântat fie Împăratul Care a venit și va veni!

12. Mântuitorul a răsărit orbilor, iar ei s-au uitat după altul! Soarele și-a arătat razele, iar ei sunt învăluiți în întuneric. Atunci Cel Strălucitor și-a trimis lumina și i-a chemat pe fiii întunericului [magii] să vestească fiilor luminii [iudeilor]: „Iată în mijlocul vostru e lumina, dar peste ochii voștri stă un văl!” [2 Co 3, 14]. Laudă Ție, Soare nou!

13. Prorocii au vestit [nașterea Lui], dar n-au spus timpul ei. El i-a trimis pe magi, și ei au venit și au arătat tim-

pul Lui. Dar magii, care au făcut cunoscut timpul Lui, n-au arătat și locul unde era Pruncul. Și atunci steaua strălucitoare a zorit și a arătat unde anume era Pruncul. Bindecuvântat fie Cel ce a fost tâlcuit de toate!

14. Iudeii au tăgăduit trâmbița lui Isaia care suna zămislirea Sa [*Is* 7, 14]. Și ei au făcut să tacă harfa psalmilor care cântau despre preoția Sa [*Ps* 110, 4]. Au făcut să amuțească chitara Duhului care cânta și ea despre împărăția Sa [*Ps* 145, 13]. În tăcere adâncă au încuiat nașterea măreață, care a smuls chiote de bucurie celor cerești și celor pământești. Bindecuvântat fie Cel ce a răsărit din tăcere!

15. Glasul Său s-a făcut cheie nevăzută și a deschis gura magilor. Pentru că în Iuda vestitorii tăceau, au sunat glasuri în făptură. Și, vestea cea bună pe care au tăgăduit-o aceia au adus-o cu ei cei de departe. Și atunci tăgăduitorii au început să asculte glasurile străinilor care strigau cu glas tare despre Fiul lui David. Bindecuvântat fie Cel ce prin glasul nostru i-a făcut să tacă!

16. Pentru că poporul [ales] a tăgăduit darurile și nu le-a adus Fiului Împăratului, vestitoarea Lui [steaua] a ieșit la neamuri/păgâni [magi] și le-a adus cu darurile lor. Nu le-a adus însă pe toate; căci micul sân al Betleemului nu le-ar fi putut cuprinde, dar sânul Sfintei Biserici s-a deschis larg și i-a primit pe fiii ei. Bindecuvântat fie Cel ce a făcut-o roditoare pe cea stearpă!

17. Tăiat-au ucigașii în Betleem mândrele flori, ca o dată cu ele să piară și mândra Sămânța în care zăcea ascunsă Pâinea cea Vie. Spicul Vieții a fugit ca să vină în snop la vremea secerișului. Strugurele care fugise de tânăr s-a dat pe Sine Însuși tescuirii, ca prin Vinul Său să mântuiască sufletele. Laudă Ție, Leacule al Vieții!

18. Ucigașii au intrat în grădina cea plină de roade tinere; au scuturat florile de tulpini, au nimicit vlăstare și muguri. Fără să știe, tulburătorul a adus daruri curate [pruncii uciși]: Vai lui și har lor! Betleemul a dat pârgă și a adus roade feciorelnice Celui Sfânt! Bindecuvântat fie Cel ce a primit pârga lor!

19. Întrucât cărturarii tăceau din pizmă și fariseii din invidie, oameni din piatră cu o inimă din piatră au cântat laude înaintea Pietrei celei nebăgate în seamă care s-a făcut în capul unghiului [Mc 12, 10]. Pietrele au fost muiate de Piatră și s-au făcut limbi cuvântătoare. Pietrele au strigat prin Piatra [Lc 19, 40]. Binecuvântată fie nașterea Ta care a făcut pietrele să strige!

20. Steaua despre care stă scris în Scriptură au văzut-o neamurile [păgâne] îndepărtate ca să fie rușinat poporul [ales]. Poporul care-i învăța pe alții și era mândru a fost nevoit să afle de la neamuri cum și unde au văzut acelea răsăritul despre care a vorbit Valaam [Nm 24, 17]. Un străin [Valaam] L-a arătat pe Acela, și tot niște străini [magii] L-au văzut mai întâi. Binecuvântat fie Cel ce a stârnit gelozia poporului!

21. Să se apropie rugăciunea mea de ușa Ta și sărăcia mea de comoara Ta! Dă-mi, Doamne, fără să socotești, cum dă omului Dumnezeu! Căci dacă dai multe, o faci ca Fiu al Celui Milostiv, și dacă mai adaugi, o faci ca Fiu al Împăratului. Dacă am fost nerecunoscător, am fost ca născut din țărână: ca Adam e și copilul lui Adam, și cum este Cel Milostiv e și Fiul Celui Milostiv. Laudă Ție Cel ce Te asemeni Părintelui Tău!

< strofe adăugate în alte manuscrise >

22. N-a băgat de seamă poporul [iudeu], care avea Scripturile, că acestea vesteau păcatele lor. Ele strigau despre lepădarea lui și povesteau despre intrarea noastră [a neamurilor păgâne]. Iată poporul nebun citește în cărțile sale făgăduințele ce au fost împărtășite nouă. Lăudându-se cu cărțile lui, el ne citește propria lui învinuire și mărturisește moștenirea noastră. Binecuvântat fie Cel ce le-a dat lor osteneala pentru a ne dărui nouă odihna.

23. Cei doi vestitori: steaua și Ioan, lasau să se întrevadă cele ale Întâiului-Născut. Una strălucirea, celălalt glasul; căci Cel Vestit e Lumină și Cuvânt. Glasul și raza slujesc Lui; strălucirea a vestit lumina Lui și glasul înțelepciunea

Lui. Binecuvântat fie Întâiul-Născut mai cu seamă de vestitorii Lui!

24. Privit-a spre el Ioan și a strigat: „Iată Mielul lui Dumnezeu” [*In* 1, 29]. Mielul s-a îngrășat și a crescut și a venit să se jertfească. Ioan nu s-a temut să strige: „Iată Acesta este!”, chiar dacă ucigașii s-au repezit la el, și chiar dacă era vremea stropirii [*Lv* 16], ca prin sângele Său să vină iertarea. Binecuvântat fie Cel ce a plătit datoria noastră!

25. Steaua strălucitoare nu s-a asemănat lui Ioan; căci într-un loc strălucea și își arăta calea celor curați, și într-alt loc apunea și rătăcea calea lupilor. Ea a cruțat Mielul de omorâre pentru ziua junghierii Lui prin care să aducă ispășire turmei Sale [*Evr* 9, 11 – 10, 18]. Binecuvântat fie Cel întru Care s-au izbăvit cei ai Săi!

1: praznicul Împăratului în Biserică și pustiitul Sion; 2: praznicul Biserici cu cântecele ei și îngerii; 3: Biserica și Fiul adorat cu daruri în ea; 4: pruncii Bisericii și pruncii Betleemului; împărații creștini și împăratul Persiei; 5: „Immanuel” al lui Isaia aplicat Bisericii; 6: păstorul din Efrata și Biserica, Betleemul permanent; 7: Daniel a prorocit ticăloșia și respingerea poporului urmată de chemarea neamurilor; 8: psalmii lui David și Biserica; 9: Biserica, refugiul praznicelor, prorocilor și cărților Vechiului Legământ; 10: în Biserică se împlinesc cele zece fericiri ale Domnului; 11-15: Efrata, Betleemul, Maria și Nașterea; minunea Dumnezeului născut; 16: Simeon, Pruncul și Duhul; 17: Gavriil și Fecioara; prin îngeri sălaşul ei se face un cer nou

SCHIMBARE A MELODIEI. PE MELODIA: *Fericită Efrata*

1. Fericită ești Biserică, pentru că în tine vuieste marele praznic, praznicul Împăratului. Și însetate foarte [după prăznuitori] sunt porțile părăsitului Sion, lipsite de praznice. Fericite sunt porțile tale, larg deschise, fără să fie de ajuns de largi, și curțile tale care s-au lărgit fără să-i poată cuprinde pe toți. În tine vuiesc neamurile [păgâne] care au strigat, și strigătul lor a făcut să tacă poporul [ales, Israel].

REFREN: *Laudă Celui ce Te-a trimis!*

2. Fericită ești Biserică; pentru că de praznicele tale se bucură veghetorii [îngerii]. Căci o noapte au lăudat ei pe pământul care restrânge și refuză lauda. Fericite sunt cântările tale care sunt semănate, secerate și adunate în hambare în ceruri! Gura ta e o cădelniță, iar cânturile tale se înalță ca tămâia de praznicele tale.

3. Fericită ești Biserică; pentru că de praznicul acesta vin la tine toate darurile! Magii au adus odinioară Adevă-

rului darurile lor între cei vicleni. Fericită casa ta; căci S-a pogorât să Se sălăşluiască Fiul Împăratului Cel închinat cu daruri. Aurul apusului și mirodeniile răsăritului se aduc de praznicele tale.

4. Fericită ești Biserică; pentru că n-ai un împărat tiran, omorător al pruncilor. Căci acela a omorât în Betleem pruncii fără deosebire, ca să omoare Pruncul Care dă viață tuturor. Fericți pruncii tăi, care au fost invidiați și cinștiți de împărați care au primit în ei mirodeniile cinstirii Tale*. Cununa Răsăritului însă a călcat în picioare pe cei ce Te iubesc, dar ea va fi călcată în picioare de cei iubiți de Tine**.

5. Fericită ești Biserică; pentru că de tine se veseleşte și Isaia în prorocia sa: „Iată Fecioara va lua în pânțe și va naște” [7, 14] un prunc, al cărui nume e o taină [simbol] mare. Tâlcuirea lui s-a descoperit în Biserică: două nume s-au amestecat și s-au făcut unul: „Immanuel”***, „Dumnezeu” e „cu tine” în toată vremea, întrucât te-a unit cu măduarele [trupului] Lui.

6. Fericită ești Biserică; pentru că Miheia a strigat: „Un păstor va ieși din Efrata” [Mi 5, 2]. Căci a venit la Betleem ca să ia din el toiagul lui Iesei și să pască popoarele. Fericți mieii tăi, însemnați cu pecetea Lui. Și mieluşelele tale, păzite de cuvântul tău! Tu, Biserică, ești Betleemul cel veşnic, căci întru tine e Pâinea Vieții****!

7. Fericită ești Biserică; pentru că de tine se bucură și Daniel, bărbatul doririlor [Dn 9, 23]. El a vestit că slăvitul Mesia va fi omorât și pentru moartea Lui cetatea sfântă va fi pustiită [Dn 9, 26]. Vai poporului [Israel] care a fost lepădat și nu S-a întors! Fericite neamurile [păgâne], care au fost chemate și nu s-au întors înapoi! Cei întâi chemați

---

* Aluzie la împărații creștini ai Imperiului Roman începând cu Constantin cel Mare.

** Aluzie la persecuțiile anticreștine ale regelui sasanid al Persiei, Shapur II, aflat în război aproape permanent cu Imperiul Roman. Ele au fost declanșate în 339–340 și au durat până la moartea regelui în 379 (deci după moartea lui Efreem survenită pe 9 iunie 373).

*** Efreem pare a separa pe „Immanuel” în două nume: „Imanu” și „El”.

**** În ebraică „Bet-lehem” înseamnă Casa Pâinii.

n-au vrut să vină, și în locul lor alții s-au bucurat de nunta lor [Lc 14, 24].

8. Fericită ești Biserică, căci întru tine cântă cu harfa sa împăratul David, care în Duhul a cântat despre El aceasta: „Fiul Meu ești Tu” în strălucire sfântă „astăzi Te-am născut” [Ps 2, 7]. Fericite urechile tale care au fost curățite ca să audă despre ziua Lui și despre trupul Său! Priveghează și cinstește-L! Învață de la Sion care a făcut în jale praznicul, și veselește pe Cel ce te-a veselit pe tine!

9. Fericită ești Biserică; pentru că toate praznicele au fugit din Sion și s-au așezat întru tine. Întru tine prorociei cei osteniți au aflat odihnă de osteneala și ocară pe care au trebuit să o îndure în Iuda. Fericite cărțile lui deschise în templele tale, și praznicele ei prăznuite în lăcașurile tale sfinte! Sionul zace pustiu; și astăzi, iată, toată lumea saltă de bucurie de praznicele tale!

10. Fericită ești Biserică, pentru cele zece fericiri* pe care le-a dat Domnul nostru! Simbol desăvârșit; căci de numărul 10 țin toate numerele. Așadar, zece fericiri te-au făcut desăvârșită pe tine. Fericite cununile tale împletite din aceste fericiri sfinte, care au fost țesute în orice cunună. Tu, Cel fericit, încununat cu orice fericire, aruncă și spre mine un cuvânt de fericire!

11. Fericită ești Efrata, maica împăraților; căci din tine a ieșit Domnul cununilor! Miheia ți-a vestit că El e din veșnicie [5, 2] și că întinderile vremilor Lui sunt necuprinse. Fericți ochii tăi care L-au văzut înaintea țăturor! Pe tine te-a învrednicit să-L vezi când S-a arătat. Obârșia binecuvântării și începutul bucuriilor tu le-ai primit înaintea țăturor celorlalți.

12. Fericit ești Betleeme! Căci te invidiază cetățile și orașele întărite. Asemenea ție au invidiat-o și pe Maria femeile și fiicele fecioare ale căpeteniilor. Fericită e slujnica pe care a socotit-o vrednică să Se sălășluiască întru ea, și feri-

---

* Tradiția siriană veche număra zece fericiri (Mt 5, 3; 5, 4; 5, 5; 5, 6; 5, 7; 5, 8; 5, 9; 5, 10; 5, 11 [cu Lc 6, 27a] și Lc 6, 21; cf. Afrahat, *Omiliii* 2, 9.

cit locul pe care l-a socotit vrednic să locuiască întru el! Slujnică săracă și loc mic a ales El ca să Se smerească.

13. Fericit ești Betleeme; căci întru tine a primit început Fiul Cel veșnic în Tatăl! Cu anevoie de înțeles e cum Cel ce S-a supus întru tine pe Sine însuși vremilor e Cel mai înainte de vremi! Fericite sunt urechile tale; căci întru tine a behăit mai întâi Mielul lui Dumnezeu, care a săltat întru tine și S-a micșorat în ieslea ta, și în același timp se întindea peste toate făpturile și era închinat în toate zările.

14. Fericită ești și tu Marie; căci numele tău e mare și înalt din pricina Pruncului tău! Fiindcă tu ne poți spune cât, în ce chip și unde S-a sălășluit întru tine Cel Măreț Care S-a micșorat. Fericită gura ta care a mărturisit fără să cerceteze, și fericită limba ta care a laudat fără să iscodească! Dacă până și mama Lui s-a înspăimântat de El, măcar că L-a purtat, cine L-ar putea înțelege?

15. O, femeie, pe care n-a cunoscut-o nimeni, cum vom putea vedea pe Fiul pe Care L-ai născut! Fiindcă ochiul nu poate înțelege schimbările slavei ce se odihnește peste El. Căci limbi de foc sălășluiesc întru Cel Care a trimis limbi la înălțarea Sa [FA 2, 3]. Orice limbă să se păzească! Căci cercetarea noastră e un vreasc și foc este iscodirea noastră.

16. Fericit preotul acela [Simeon; Lc 2, 25-32] care a adus în templul Tatălui pe Fiul Tatălui, Rodul cules din pomul nostru, măcar că El vine întru totul din Măreția dumnezeiască. Fericite sunt mâinile sale care s-au sfințit când L-au adus, și fericit părul său alb care a întinerit când L-a sărutat! Duhul din Templu a zorit cu bucurie în întâmpinarea Lui, și atunci când a fost răstignit a rupt catapeteasma și l-a lăsat [Mc 15, 28].

17. Căpetenia îngerilor ți-a dat[, Marie,] salutul păcii ca zălog al sfințeniei. Pământul s-a făcut cer nou în care veghetorii [îngerii — Dn 4, 10. 14] s-au coborât și au cântat laude. Fiii înălțimii au înconjurat sălașul tău din pricina Fiului Împăratului Care se sălășluisse întru tine. Prin cetele veghetorilor [îngerilor] casa ta pământească ai făcut-o asemenea cerului de sus.

1: întâiul an la Nașterii Domnului se aseamănă întâiei zile a creației; 2: magii și omorârea pruncilor în anul al doilea; 3-10: cele șapte zile ale creației — lumina, apele cerului și pământului, florile, luminătorii, animalele pământului și mării, Adam și sabatul — laudă pe Ziditorul lor născut; 11: ziua a opta, ziua tăierii-împrejur; 12: ziua a zecea, numărul fundamental, simbolul Numelui lui Iisus; 13: ziua curățirii

SCHIMBARE A MELODIEI

1. Întâiul an de la nașterea Mântuitorului nostru e obârșia bunătăților și temelia vieții. Căci poartă întru sine mulțimea biruințelor și plinătatea binefacerilor. Se aseamănă întâiei zile a creației, marele stâlp al fapturilor: aceasta poartă zidirea făpturii, iar ziua Întâiului-Născut poartă binefacerile Lui pentru oameni.

REFREN: *Binecuvântată fie nașterea Ta, care a bucurat toate făpturile!*

2. În anul al doilea de la nașterea Mântuitorului nostru s-au veselit magii și s-au întunecat fariseii, s-au deschis comorile, s-au temut regii și au fost omorâți pruncii. Căci în anul acesta s-au adus la Betleem daruri dorite și cumplite: iubirea a adus jertfă aur, iar pizma a adus jertfă cu sabia pruncii.

3. Ziua Celui ce luminează toate e veselă prin nașterea Sa. E un stâlp strălucitor care alungă cu razele sale lucrurile întunericului, asemenea zilei în care a fost făcută lumina și a sfâșiat întunericul întins peste frumusețea fapturilor. Strălucirea nașterii Mântuitorului nostru a pătruns și ea în întunericul ce sălășluia peste inimă și l-a sfâșiat.

4. Întâia zi [a creației], obârșia și începutul, se aseamă-nă unei rădăcini din care țâșnesc toate. Mult mai slăvită decât ea e ziua Mântuitorului nostru sădită ca un pom în pământ: căci moartea Sa e ca o rădăcină în pământ și învierea Lui e asemenea unui pisc care atinge cerul. În toate zările se întind cuvintele Lui ca niște ramuri, și pentru cei care-L mănâncă, trupul Său e asemenea rodului acestuia.

5. Ziua a doua să laude nașterea Fiului, al Doilea [după Tatăl] și Glasul Celui Dintâi [al Tatălui]. El a poruncit și s-a ivit tăria. A despărțit apele de deasupra Lui și a adunat mările dedesubtul Său. Cel ce a despărțit apele de ape S-a despărțit de îngeri și S-a coborât la oameni. În locul mărilor care s-au adunat la porunca Lui, a deschis Izvorul Vieții și a dat de băut din El.

6. Ziua a treia să împletească cu imne o cunună de psalmi și să o aducă într-un glas nașterii Celui ce a făcut în ziua a treia să încolțească flori și muguri. Dar acum S-a pogorât și S-a făcut Floare sfântă Însăși Cel ce a făcut să încolțească toate. Din pământ uscat a odrăslit ca să împodobească și să încununeze pe cei biruitori.

7. Ziua a patra să mulțumească împătrit nașterii Celui ce a făcut în ziua a patra cei doi luminători, cărora li s-au închinat nebunii, și pentru aceasta au orbit. Căci acum a coborât Domnul stelelor și a strălucit ca un soare din pântec. Razele Sale au deschis orbilor ochii și strălucirea Lui i-a luminat pe cei rătăciți.

8. Ziua a cincea să laude pe Cel ce în ziua a cincea a făcut târâtoarele și fiarele mării. Șarpele cel din neamul lor a înșelat-o pe mama noastră și a dus-o în rătăcire pe ea, fată lipsită de experiență și înțelegere. Pentru că vicleanul și-a bătut joc de fata lipsită de experiență, înșelătorul a fost demascat de Porumbelul Care a strălucit și a ieșit din pântec nevinovat, Înțeleptul Care a călcat în picioare pe cel viclean.

9. Ziua a șasea să laude pe Cel ce a zidit în zi de vineri* pe Adam pe care l-a pizmuit cel rău. Ca un prieten minci-

---

* Vineri e ziua creației, căderii și mântuirii omului prin Răstignire.

nos i-a înmănat surâzând viclenia, punându-i veninul în mâncare. Leacul Vieții a născocit o vindecare pentru amândoi. A îmbrăcat trup și s-a dat pe Sine amândurora: muritorul L-a gustat și a aflat astfel viața, dar înghițitorul care L-a mâncat a fost deșertat de El.

10. Ziua a șaptea să strige „sfânt” Sfântului Care a sfințit sabatul ca să dea odihnă ființelor vii. Cel neobosit în mila Lui S-a îngrijit de oameni și S-a îngrijit de dobitoace. Întrucât cei liberi au ajuns sub jug, a venit la naștere și robie ca să-i slobozească. Lovit fost-a obrazul Robului la judecată [Mt 26, 68]; dar a zdrobit ca un Domn jugul ce apăsa peste cei liberi.

11. Ziua a opta, care a tăiat-împrejur pe iudei, să mulțumească Celui ce a dat lui Iosua, care purta numele Său*, porunca să taie-împrejur cu o cremene poporul [Ios 5, 1] al cărui trup a fost tăiat-împrejur, dar a cărui inimă a rămas înăuntru păgână. Iată în ziua a opta a venit ca prunc la tăiere-împrejur Cel ce taie-împrejur toate [Lc 2, 21]. Și deși semnul lui Avraam era în carnea Sa, fiica oarbă a Sionului L-a lovit.

12. Ziua a zecea să se laude cu numărul său! Căci „iot”, litera frumosului nume Iisus, însemnează numărul „zece”, numărul care cârmuiește ca un domn numerele. Căci oricine numără până la zece se întoarce ca să înceapă iarăși de la unu. O, măreț simbol [taină] care zace în numele Iisus, a cărui putere întoarce făpturile!

13. Întâiul-Născut, Care curăță toate, a curățit de ziua curățirii Sale [Lc 2, 22] curățirea întâiilor născuți și a fost adus ofrandă [la Templu]. Domnul ofrandei a fost nevoit să aducă ofrandă păsărele [Lc 2, 22-24]. În nașterea Sa s-au împlinit chipurile, iar în curățirea și în tăierea Sa împrejur asemănările: prin pogorârea Sa a venit și a plătit datoria, iar prin învierea Sa S-a urcat [ca o pasăre] și a trimis comorile [Ef 4, 8].

---

* În siriacă Iosua și Iisus sunt același nume.

1: lunile zămislirii și nașterii lui Hristos și soarele; 2-3: litera „iot”, inițiala numelui „Iisus” și cifra „zece”: 10 Nisan, ziua zămislirii Lui; 4: numărul „șase”, ziua nașterii Lui (6 Kanon); 5: „iot”, inițiala numelui lui Iosif; 6: „mim”, inițiala numelor Mesia și Maria, 9: numele părinților după trup ai lui Iisus, Iosif și Maria, și inițialele Numelui Său: Iisus Mesia; 10: „iot”, inițiala și a numelui lui Ioan Botezătorul; 12-13: iarăși 6 și 10, creația și Iisus; 14-16: pogorârea și Înălțarea la cer a lui Iisus și mersul soarelui; 17-18: simbolismul lunilor zămislirii lui Ioan și Iisus; 19-20: cele două nașteri ale lui Hristos; 21-22: simbolismul lunilor nașterii și zămislirii Domnului

SCHIMBAREA MELODIEI

1. Lumina s-a făcut vestitoare a Strălucirii pe care a născut-o Maria; căci zămislirea Sa s-a petrecut atunci când biruia lumina, iar nașterea Sa s-a întâmplat atunci când biruia soarele. Binecuvântat fie Cel biruitor!

REFREN: *Laudă Ție, Fiule al Domnului a toate!*

2. Litera „iot” stă la începutul numelui Tău. Ca una care înseamnă și numărul 10, ea este și ziua a zecea a lunii lui Nisan. În ziua a zecea ai intrat în pântec. Zămislirea Ta e împodobită cu simbolul numărului desăvârșirii.

3. Numărul 10 e desăvârșit. În ziua a zecea a lunii lui Nisan [aprilie] ai intrat în pântec. Și numărul 6 e desăvârșit. În ziua a șasea a lunii Kanon [ianuarie] nașterea Ta a bucurat cele șase zări ale lumii.

4. Numărul 10 e suma* iar de 6 ori 6** e suma sumelor. În ziua a zecea a avut loc zămislirea Lui, iar în ziua a șasea

* Numărul 10 e suma primelor patru numere întregi: $1 + 2 + 3 + 4 = 10$.

** 6×6 e suma primelor opt numere întregi $1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 = 36$.

nașterea Lui. Nașterea Sa a bucurat cele 4 zări* ale cerului plus înaltul și adâncul.

5. Numele „Iosif” n-ar fi fost în stare să-ți fie tată, din pricina slăbiciunii lui. Numele Tău i-a dat lui litera „iot”. Numele Tău i-a dat numelui „Iosif” puterea de a-ți fi tată.

6. Tot așa, numele „Mesia” [Hristos] e cel care a dat din milă prima sa literă numelui Mariei. Iată că numele lor atârnă de numele Tale; după cum și trupurile lor atârnau de puterea Ta împreună cu toate fapăturile.

7. Prima literă a numelui „Mesia” a purtat chiar și numele Mariei, care L-a purtat în trupul și sânul ei pe Mesia, așa cum puterea Lui purta trupul ei.

8. Căci Maria n-ar fi putut purta trupul Său fără puterea Lui. El a arătat nevăzutul în văzut; căci nici măcar numele lor n-ar fi putut exista fără numele Său.

9. Literele [„iot” și „mim”] cu care încep numele Sale El le-a dat părinților Săi, care s-au făcut capul Său. Și așa cum trupurile lor au fost împodobite de El, așa și numele lor au fost împodobite cu numele Său.

10. Nici Ioan n-a botezat trupul Său fără puterea Lui. Litera „iot” purta numele „Ioan” tot așa cum puterea lui Iisus îl purta pe Ioan.

11. Dacă însă a împrumutat numelui lor frumusețea literelor Lui, dacă a amestecat în numele lor din slăvita Sa frumusețe, cu cât mai mult n-a amestecat în numele lor puterea Sa nevăzută?

12. Și așa cum numărul are doar 10 trepte, tot așa creația are doar 6 zări: înaltul și adâncul și cele 4 zări, toate pline de Tine.

13. „Iot” e litera lui „Iisus”. Împăratul nostru e împăratul tuturor numerelor. De deplinătatea lui atârnă toate numerele, așa cum în Iisus se amestecă toate înțelesurile.

14. Cel ce este mai mare decât toate S-a coborât cu totul într-o smerire negrăită. Și S-a întors iarăși din acea smerire să dobândească din nou înălțimea nemăsurată de-a dreapta.

---

* Nordul, sudul, estul și vestul.

15. E foarte de mirare că din acea înălțime nu s-a pogorât și n-a venit la cele mici încetul cu încetul. El a fugit spre oameni din sânul Dumnezeirii.

16. Soarele Tău vestește ca o gură taina [simbolul] Tău: iarna coboară ca și Tine în cele de jos, vara urcă, asemenea Ție, în înalt și domnește peste toate.

17. Lumina și întunericul închipuie și descoperă celor înțelegători și preînchipuirea zămislirii Tale, Doamne, și aceea a lui Ioan, vestitorul Tău, taina zămislirii și a nașterii voastre.

18. Zămislirea lui Ioan s-a petrecut în luna Teșrin [octombrie-noiembrie], când întunericul înaintază. Zămislirea Ta însă s-a petrecut în luna lui Nisan [martie-aprilie], când lumina stăpânește asupra întunericului și îl supune.

19. Mărturisesc întâia Ta naștere [din Tatăl] ascunsă de toate fapăturile. Mărturisesc și a doua Ta naștere [din Maria] arătată și mai tânără decât toate fapăturile care s-au făcut prin Tine.

20. Din cele două nașteri ale Întâiului-Născut, una e cerească, alta pământească; una e străină, străină de toate; alta înrudită cu noi, legată întru totul de oameni.

21. Ziua nașterii Tale cade simbolic în luna lui Kanon [decembrie-ianuarie], în care lumina smulge din nou întunericului ceasurile pe care acesta le-a înghițit, așa cum și Tu ne-ai smuls pe noi de la înghițitorul nostru [iadul].

22. Luna lui Nisan care striga: „Iată lumina e încuiată în pântec!”, închipuie zămislirea Ta. Doi luminători au ieșit în luna lui Kanon: Tu din pântecele maicii și soarele din întuneric.

1: fecioria din arca lui Noe și Maria; 2: strofa identică cu *Imnul la Naștere* 25, 17; 3-4: feciorie și căsătorie; 5: minunea Mariei: Fecioară și Mamă; 6: zămislire omenească și zămislirea Mariei; 7: Maria poartă în ea pe Hristos și după naștere; 8-10: veninul amar al rătăcirii; Biserica, albina care strânge de peste tot dulceață

PE ACEEAȘI MELODIE

1. Dacă în cinstita arcă [a lui Noe] până și animalele au trăit feciorelnic, cum să se întoarcă atunci spre căsătorie Maria, în care S-a sălășluit Imanuel? Voința ta te-a făcut mare și sfântă, iar Domnul tău te-a înălțat și împodobit și El. Animalele lui Noe au fost silite [spre feciorie] cu forța; tu însă ai fost prin voința ta.

REFREN: *Laudă nașterii Lui!*

2. Căpetenia îngerilor ți-a dat[, Marie,] salutul păcii ca zălog al sfințeniei. Pământul s-a făcut cer nou în care veghetorii [îngerii — Dn 4, 10. 14] s-au coborât și au cântat laude. Fiii înălțimii au înconjurat sălașul tău din pricina Fiului Împăratului Care se sălășluise întru tine. Prin cetele veghetorilor [îngerilor] casa ta pământească ai făcut-o asemenea cerului de sus.

3. Legătura trupească nu e ceva urât și căsătoria nu este necurată. Dar mai puternice și mai ușoare sunt aripile fecioriei decât cele ale căsătoriei. Deși e curată, legătura trupească stă totuși mai prejos. Refugiul ei e întunericul. În-drăznirea aparține în întregime fecioriei/sfințeniei învăluite în lumină.

4. Lumina a strălucit peste sălaşurile voastre [ale îngerilor] și n-a mai lăsat loc pentru căsătorie. Căci în sălaşul tău plin de strălucire [Marie] n-a fost nimeni care să facă cele ascunse. Umbrele moliciunii și poftelor au fost risipite de razele Mântuitorului. Cu totul duhovnicească ai fost făcută de Duhul [Marie], fiindcă ai născut pe Cel Duhovnicesc!

5. De spunem: „E fecioară”, ne contrazice zămislirea. De spunem: „E femeia unui bărbat”, strigă tare semnele fecioriei. De spunem: „E în același timp fecioară și femeie a unui bărbat”, trupul e doar unul și nu ne îngăduie să spunem aceasta. O uimire și o minunare pentru cei cuvioși, un chin și o suferință pentru cărturari: semnele fecioriei erau ascunse dar sânii erau plini. Lui fie adusă laudă de toți!

6. Zămislirea pământească e pricina stârnirii poftelor truștii în mădulare. Zămislirea ta curată a depărtat și șters stârnirea poftelor din mădularele tale. Ea a turnat curăție și feciorie întru tine, te-a umplut cu curgere sfântă și te-a curățit, ca oricine te vede să spună: „Cât de aleasă e această slăvită femeie!”

7. Rodul zămislirii fiind Cel Slăvit, El S-a întipărit în mintea Ta ca o pecete. Deși era născut [din Tatăl], era întru tine în așa fel încât strălucirea Sa străbătea întregă din mădularele tale, mirul iubirii Sale se revărsa în întregime peste tine. I-ai țesut un veșmânt, iar El și-a întins strălucirea Sa peste toate simțirile tale.

8. Cât de mult a rățăcit rățăcirea [erezia], strângând venin amar din flori dulci. Roadele dulci pe care le-a mâncat se prefac în ea în amar venin de moarte. Chiar și din cărțile înmiresmate [ale Scripturii] rățăcirea adună venin de moarte pentru iubitorii ei. Ei primesc un pahar în care copiii șarpelui [ereticii] au amestecat veninul șarpelui.

9. Fericită Biserică, albină care ai mulțime de flori dulci; o primăvară a ta e egipteană, iar a doua e iudaică*. Din sfin-

---

* Calendarul sirian împarte primăvara [Nisan în siriacă] în două părți care corespund lunilor martie și aprilie. Probabil o aluzie la ieșirea din Egipt și la Patimile lui Hristos.

te flori culegi și din toate aduni orice ajutor. Fericită Biserică, tu care ai strâns dulceață din florile templului tău!

10. Albina e preînchipuirea ta; ea și-a lăsat florile patriei sale și a fugit nu puțin să răspândească mireasma dulcii Flori odrăslite în Iudeea. A venit și a strâns în urechile ei dulceața parabilelor ei și le-a dus departe. Ierusalimul însă a făcut-o să-și verse dulceața, pe care neamurile [păgâne] au alergat și au strâns-o degrabă.